

Kálag e Mbɛltéd níme bembapɛɛ bé nlómag Ndibned ní kálag

Mod awe atelé kálag e Lukase mój atelé-’ε kálag e Mbɛltéd. Mekan níme enén kálag mékoo’é alúmed áte médíi áláa bad ngáne Edæððəŋ éche Esáá énwōŋgēnnē bad ábe béhídé’áá Yesue ákal nkalanj ní bwâm tŋŋene Yesue á Jerusalem, á mbwóg é Judeya ne Samaria ne á mesóg mé nkōŋsé. Elúmtē ngáne adúbe á bad bé Krīsto ábédé álóned chōm éche bad bé Israel béndübēē. Enén kálag elúmtē ngáne adúbe á bad bé Krīsto ábóótédé á Jerusalem ámbíd e mpume níme Krīstæ ne ngáne ákíi mebwóg mémpēē. Atón áde ádé etógnén áde enén kálag élúmtēé ámpē ádíi nsón níme Edæððəŋ éche Esáá ébeléé. Empě ne ngíne ámīn e bad ábe bédúbpé á mbwε ní Pentekōs.

Nkabtéd ní kálag

Abonŋsen bad ábe békale nkalanj ní bwâm 1.1-26

a. Póle e asóg eche Yesue ne ábē Bembapɛɛ 1.1-14

b. Mod awě atédé Judase éché etál nŋŋáne mbapɛɛ 1.15-26

Nkalanj níme Yesue níkálté á Jerusalem 2.1-8.3

Nkalanj níme Yesue níkálté á Judeya ne á Samaria 8.4-12.25

Nsón níme Paale 13.1-28.31

a. Eke é’só áke dé abel nsón 13.1-14.28

b. Mbom níme bembapɛɛ bé nlómag ne belyáged bé mwembé á Jerusalem 15.1-35

- c. Meke níme melónténé mébe áke dé abel nsón 15.36-18.22
- d. Meke níme melónténé meláán áke dé abel nsón 18.23-21.6
- e. Paale adé á mbwog á Jerusalem, á Kaisaria ne á Roma 21.17-28.31

Titée Dyöbe ad móölom

Edáðəŋ éche Esáá

¹ A-Tiofilos, mod a edúbé, á kálag echě nsébpé atel, mentel mekan ásē níme Yesue ámbenlé ne níme áyágté'áá bad. Ambel nímén mekan bootya á pónde echě ámbootédté níme nsón,

² kóəŋne, á pónde eche Dyöb dēmbenlé bon apūmē. Byánán apumé, ámbenléd ngine e Edáðəŋ éche Esáá, áláa bad ábe ámpwədté nēŋgáne ábē bembapεε bé nlomag mekan níme bétəŋgéné abel.

³ Bootya áde Yesue áwédé, ápe móom mé e'pun méniin, anlúmed ábē bembapεε bé nlomag yəl ngen ne ngen, álúmed nēn áá ne mbále módē á alongé. Bényinnáá mó dīd ákanlé-'ε bó tēŋgene nkamlen í Dyöb.

⁴ Pónde póg áde bóəbəə bədyáɡkē ndyééd, ansím bó etúu áte aláá bó áá, “Nyéehīdtē á dyad á Jerusalem. Nyésine' ndε echě Titée awēm áláŋgé nyé áá móhəbē áá móəbě nyé. Ene ndε chəə ménlā'é nyé.

⁵ Jəŋe adūsánnáá bad ne mendíb, bon ámbid e nguse e e'pun bəəb, bédusén nyé ne Edáðəŋ éche Esáá.”

Yesue apūmmé

(Mak 16.19-20; Luk 24.50-53)

6 Póndé póg bembapεε bé nlómag bóobe Yesuε bēnladén hōm ahóg. Héε bésεdtεé mó bánken, “A-Sán, láá sé. Mmén mesú dōo wébenlé bon bad bé Israel béwón ngine ámpē ákamlen echab yál-ε?”

7 Héε Yesuε átimtanné bó aá, “Titée mó abenlad eche ngine átíi póndé ne mekag míme kéchéé ébenlédte. Nyéewóó’é kunze ábíi póndé eche mímén mekan mébenlédte.

8 Bon áde Edáódəŋ éche Esáá épií’é nyé nyéékūd ngine, hé-’aá nyékanléé bad mekan míme nyényíné t̄ŋgεne me á dyad á Jerusalem, á mbwóg é Judeya, ne e Samaria ésyāəl kóəŋ nyépē á metónge mé nkōŋsé mésyāəl.”

9 Yesuε amaá-’aá bó aláa nê, dōo Dyōb ábélé bon ápūmē ámīn. Ade bédii bēnənéé mó nê, mbag énkūtēn mó, bēnkēnyīn-naá mó ámpē.

10 Bembapεε bémbē bētānē mīd áte bēnəné’ ngáne Yesuε ákagké ámīn, dōo bad bébe ábe béhéde mbóté éche épúbe’ bēbídé tələd, bétyéém bó á nkag. 11 Héε ábē bad bébe bésεdtεé bó bánken “A-bad bé Galilia, cheé nyétyéémé hén, nyénənéé ámīn? Anén Yesuε awě Dyōb ábélé bon áhīdē átínté echēn, ápūmē ámīn, áťīm ámbīd melemlen ngáne nyényíné akag ámīn.”

Matiasε atédé etəl éche Judasε

12 Héε bembapεε bé nlómag béhídté á Ekone é Menzab, bétīm ámbīd á Jerusalem. Echē ekε ébédé dyam eped é Máyl ehóg.

13 Ade bésólé á dyad-tē, bēnkē bésól á ton eche bédyéé’áá áte. Ene ton ebédé á esón é ndáb éche édé ámīn. Abē bembapεε bé nlómag bēbédéε Petro, Jəne, Jemse ne Andreyā, Filibε ne Təmasε,

Batolomyo ne Matyo, Jemse, mwän awe Alfose ne Simone awě anwón kán e alon, ne Judase mwän awě Jemse.

14 Abén bembapεε béyógké'áá aladεn áte hõm ahóg ákáne nchoo ne bebaád, Maria, Yesue nyaa, ne Yesue baányan.

15 Mmê mesú mën, bad ábe béndübē Yesue bēnladén áte. Bébéde dyam mbwókel ne móom mé bad mébe. Héε Petro átyéémé ámín áfintê echáb bon áhōbē áá,

16 “A-baányan, mekan nıme méténlédé á kálag e Dyõb météngéné alón. Edəádəŋ éche Esáá énhōb á'sō é pónde á nsəl nıme Dabide t̄ngene Judase awě antómén bad ábe bēnkě Yesue akób.

17 Judase abédé nhóg áfintê e syánē. Yesue ampwěd mó ábel nımén nsón melemlen n̄ngáne ampwēdté syánē.

18 (Mōné nıme ânkuđté áyāle ebébtéd éche âmbeñlé, anchanén mó etúú. A etúú-te wê dēn-naá ânsongé dúu, awé-'ε, abum ákán mó, mmii mbíd-te mó áwed.

19 Bad bésyāāl á Jerusalem bēnwōg ádén akan, né-ɔ́ bēnchǎg áde hõm áwab ehób-te bán Akeldama, nédē, ‘Ndɔɔb e mekií.’)”

20 Petro ambád ahób áá, “Nén abéñlédé ngáne étéñlédé a kálag e ngəse é Dyõb nén bán,

‘Ade hõm átim e'bwógen

modmod eelóó' áhed.'

Étéñlédé-'ε nén bán,

‘Mod ampée átêd eche etál é nsón.’

21 “Né-ɔ́, éhedne' nén bán dépwed mod nhóg. Ane mod aténgéné abé mod awě abágáá ne syánē

póndé esyǎál eche echɛd Sáj Yesuɛ ne syánē dékágé'áá mebwóg ne mebwóg,

²² bootyaa á póndé echɛ Jɔnɛ ádúsánnáá bad ápɛ á póndé echɛ Dyöb dêmbɛnlé bon Yesuɛ ápūmē. Móm̄pē atǎngéné abé mod awě ambé mbón áde Yesuɛ âmpuú'é."

²³ Hê dǔo bép̄wédé bad bébɛ, Josebɛ awě bép̄wǎntánnáá bán Basabase (béchágé'áá móm̄pē bán Justuse) bó Matiasɛ.

²⁴ Dǔo békǎnnéé bán, "A-Sáj ebíí mod asyǎál nlém áte. Lúméd sé mod awě ép̄wédé át̄intê e ábén bad bébɛ,

²⁵ átéd etál néɛ mod a nlomag, éche Judasɛ átédte bon mwɛn átimé' éche epɛd éche ébonédé mǔ."

²⁶ Né-ǔó, bēnsíd mbambú álúmed bó mod awě bép̄wɛdté. Dǔo mbambú élúmté bó ápwɛd Matiasɛ. Né-ǔó, bém̄bād Matiasɛ á mesonǔé mé bembapɛɛ bé nlomag ábíníí dyôm ne nhóg.

2

Eɛ éche Edǎǎdǎɛ éche Esǎǎ

¹ Ade ngande e Pentekos épédé, bad ábe bédúbpé Kr̄istǎǎ bésyǎǎl bēnladén áte hǔm ahóg. *

² Abwǔg-ábwǔg esaád émbíd ám̄n. Ebédé néɛ ekukud é ngíne éche étóme'. Echɛ esaád énlōn ene ndáb esyǎǎl áte echɛ ábê bad ábe bédúbpé bém̄bǎǎ áte.

³ Hê dǔo bényíné bwɛm nēngáne muú ním̄é nwágné néɛ e'chém r̄tyéémé mod-téé á nló-m̄n.

* **2:1** Nzé móom mé e'pun métáan méntōm ámbíd e ngande e Nnyíme-ám̄n dǔo enén ngande ébágáá. Echɛ epun chǔo bad bé Israel bédyágé'áá ngande e mpád ní bwɛm.

⁴ Edæðdæŋ éche Esáá êmpíi bó moosyæál, mod-téé ábootéd mehób mé bad bémpeē ahób nímě béesebpεé ayáge. Edæðdæŋ chócó élyágté'áá bó âhób kéchéé éche béhóbé'áá.

⁵ Enén pónde bad bé Israel ábe békánnáá Dyöb bébéde á Jerusalem. Abén bad bémbíd mebwóg ne mebwóg á nkõŋsé.

⁶ Awóg áde bégwógé échén esaád, ndun e mod enladén áte wéε ábê bad ábe bédúbpé bébéde. Yäl enkóm bó áte bwâmbwam áyāle ngáne bad ábe bédúbpé béhóbé'áá ábíníí bad bó mod-téé ácheme' échē ehób.

⁷ Ne nkômtεν ní yäl áte, bēnsεδéd bán, “Kíné saá á mbwóg e Galilia ábén bad bésyāēl bébídé-yε?”

⁸ Chán-nō ébénlédé boŋ syāā mod-té áwōgē' ngáne béhóbεé éche ehób.

⁹ Atíntē e syánē, baahóg bébídé á meloŋ mé Patia, Media ne Elam; meloŋ mé Mesopotemia, Judeya ne Kapadosia; meloŋ mé Ponto ne mé Esia,

¹⁰ meloŋ mé Frigia ne Pamfilia, aloŋ á Egipto ne mebwóg mé aloŋ á Libia, benben ne Sirine syánē bad behóg debídé á dyad á Roma.

¹¹ Atíntē e ábén bad bésyāēl doŋge achyáádté ne bad bé Israel, ábíníí-ε bad ábe béesě bad bé Israel ábe béhíde' adúbe á bad bé Israel. Syánē bad behóg debídé á aloŋ á Kret ne á aloŋ dé Arabia boŋ kénê, syánē mod téé awóge ngáne béhóbεé áwe ehób-te ndale é mekan éche Dyöb ábélé.”

¹² Yäl enkóm bó áte bényāg-ke bwâmbwam, bésεdté nhóg ne aníníí bánken, “Chán nén adíí-yē?”

¹³ Kénê, doŋge á bad bégwélé'áá bad ábe bédúbpé, béhóbē bán bémáá mím amwé.

Póle eche Petro

¹⁴ Héε Petro átyéémé ámin áfintê e ábíníi be-
mbapεε bé nlomag dyôm ne nhóg, áchāgtē ehób,
álāngē ndun e mod echē embé áhed aá, “A-
baányan bé Israel ne nyé baásyāāl ábe nyēdyεε á
Jerusalem, nyélām metúu nílāa nyé ngáne nēn ádíi.

¹⁵ Abén bad béemwédεé mīm ngáne
nyéwēmtanné. Bīn é’dii bōob ngáŋ abog é
mbwεmbwε ngēn.

¹⁶ Boŋ nēn ábénlédé ntined ne e’yale ábe nkal é
edáádəŋ Joel ánhōbpē aá,

¹⁷ Dyōb áhóbé nēn aá,

‘A e’pun bé asóg,

mēlōm échēm Edáádəŋ éche Esáá épīi moosyáál.

Abén bān bé bebaád ne bé baachóm béhōbē mam
nīme mébenléd á’sō é pón dé.

Echén kódebad ényīnē ndóg éche éhúú ne me,

ábēn bechun bé bad-τε βénaŋgé nló.

¹⁸ Nē dēn-εé mébenlé.

Mēlōm échēm Edáádəŋ nīmē mesú, épīi ké ábēm
bembāledε, bebaád ne baachóm,

boŋ béhōbē mam nīme nīhúú ne me, nīme
mébenléd á’sō é pón dé.

¹⁹ Mēlūmēd menyáké ádyōb

nlúmed-τε e’chemléd á nkōŋsé.

Mekií mésyōgé, muú nīchodεn, mwěntud-τε nībīde’.

²⁰ Etondεε ákwε ehíntén,

ngōn-ne éyāg nēε mekií.

Mmén mekan mébenléd epun embáá é ehúmé é
Sāŋgú édēhób bān épag.

²¹ Ene pón dé kenzéé awě akwēténé aá Yesue adé
mó Sāŋgwéé ákūd e’soóŋ.’ ”

22 Petro ambád ámpē aá, “A-bad bé Israel, nyélám metúu nyéwòglɛn chòm éche níhɛdɛé ahób. Dyõb dɛmbɛl Yesue mod a Nazaret ábɛl ndale é mekan mé menyáké ne e’chemléd álúmed nyé nɛn aá mó mwɛn-nɛé mólómē mó. Nyébɛn nyébíi nê bwâm áyāle nɛn átíntê echên dɔ́o nê dɛmbɛnlédte.

23 Dyõb dɛmmad abii, ámād-te atii nɛn aá nyéɛwū Yesue abɛ áde nyêmbɛ mó á mekáá mé bad bé ekoyí, boŋ bɛbómē-’ɛ mó á awɔg.

24 Boŋ kénê, Dyõb dɛmpuúd mó, ahúd mó á metuné mé kwééd, áyāle kwééd eéhele’aá-sɛ éhan mó.

25 Dabidɛ anhób tɛŋɛne mó aá, ‘Nnyíné’aá Sánɔwéé áwɛm á’sò-te pón dé ésyā́l. Adé mé á ekáá émbáá, né-ɔ́, meétāgɛɛ áte.

26 Nê ábélé nlóné ne menyinɔge nkale-’ɛ póle ne menyinɔge mésyā́l. Echem yǎl-le ámpē éwālē e’lyág bé nlém abé áde rídí á alongé.

27 Ayāle wéemwaaá-sɛ edəádəŋ échɛm émāānéd á mbwóg e kwééd, wéemwaaá-’ɛ wɛ ndim níme awòŋ mbaledɛ mbɔ́o á soŋ-tê.

28 Elúmté mɛ menzii níme níɛɛne’ alongé, abé áde wébɛɛ-’ɛ mɛ á akéb mɛ́bɛ menyinɔge.’ ”

29 Petro ambád ámpē aá, “A-baányan, nlânɔge nyé ne aláa dɛn nɛn mɛé Dabidɛ awesyānē sáá ambáá, anwé. Bénlímē mó, echê soŋ edé-’ɛ hén káŋne chii.

30 Dabidɛ abédéɛ nkal é’dəádəŋ, ambíi-’ɛ chòm éche Dyõb dénhɔbpē aá móɔbɛ mó. Dyõb démmwē melɛ nɛn aá móɔtéd mwǎn á mbyaa níme Dabidɛ

móbel mó k̄h̄n̄ melemlem n̄h̄nḡáne Dabide ámbēē k̄h̄n̄.

³¹ Dabide ammad̄ anyín á'sō é' pónde, dyam áde Dyõb d̄ébenlé, né-ṵ, anhób mam t̄h̄nḡene mp̄uu míme Ane-awě-Béwógté. Anhób aá, 'Dyõb dénk̄emmwaá aá ámaaned á mbwóg e kwééd,

ndim ménk̄embṵṵ-aá mó á son-tê.'

³² Ane Yesue mó-'aá Dyõb ápúúdté, sé moosyáál s̄édé-'e mbón̄ bán apuúdé.

³³ Dyõb ábágé mó atii dé edúbé áwe ekáá émbáá. Abagé-'e mó Edáád̄əh̄ éche Esáá éche ánh̄ōbp̄ē aá m̄ṵṵě mó. Yesue mó-'e ábágé sé éch̄ē Edáád̄əh̄, ch̄ó-'aá ék̄áá bon̄ nyényĩn̄ē', nyéwōgē-'e kéchéé éch̄ē ébenlad̄ chii.

³⁴ Debíí n̄én bán Dabide enk̄empum̄éé, bon̄ k̄én̄ē anhób aá,

'Sáñ Dyõbe anláá awem Sáñgwéé aá,

Dyéé áwēm ekáá embáá,

³⁵ k̄ááñne á pónde éch̄ē mébenlé bon̄ ék̄oḡtéđ abōñ bad bé ek̄oyí ám̄in̄ ne mekuu.' "

³⁶ Petro ambád ahób aá, "Né-ṵ, nyé bad bé Israel b̄esyāāl nyékon̄ abíi n̄én bán anén Yesue awē nyébóm̄mé á awōg mw̄en-naá Dyõb d̄emb̄enlé ábē Sáñgwéé mó-'aá adé Ane-awě-Béwógté."

³⁷ Awóg áde ábē bad béwógé p̄óle eche Petro, entagéd b̄ó á mew̄ēmt̄en-tê bwāmbwam. Héé b̄és̄ēdt̄éé Petro ne abíníí bembap̄ee bé nlóm̄ag bánken, "A-baányan̄, cheé-ṵ s̄ét̄ənḡén̄é abel?"

³⁸ Petro antim̄én b̄ó aá, "Nyémod-t̄éé nyétim̄en Dyõb, nyéteđe alongé dé mbéb bon̄ nyékud̄ edusen̄ á đ̄in̄ áde Yesu Kr̄ist̄ə, ábel n̄én Dyõb álags̄en̄ nyé

mbéb Dyöb débě-'ε nyé echě ndε, Edəádəη éche Esáá.

³⁹ Nyébíi nén bán chǒm eche Dyöb áhóbé áá móᄁε nyé édií áyāl echên ne áben bán ébé-'ε ké áyāl e bad ábe bédé nchabnede. Edé ne moosyáál awě Sáηgwéé ádεd Dyöb, áchénlé ábé ne mó.”

⁴⁰ Petro anléb bó, aláá-'ε bó mekan mémpēe híin. Ansím bó etúu áte ahób áá, “Mod-téé ásonj ádē alongé, ésebé nê, né Dyöb dékōgsēn nyé melemlem ngáne ákōgsēnnē enén nyonjel e ebébtəd.”

⁴¹ Bad híin béndübē dyam áde Petro ánhǒbpē bédusén-ne bó. Mmê mbwε mesonjé mé bad míme mémbad ámín e bad ábe béndübē, mébédé dyam e'kálé é'láán.

⁴² Bēmbané nlém áyáge mekan míme bembapεε bé nlomag béyágté'áá bó, bēbé-'ε nlatén ne bad ábe bédübpé Krístə. Bóᄁbᄁ békānnē', bēdyāg-ke ndyééd hǒm ahóg.

Nlatén mí bad ábe bédübpé

⁴³ Bembapεε bé nlomag bēbélé'áá menyáké, bēlūmtē-'ε e'chemléd híin. Kénzée awě annyín antágé nsəl áte.

⁴⁴ Bad bésyāál ábe béndübē Yesuε bēmbē békεene' nlatén á'sō. Chǒm-té-'ε éche mod ánwōηgē ébédé é moosyáál.

⁴⁵ Bésómáá-'áá bwēm, békāb ne mod-té ngáne ántōgnēnnē.

⁴⁶ Béyógké'áá aladεn hǒm ahóg epun-té á Ndáb-e-Dyöb ákáne. Bēdyágé'áá ndyééd hǒm ahóg áwāb mendáb ne nlém nhóg ne menyīηge mésyāál.

⁴⁷ Békéné'áá Dyöb, bad bésyāál bēwóón-ne bó nlém mí bwām. Epun-té-'ε Dyöb ábádáá bad ábe

békúdé e'soóson amín e mesonǵé mé bad ábe bédúbpé.

3

Petro achǵnté mod awě awédé eped

¹ Mbwe nhóg Petro bó Jon békágé'áá á Ndáb-e-Dyǵb. Nén abédé á ngǵn éláán é mǵte, pǵndé echě bad báyǵgké'áá akε á mekáne.

² Mod nhóg mǵ-ε ambé á mmwe mé eyáde é Ndáb-e-Dyǵb. Béchágé'áá nímě mmwe bán, Mmwe níme Mbóó. Ane mod anwé eped se áde béchyáá mǵ. Epun-té bépémé'áá mǵ, bébānē mǵ á mmwe hē, áchōmē mǵné wée bad ábe békágé'áá á Ndáb-e-Dyǵb.

³ Anyín áde anyíné Petro bó Jon bésóle' á Ndáb-e-Dyǵb-te, anchóm bó ndε.

⁴ Dǵó bēnǵnεé mǵ chóǵn, bon Petro áhōbē áá, “Nǵné' sé!”

⁵ Héε ane mod ánǵné bó ne mewēmten nén áá mǵókǵd chǵm áwāb.

⁶ Dǵó Petro áhóbεé áá, “Meewóó'ε mǵné ké nhóg bon chǵm éche nǵwóó chǵó mébεé wε. A dǵn áde Yesu Křistǵa a Nazaret, hidé ásē, ékag!”

⁷ Dǵó Petro áchǵǵé ane mod ekáá émbáá, bon áwǵǵān mǵ átyéem amín. Abwǵg-ábwǵg mekuu ne mekǵge nímē ane mod ménwēdned.

⁸ Anhěb, atyéem amín, ábootéd-te akε. Ansól á Ndáb-e-Dyǵb ne Petro bó Jon, ákag, áhebé' amín, ábagé-ε Dyǵb mekenag.

⁹ Bad bésyǵāl ábe bébédé áhed bényǵn née ákagké ákēmte-ε Dyǵb.

¹⁰ Bēnchem mǵ bán mǵ abédé mod awě adyεé'áá á Mmwe níme Mbóó nǵ Ndáb-e-Dyǵb áchōmē

bwēm. Yǎl enkóm bó áte, bébé-’ε menyáké ne dyam áde ábénlédé ne mós.

*Póle eche Petro áhábé
á Ndáb-e-Dyöb*

¹¹ Yǎl enkóm bad bésyā̄l áte ábe bémbē á Ndáb-e-Dyöb. Né-ṵó bēnnyāgéd béke bétán Petro bó Jṵn á abebpé á Ndáb-e-Dyöb áde béchágé’áá bán Abebpé áde Solomonε. Ene pón dé ane mod awě Petro bó Jṵn bēnchoódté, ambé áhídé bó.

¹² Ade Petro ányiné ábē bad, anláá bó aá, “A-bānned bé Israel, cheé ékásṵ boṅ nēn ákōmtē’ nyé yǎl áte? Chán-nō nyénōnéé sé nē? Nyēwēmtan nēn bán échēd ngíne chēn, ké’ε asāṅ ádē sésáá á’sō é’ Dyöb dós ákásṵ boṅ sébēl anén mod ábootéd akε-yε?

¹³ Dyöb áde Abrahamε, Aisigε ne Jakōbe bébenléé, nédē Dyöb ádé ábēd betaa, álúmté ehúmé éche awe mbaledε Yesuε. Nyēmbε mós á mekáá mé benkamlenε, nyēbán-’ε mós áyāl á’sō wéε Payledε. Ké áde Payledε ánwēmtēnnē mós atede, nyēmbé nyēbánṵ mós áyāl.

¹⁴ Abédé mod awě asáá, abé-’ε ane awě abele mekan níme métāṅgéné, boṅ nyēmbánṵ mós áyāl. Nyētīm nyéchāā’ Payledε bán áchenned nyé mod awě awúε’ bad.

¹⁵ Né-ṵó nyēnkāṅ béwúú mod awě apiinad bad alongé á mbále, boṅ Dyöb dēmpuúd mós. Sébēn sēnyínné nímé mekan díd.

¹⁶ Anén mod awě nyényínéé nēn, awě nyébíí-’ε bwām, ngíne echē dīn áde Yesuε áwóó ne adúbe áde áwóó ne adúbe áde áwánlé áyāle ádē dīn, dós ábágé anén mod awě anwé eped ngíne, ádíid-tε mós bwām. Nyé bēn nyēnyíné-’ε.

17 “Bɔɔb-pɔɔ, a-baányan mbíí nén mɛé, kéchéé éche nyáābe áben belyáged nyém̄benlé Yesue, nyém̄bɛl chɔ́ áyāle nyénk̄embíí’é chǒm éche nyébeléé.

18 Kénéé ébenlédé-’aá nê, Dyɔb dɛn dɔɔ álónté ábē e’yale se’ bɔɔd áde ánlāā’é bekal bé’dáádəŋ bésyāal aá béhōb bán Ane-awě-Béwógté ákūd metake.

19 Né-ɔɔ, nyétede áden abé dé mbéb, nyétimɛn Dyɔb ábel bon ábóded nyé mbéb.

20 Nzé nyébelé nê, né pónde épě eché Sánywéé áhóódté nyé nlém. Ene pónde-’aá álōmēē nyé Ane-awě-Béwógté, nédē Yesue, awě ápwédte nyé.

21 Yesue atányéné asébe dé adyɛɛ ádyɔb káəŋ pónde épe eché Dyɔb déhəŋlénne mekan mésyāal bon métim ekóólé. Nén dɔɔ Dyɔb dɛmbenlé se’ bɔɔd aá bekal bé’dáádəŋ ábe bésáá beláa bad.

22 Moseɛ mwɛn anhób aá, ‘Sánywéé awě adé áden Dyɔb ápwéde nyé nkal é’dáádəŋ átínté e ábɛn bad melemlem néɛ mɛ. Nyébel chǒm ésyāal éche álánge nyé aá nyébel.

23 Kénzéé awě eewógne ane nkal é’dáádəŋ, Dyɔb déhūd mó átínté e bad bé Dyɔb abódéd-tɛ mó.’

24 Bekal bé’dáádəŋ ábíníí ámpē bootya Samwɛɛ ne ábe bēmpě ámbíd eché, bó moosyāal bɛnwālē nlébtéd, béhōb-pe mekan míme mébenléd nímén mesú.

25 Dyam áde Dyɔb dénhōbpē mbwiined ne bekal bé’dáádəŋ ábédéé áyāal echɛn, nyémpē nyéwóó-’ɛ akab áyāle melě míme Dyɔb démmwēē ne ábɛn betaa. Dyɔb dénlāā Abrahamɛ aá, ‘Mɛnaméd moonyon asyāal á nkǒŋsé mbwiined ne nímōŋ nchyáátén.’

26 Né-ɔ́, Dyõb dêm̄pwëd awë mbæledε. Ade ápwédé mó, áwēn dɔ́ ǎnsēbēē mó alóm ânamed nyé abel áde ábenlé boŋ nyétédē nímēn mbeltéd mé mbéb.”

4

Kóte ekáádté Petro b́ Jɔn

1 Petro b́ Jɔn bédii békánlé'áá bad mekan, dɔ́ nguse é beprise ne mod ambáá a plúse a Ndáb-e-Dyõb, ne nguse e Besadusia bépédé wée bém̄bēē.

2 Bēnlīŋ áyāle ábê bembapεε bé nlomag bébe báyágté'áá bad bán Yesue apuúdé, éche élúmtē nén bán bad ábe b́wédé b́bē á alongé ámpē.

3 Bénkōb Petro b́ Jɔnε b́hé b́ á mbwɔg. Ngáne b́n b́mmadté ahín, b́mbē áhed káŋ ne mbwεmbwε.

4 Kénεε b́nkōbpē Petro b́ Jɔnε, ndun e mod eche enwóg mam ńme békánlé'áá b́, endúbe. Mesongé mé bad ábe b́dúbpé ḿnchāgē ḿpē dyam e'kálé é' bad é'taan.

5 Née b́n é'sángé, benkamlenε bé Israel, bad b́mbáá bé dyad ne bemeléede bé mbéndé b́nladén áte á Jerusalem.

6 Anase awë abédé prise ambáámbáa ambé áhed, ne Kaifase, Jɔnε, Alɛsanda ne bad b́mpēe ábe b́dé á túmbé eché Prise Ambáámbáa.

7 B́ntī Petro b́ Jɔnε áwab e'só-te, boŋ b́sēdté b́ bánken “Chán nyémwédé anén mod awë anwé epεd bwām adid? Ngíne ne d́n áde nzée nyéb́nlédé?”

8 Héε Edəádəŋ éche Esáá épíídé Petro, élón-ne mó áte. Dɔ́ áhóbéé áá, “A-benkamlenε ne bad b́mbáá bé dyad,

9 nyêchəgé sé hén chii ákáad sé áyāle mbon nime sébénlé anén mod awě anwé eped ne ngáne ámwédé bwám adyεε.

10 Nyé bad bé Israel nyébii-ɔ́ó nén bán anén mod awě atyéémé nyé á'sō-te adyεé bwám á ngíne e dīn áde Yesu Krīstəə, mod a Nazaret. Nyêmbomé mó á awɔg bon Dyöb dêmpuúid mó.

11 Mó adé ane awě éténlédé á kálag e Dyöb áyāl echê nén bán,

‘Aláá áde belón bé ndáb bēnchenéé

dóó átímé aláá dé etógnén.’

12 “E’soóson béesaá ne mod ampée éetóméé Yesuε, áyāle dīn démpēe déesaá á nkōhsé-te wén áde Dyöb ábágé moonyon áde átəngéné syānē ason.”

13 Bɔɔb-pɔ́ó, yəl enkóm bad bé kóte áte ányín nén bán Petro b́ó Jɔne béhóbé ésebán mbwóg ké nhóg rídé b́ó áte. Bénsōntēn-ne nén bán bédii bad bé ngēn ábe béeyágkéké kálag embáá. Dóó béchémé nén bán bóó bébágé’áá pónidé ésyāāl ne Yesuε.

14 Bon ngáne bényinnē néε mod awě Petro b́ó Jɔne bēnchoódté atyéémé áhed ne bó, dyam dénkēmbongé bó ahób.

15 Né-ɔ́ó, bēnlāā bó bán b́ébid á ndáb e kóte. B́ébidé-’áá bó, bēn ne bēn bébootéd akal,

16 bésedté bánken, “Chán débenlé ábén bad? Moosyáál á Jerusalem abíí áá bóó b́ébélé enén ndəle e menyáké. Deéhēlēε-se dehób bán béebeléé.

17 Bon detəngéné ábén bad etúu asim áte nén bán b́ésóg bad akale təngene Yesuε, ábel bon nímén nkalan méekanlád se nkag á'sō.”

18 Dɔɔ béchénlé bó ámbíd ámpē boŋ bésimē bó etúu áte bán béehédéé awóg ámpē mbéd néε béhóbéé ké'ε béyágtéé á đin áde Yesuε.

19 Boŋ Petro bó Jɔn bēntimtén bó bán, “Nyé bēn nyéhôb chôm-éε étáŋgéné á'sō é' Dyôb. Awógen nyé káa áwógen Dyôb?”

20 Ayāle sé pen séehēlēē-se sédīb nsəl bán séekanlé mam míme sé bēn sényínné đid séwógén-ne etúu.”

21 Bad bé kóte bēnlyăg bésim bó etúu áte ngíne ngíne. Ámbíd enê bēnchené bó, ayāle bēnkēnyínné nzii echē béhele békógsén bó ayāle bad bésyāāl békémté'áá Dyôb tâŋgene dyam áde ábénlédé.

22 Mod awě menyáké mēmbenlédte áyāl boŋ ádyēē bwām antóm móom mé mwě méniiin.

Bad ábe bédúbpé békāne bán

Dyôb ábe bó e'wéd bé nlém

23 Ade bad bé kóte bétédte Petro bó Jɔne, bēnkě echon é bad bé Krísto atán, béléáá bó mam míme beprise bémháá ne bad bémháá bé kóte béléŋgé bó.

24 Ade ábē bad bé Krísto bēwógé nê, bēnlăd nsəl ákáne. Bēnlāā Dyôb bán, “Titéε, wε awě ehăgé nkoŋ ní mín ne ní sé, edīb é nkwě ne bwēm é'syāāl ábe é'dé bó áte,

25 wenlóm Edăádəŋ éche Esáá wéε echəd sán ambáá Dabidε, awôŋ mbəledε wéé ébel áhôb ábén e'yale nén áá,

'Cheé ékáá boŋ bad ábe béesě bad bé Israel béliε' bwāmbwam?

Cheé ékáá-ε boŋ bad bébelé e'haké ngên?

26 Kăŋ é nkôŋsé élade yăl,

benkamlɛɛ-’ɛ ámpɛ békóbe mbom
 âtɛŋgen Sán Dyɔbɛ ne Ane-awě-Áwógté.’

²⁷ Ebénlédé nê dɛn. Hɛrɔdɛ bó Pontus Payledɛ
 bénkōb mbom á dyad-tê hén ne bad ábe béesě bad
 bé Israel ne belyáged bé bad bé Israel. Bêmbɛl nê
 âhage Yesuɛ awôŋ mbaledɛ awě Asáá awě Ewógté.

²⁸ Bénkōb mbom ábɛl mam níme mmōŋ
 wêmmadté atii ne echoŋ ngíne á’sō é’ póndé
 mébɛnléd.

²⁹ A-Sán, bɔɔb-pɔɔ, mmōn énon akím áde békímɛé,
 ébɛ sé ábôŋ bembaledɛ nlém ákal échôŋ eyale
 ésebán sêwóge mbwóg.

³⁰ Lúméd echoŋ ngíne édide bad bwâm. Ebel-lɛ
 séhɛl e’chemléd ne menyáké ábɛl á dɛn áde Yesuɛ,
 awôŋ mbaledɛ awě asáá.”

³¹ Bémáá-’aá akáne, hōm áde bēnladénné áte
 ánɛŋned. Bó moosyáál bēnlōn ne Edáádəŋ éche
 Esáá bébootéd-tɛ eyale é Dyɔb akal ésebán mbwóg
 rídé bó áte.

Bad ábe bédúbpé bébɛle mekan née mod nhóg

³² Bad bésyāál ábe bédúbpé bēnwōŋ nlém nhóg
 ne mewēmtɛn mehóg. Modmod eehóbe-’aá aá móo
 mōwōó échén ké’ɛ échíníí boŋ bwēm é’syāál bēmbē
 bó ntéd.

³³ Bembapɛɛ bé nlómag bēmbē bēkalé’ ne ngíne
 esyāál nén bán bédé mbóŋ nén bán Dyɔb ápúúdté
 Sánjú Yesuɛ. Dyɔb-pɛ démbād bó nsimé abɛ ámɛn
 e nsimé.

³⁴ Modmod eetóge-’aá chōm áfínté echâb. Póndé
 ne póndé té bad ábě bēnwōŋ e’túú ké’ɛ ndáb
 bésómé-’aá chó, bépēɛn nímé mənɛ,

³⁵ bēbē bembapɛɛ bé nlómag, bó-’ɛ bétédé-’aá
 békāb ne mod-téé ngáne ántōgnēnē.

³⁶ Nê dǎo Joseβε, mod a túmbé e Levi awě béchyáá á alon á Sayprus âmbenlé. Bembaπεε bé nlomag béchágé'áá mó bán Banabase, (nédē mod awě awéde bad nlém á abum.)

³⁷ Ansóm etúú, atéd nímê mǎné, áβε wέε bembaπεε bé nlomag.

5

Ananiasε ne Safiraa

¹ Mod nhóg abédé bán Ananiasε, mwaád-te bán Safiraa. Bómpē bénsǎm donje á bwēm ádǎb.

² Bon ankoó donje á mǎné ámbid, mwaád-te ámpē ámbii. Ananiasε ampεén mǎné níme mēnlyǎg ásē wέε bembaπεε bé nlomag.

³ Héε Petro álǎngeé mó nén áá, “A-Ananias, cheé ékǎá bon ehé Satanε etál wεé ásǎl wε á nlém-tê. Bǎǎb-pǎǎ, abelé wε ekǎnlé Edǎǎdǎn éche Esáá metóm akoo áde ékǎngé eped é mǎné níme ésómné bwēm.

⁴ Edêhǎb wě mǎsǎme' etúú ébédéε échon, áde émáá-'ε chǎ asóm ámpē, mǎné níméd nǎbédéε nímǎn. Cheé ékǎá bon etíí áwǎn nlém-tê wεé móbel enén ndín e akan? Saké moonyon ékǎnlé metóm bon Dyǎb dǎo ékǎnlé metóm!”

⁵ Awóg áde Ananiasε áwógé nén, anhún ásē, awé-'ε. Mbwóg ní ngíne ménkǎb bad bésyǎǎl ábe bénwǎg ádén dym.

⁶ Kódébad êmpě áhed, bétéd mó ndim, békanj mó béke bélime.

⁷ Dym háwa éláán ámbid enê, Ananiasε mwaád ampě, enkêmbíí'ε pen dym áde ábénlédé.

⁸ Petro ansédéd mó áá, “Láá me, mǎné nǎsyǎǎl mén níme nyékúde áyǎl e etúú éche nyé awon nchóm

nyénsōmmē-yε?” Safiraa ankwentén mó aá, “Eε, rísyāāl mē.”

⁹ Dóo Petro álāngéé mó aá, “Cheé ékáá boŋ nyékagé’ Edaðáɗəŋ éche Sáŋgwéé? Nóné’, bad ábe béliimmé awoŋ nchóm bóó bédé á mmwε níní, bétēd-tε wēmpē ndim hê bəəb.”

¹⁰ Abwōg-ábwōg ane mmwaád anhún ásē á’sō-te wēε Petro, awé’-ε. Echē kódébad énsəl á ndáb-te bényín bán amaá awé. Dóo bébídné mó ndim á ebwōg béke bélimé á nkəg rí soŋ wēε nchóm.

¹¹ Mbwóg rí ngíne ménkōb mwembé rísyāāl ne bad bésyāāl ábe bēnwōg ádén dyam.

Bad bé nlomag bébélé menyáké híin

¹² Bembapεε bé nlomag bébélé’áá e’chemléd ne menyáké híin átíntê e bad. Bad ábe bédúbpé’ε béyógké’áá abom née mod nhóg á Abepé á Solomonε á Ndáb-e-Dyöb.

¹³ Kénée bad béchágé’áá bó dīn á bwām, bédii bēbáá’áá bó alaten.

¹⁴ Boŋ kénê, ekud é bebaád ne baachóm ábe bédúbpé Sáŋgú Yesue, bésólé’áá áwāb nlatén, mesoŋgé mé bad ábe bédúbpé ríchágke’.

¹⁵ Mekan níme bembapεε bé nlomag bébélé’áá mēnkəŋ bad bépēmē bad bé nkole bēbanné’ bó á nkəg rí nzii á menəŋ ne á e’búm mīn. Bébélé’áá nê ne mewēmten nén bán, nzé Petro atóme’ ké tómén échē edaðáɗəŋ éhūn bó á yāl bédyēē bwām.

¹⁶ Ekud é bad émbíd káəŋne á myad níme médé benben ne dyad á Jerusalem. Bēnwālē ábāb bad bé nkole áyāl ne bad ábe e’daðáɗəŋ bé mbéb é’tágté’áá. Bembapεε bé nlomag bēndíd moosyāāl bwām.

Béhédé bembapεε bé nlomag á mbwōg

17 Ene pónde-'óó prisε ambáámbáa ne échē echon é bad nádē, bad bé epepé é Besadusia bémbē kónjí bwâmbwam ne bembapεε bé nlómag.

18 Bénkōb bembapεε bé nlómag, béhé bó á ndáb e mbwog níme rídé á dyad tē.

19 Bonj níme nkuu, ángel e Sánjú enhyě ekob é mbwog adibe ebídéd-te bó. Enláá bó aá,

20 “Nyékag á ndáb e Dyöb, nyélange' bad mam mésyāāl tñgεne ádén alongé dékōlē.”

21 Bembapεε bé nlómag bénwōgēn ene ángel. Bín é'sánjé-'aá, béke bésól á Ndáb-e-Dyöb, bébootéd bad ayáged.

Ene pónde-'aá prisε ambáámbáa ne échē echon é bad, bēnchēlē mbom ní mbwog níme ménlād belyáged bé Israel bésyāāl. A mbom hē dōó bélómé nlébtéd á mbwog nén bán bépεεn bembapεε bé nlómag áwāb.

22 Bonj áde sánze épédé á ndáb e mbwog, bēnkētánné bembapεε bé nlómag áwēd-te. Né-óó bēntīm ámbīd, béke béléá ábē bad á mbom bán,

23 “Sēpedé á ndáb e mbwog, sētáné ngáne bépéné chó hōm ásyāāl. Bad ábe bēnōne' mbwog-ke bó moosyāāl bédé wéε mod-té ánōnéε mmwε mé e'ké. Bonj ádē sédíbpé ekob, séetánεé mod ké nhóg áwēd-te.”

24 Ade mod ambáá a plūε é ndáb e Dyöb ne beprisε bémbáá bēwógé nē, bényāg, bánken “Chán nén ádíí?”

25 Hē dōó mod nhóg ápédé áhed bonj álāngē bó aá, “Nyébii nén bán bad ábe nyénhēē á mbwog, bédé á Ndáb-e-Dyöb báyágte' bad.”

26 Dōó mod ambáá a plūε é Ndáb-e-Dyöb ábídé ne ábē bad, bonj béke békōbē' bembapεε bé

nlomag, bépεεné' bó. Bon pεn bεnkεnkóbénné bó ewanǵe áyāle bébáá'áá bán bad ábe bémbē áhed bélūm bó meláá.

²⁷ Bénsālēn bó á ndáb-te, bétíí bó á'sō é' mbwóg. Hē dōo prisε ambáámbáa ábóótédé bó akáad, álánǵé bó nén aá,

²⁸ “Sēnsím nyé etúu áte nén bán nyéēkεεné' ayáge áde anén mod á'sō ámpē. Bōob-pōó, Nyénone' chōm-εε nyébélé. Nyēbelé moosyāál á Jerusalem awógé ádén ayáge. Nyēhede-'ε kwééd echē abán áwεd nló.”

²⁹ Hēε Petro ne ábíníí bembapεε bé nlomag bétimtanné bó bán “Dyōb dōo sétǵǵéné awóǵεn, saké baányon.

³⁰ Ade nyémáá Yesuε abome á awǵg, nyēwúú-'ε mó, Dyōb áde ábēd betaa, dēmpuúú mó.

³¹ Dyōb dēnchǵǵéd mó, ábānē-'ε mó á ekáá é mbáá néε Nlyǵged ne Nsoode. Ambēl nē ábel bon álúmed bad bé Israel nzii eche béchenéé ádab abé dé mbéb bon Dyōb álagsén bó.

³² Sébēn sēnyínné nímén mekan dīd. Edāádǵn éche Esáá chǵmpē ébīde' mbón. Chó-'aá édé ndε echē Dyōb ábagéé bad ábe béwóǵne mó.”

Elébé eche Gamaliεε

³³ Ade mbwóg eche endyεé ásē éwóǵé nē, bēnlinǵ bwāmbwam káǵn béhedé-'ε bán béwúu bembapεε bé nlomag.

³⁴ Bon mod a mbwóg nhóg áfíntē echáb, awē béchǵgé'áá bán Gamaliεε antyéém ámín. Anén mod abédéε Farisia, abé-'ε meléede a mbéndé awē bad bésyāál bébǵgé'áá edúbé bwāmbwam. Anhób aá bésébe bébīden ábē bembapεε bé nlomag á ebwóg.

³⁵ Dóo álângeé bad bé mbwóg aá, “A-baányan bé Israel, nyétéd pónde ne chòm-ée nyéhedeé abén bad abel.

³⁶ Eēchābēē áte áde mod awē béchágé’áá bán Tiodase ábídáá dúu, ákumé’ ekáá á tâl aá módē mod. Bad ábe bēnhíd mó ámbíd bēbédé dyam mbwókel éniin. Bon káāne ne á asóg bēnwū mó, ábē bad-te bépántéd áte, échē epepé ch’-é ébóo.

³⁷ Ámbíd e pónde, mod awe béchágé’áá bán Judase mod a Galilia mómpē ámbíd á pónde e tónge. Ámbēl ndun e mod enhíd mómpē bon káāne ne á asóg bēnwū mó, ábē bad-te bépántéd áte.

³⁸ Bóob-póo, áyāle ádén dyam, nlānge nyé nén mēé nyétede abén bad békag, nyéēbēlē bó dyam. Áyāle nzé édé nén bán mímén ntíi ké’ é ádén dyam áhúú ne moonyon, né dēn dēkwě.

³⁹ Bon nzé édé bán áhúú ne Dyōb, né nyéehenlé bó dyam abel, né káāne ne á asóg nyéēnyīn bán Dyōb dóo nyétānganné.”

Bad bé mbwóg bēnkōb elébé éche Gamalielē

⁴⁰ Héē béchénlé bembapēē bé nlomag bán bēsōl á ndáb. Bēnkūdē bó, bēsīm-me bó etúu áte bán béehedeé awóg ámpē néē bētúbēé dīn áde Yesue. Dóo bétédte bó bán békag.

⁴¹ Bembapēē bé nlomag bēnysāá á’sō é’ mbwóg. Bēmbē menyīnge ányīn nén Dyōb ányīné aá bēkwógnédé ákud akwáké á dīn áde Yesue.

⁴² Epun ne epun-té békágé’áá á ndáb e Dyōb ne á ndáb é bad, bēyāgtē bad, bēkale-’é nkalan mīme Yesue, Ane-awě-Béwógté.

6

Mwembé mépwédé bad saámbe áwōngen

¹ Bɔɔb-pɔɔ, ngáne mesɔŋgé mé bad ábe bédúbpé méchágké'áá acháge ne acháge, nswanɛn mémbíð áfínté e bad bé Israel ábe béhóbé'áá ehób é Grikia ne ábe béhóbé'áá ehób é dyad. Bad ábe béhóbé'áá ehób é Grikia béhóbé'áá bán ábāb bekúd béekudéé akab á mɔné áde békábpáá bekúd epun-téé.

² Héε bembapεε bé nlómag dyðm ne béβε βéladεé bad ábe bédúbpé βesyāāl áte boŋ βélanġē bó bán, “Eeboo'é nén bán sétεde akal dé eyale é Dyðb ábel boŋ séhíde nkabtéd ḿ mɔné ámbíd.

³ Né-ɔɔ, a-baányan nyépwεd bad saámbé áfínté echên, ábe βéwóó edúbé, ábe Edáádəŋ éche Esáá élyágtεé, βébií-'ε akan, ábel nén sébane mímén ntíi áwab mekáá.

⁴ Ene pónde séēbĕ echεd yāl esyāál ákáne ne ákal nkalan ḿ bwām.”

⁵ Moosyāál anwóg menyiŋge ne dyan áde bembapεε bé nlómag βénhōbpē. Né-ɔɔ, bēmpwĕd Stefanuse. Abédéε mod awĕ andúbé bwāmbwam. Edáádəŋ éche Esáá-'ε élyāgtē mó. Bēmpwĕd káəŋne Filibe, Prokorose, Nikanɔɔ, Timɔne, Pamenase ne Nikolause. Nikolause abédéε mod awĕ ambíd á dyad á Antyɔg, eebédeé mod a Israel boŋ antimén adúbe á bad bé Israel.

⁶ Bēmpεén ábén bad á'sō wéε bembapεε bé nlómag. Bembapεε bé nlómag βénkānnēd bó βébán-ne bó mekáá á nló.

⁷ Né-ɔɔ, eyale e Dyðb émbē ékanlád mbwóg áte esyāál ékág á'sō. Mesɔŋgé mé bad ábe béndúbē á Jerusalem méchágké'áá acháge ne acháge. Ekud é beprise chómpē émbootéd nkalan ḿ bwām ahíd.

Békóβé Stefanuse

8 Βῶβ-ρῶ Stefanuse abédé-εέ mod awě ádē alongé álúmté'áá nsimé ní Dyōb bwâmbwam. Awón ngíne âbel ndale é mekan é menyáké áfínté e bad.

9 Βοη baahóg bêmbootéd mós apentēn. Abê bad bēbédéε bad ábe bém̄bīd á echon é bad éche êmmentēn akε á ndáb e mekáne eche béchágé'áá bán ndáb e mekáne e betân ábe bénkēmbé betân ámpē. Abé bad bēbédé bad bé Israel ábe bém̄bīd á myad mé Sirine ne Alesandria. Βῶβε bad bé Israel bēmpēε ábe bém̄bīd á mbwóg e Silisia ne e Esia, bêmbootéd aswan̄ten ne Stefanuse.

10 Βοη Edᾱdᾱn éche Esáá êmbě mós nyaa e debyéε eche nzé anhób dyam, béehēle'áá dós apēle.

11 Né-ῶó bénsāl baahóg áte bán bēhōb nēn bán "Sēwógé née Stefanuse ásyᾱ'ε Mosεε, ásyᾱ-ε Dyōb."

12 Né-'áá bēm̄benlε βοη békón bad bé dyad, békón bad bém̄báá bé dyad ne bemeléede bé mbéndé. Héε békóbé Stefanuse βοη békεεné mós á'sō é' bad bé mbwóg.

13 Hé-'áá bépééné bad ábīd mós mbón é metóm. Abê bad bēnhōb nēn bán, "Anēn mod ahóbe' mekan mé mbéb pónδέ ésyᾱāl tângene Ndáb-e-Dyōb echě esáá ne tângene mbéndé eche Dyōb ábágé syánē.

14 Sēwógé née áhóbεé áá ane Yesuε, mod a Nazaret, ᾱpān Ndáb-e-Dyōb áhənlén-ne e'lem ábe Mosεε ályᾱgnédé syánē."

15 Bad bésyᾱāl ábē bēbédé á ndáb e mbom bēnsūm mīd wéε Stefanuse. Bényīn née e'só é'peneé mós née e'só é' ángel.

7

*Stefanuse abënlédé myangó
ní bad bé Israel ákda*

¹ Prisε ambáámbáa anseḏéd Stefanuse aáken, “Mmén mekan mésyāāl níme ábén bad béhóbé wε áyāl, médé mbále-yε?”

² Dóo Stefanuse ábóótédé bad bé káánsel póle akale. Anhób aá, “A-baányan ne besáá ábêm, nyélám metúu. Dyöb dé ehúmé dêmpií eched sán Abrahamε áde ábédé á mbwóg e Mesopotemia, adêhób aá mókag adyεε á dyad á Haran.

³ Dyöb dénlāā mó aá ‘Tédé echon túmbé, étede-’ε ádōη alon ékag á ndəb eche mélūmēdtē wε.’

⁴ Né-əó, Abrahamε antedé ndəb e Kaldeya áhyε ádyē á dyad á Haran. Ambīd e kwééd eche Abrahamε sáá, Dyöb dêmbēl Abrahamε áke ádyē á ndəb eche nyédíí áhed nén bəb.

⁵ Ene pónDé Dyöb dénkēmbaá Abrahamε ké abên á ndəb eche ándāāsēnnē mó. Bon pεn Dyöb dēnhób nén aá ene ndəb ɛsuunéd bó níme mbyaa. PónDé eche Dyöb dénlāá-’ε Abrahamε nē, eenkēnwáléé mwän ké nhóg.

⁶ Dyöb dénlāā mó nén aá, ‘Mmōη mbyaa mébē beken á alon á bad bémpēe. Awed-taá bēbēē betāη, békūd-tε metuné etūn é pónDé éche édé dyam mbwókel é mwē éniin.

⁷ Bon mēkōgsēn ádē alon á bad áde bēbenléé nēe betāη. Ambīd enē, nímōη mbyaa mébīd á alon-tē wē, bétim áyāl é adén abwóg á hōm, békānnē á dīn ádēm áhed.’

⁸ Héε Dyöb ábélé bon Abrahamε ápē á nchemtεn ne mó tēngene ngáne béyagεé bad, nēngáne e’chemléd bé melē níme Dyöb ámwédé ne ábē

bad. Né-ᵛᵛ, Abrahamε an'yǎg awe mwǎn Aisige ámbíd e e'pun saámbé áde béchyáá mᵛ. Aisige mᵛ-ε an'yǎg awe mwǎn Jakᵛβε, Jakᵛβε mᵛ-ε áyǎg ábe bãn dyóm ne béβε ábe bédé ábēd betaa.

⁹ “Ábē betaa bēnwōōn mwǎnyañ nhóg, Joseβε kónjí á nlém-tê. Né-ᵛᵛ, bénsōm mᵛ nēngáne ntân. Bad ábe bénsōmmē mᵛ áwāb, bēnkεέν mᵛ á alonj á Egipto. Bonj Dyōb démbē mᵛ ámbíd,

¹⁰ ábēl-le atóm metake mésyāāl áte. Dyōb dēmbēl Farao kân e Egipto anwógén Joseβε menyinje ábē-ε Joseβε debyéé, áde ápédé áwe á'sō. Nēn dēmbēl Farao ambē Joseβε atii á ngómenaa ámīn e alonj ne ámīn e ábē bwēm é'syāāl.

¹¹ Ámbíd enê, nzaa e ngíne empē á alonj á Egipto ne á alonj á Kanahan. Ene nzaa empεέν metake mé ngíne, ábēd betaa bēnkēnwōñ-'aá ndyééd eche bédyágkē.

¹² Né-ᵛᵛ, áde Jakᵛβε áwógé bãn ndyééd edé á Egipto, anlóm ábe bãn áwed. Nédē ábēd betaa. Nê dᵛᵛ ábédé bó ngen e'só áke áwed.

¹³ Ade bãn ábe Jakᵛβε békíí á Egipto ngen éche élónténé éβε, Joseβε ampalé yǎl áte wéε baányañ. Hê dᵛᵛ Farao ásóñténé tângene túmbé echē Joseβε.

¹⁴ Né-ᵛᵛ, Joseβε anlyágtén baányañ aá béléa sáá Jakᵛβε, áhyag ne eche túmbé esyāál á Egipto. Bó moosyāál bēbédé móom mé mod saámbé ne bétáan.

¹⁵ Dᵛᵛ Jakᵛβε bó moosyāál békíí á Egipto. Áwed-taá mᵛ ne ábe bãn, betaa ábe syánē bēndyεé'ε káonj bēwé-ε.

¹⁶ Ámbíd e nê, béntēd bó ndim bésūēn ámbíd á dyad á Shekem, bélímé mᵛ áwed á ndᵛᵛb echē Abrahamε ánchanénné mᵛné wéε bãn bé túmbé e

Hamɔ.

¹⁷ “Ade pónde ékwógé apɛ echě Dyõb dɛlõnɛdtɛ dyam áde ánlāá’ é Abrahamɛ aá móõbɛl, mesonjé míme ábɛd bad ábe bébédé á Egipto mêmmdád acháge bwâmbwam.

¹⁸ Kááɲne á asóg, kâɲ empée echě enkêmbíí myanǵó míme Josebɛ, empě á nkamlɛn.

¹⁹ Anwónj akwáb tãɲgene ábɛd betaa átagté-’ɛ bó. Ankãɲ bétɛdɛ ábab bãn á ebwóg, ábɛl bonj béwê.

²⁰ Mmê mesú dõõ béchyáá Mosɛɛ. Abédéɛ mwãn awě ambõɲ bwâmbwam. Bêntogén mó á ndáb wéɛ sáá á etún é ngɔn éláán.

²¹ Ambíd enê dõõ bétédte mó á ebwóg-te. Héɛ mwãn a mmwaád awě Farao ádíbté mó, átédɛ mó ngáne awě mwãn, átogné-’ɛ mó kááɲ ákwogé’.

²² Bén’yãgɛd Mosɛɛ debyéé á bad bé Egipto ásyãl kááɲ abé ndale e mod á nhóbtéd ne á mbɛltéd.

²³ “Ade Mosɛɛ ápédé móom mé mwě méniin, mewêmtɛn mêmpií mó áke dényĩn baányanj bé Israel.

²⁴ Antán ngáne mod a Egipto átagtéé mwãnyanj nhóg. Dõõ ákíí áhed átimtɛn. Anwónjgɛn mó áwúé-’ɛ ane mod a Egipto.

²⁵ Mosɛɛ anwémtén aá ábɛ bad béchem nén bán Dyõb áhede mó abɛnled áhúd bó á mekáá mé bad bé Egipto, bonj békênnyínné nê.

²⁶ Epun éche ébádténé, antán ábɛ bad bé Israel bébɛ bɛn ne bɛn béwane’. Anhéd nzii eche áyãlɛɛ bó ákóm nsan. Dõõ álãɲgɛé bó aá, ‘Eesaá mbále bán baányanj bõõ nyédíí-yɛ? Chán-nõ nyé mod-té áhedéé waáb alógen?’

²⁷ Bonj ane mod awě ahedé’áá waáb alógen nê, antínéd Mosɛɛ á nkæg ásedté mó aáken, ‘Nzɛ-módé

abagé kunze aá ékamlan ne ákáad sé?

²⁸ Ehede mémpē awúu ngáne éwúú mod a Egipto chǎn-ε?’

²⁹ Awóg áde Mosεε áwógé nê, ansöb ákē á mbwóg e bad bé Midian. Awed-taá ádyéé káəŋ boŋ áchyāā ábe bǎn bé baachóm bébe.

³⁰ “Ambíd e móom mé mwě méniin dáo ángel épíidé Mosεε á ehyánge. Empíí mó a muú-te, nímé ménkōbēn mwǎ bwel. Nén ábédé benben ne mbɔɔd e Sinai.

³¹ Ade Mosεε ányíné ádén akan, menyáké ménkōb mó. Ansíidé benben aá mótōŋ anən bwâm, dáo áwógé ehób éche Sǎŋgwéé nén aá,

³² ‘Méε ndé Dyöb áde ábōŋ betaa, Dyöb áde Abrahamε, Aisige ne Jakəbe bébénlé’áá.’ Ne mbwóg ń ngíne Mosεε enkēnchu’é anən áhed.

³³ Héε Sǎŋgwéé álǎŋgéé mó aá ‘Húd metámbé á mekuu áyāle abwóg á hǒm áde étyéémé nén ádíi hǒm áde ásáá.

³⁴ Nnyíné ngáne ábēm bad ábe bédé á alon á Egipto békudéé metake bwâmbwam. Nwógé ngáne béwennadté dáo nhyédé bó awōŋgen. Bɔɔb-ɔɔ hyǎg, mǎlōm wε á Egipto.’

³⁵ Anén Mosεε móo bad bé Israel bémbāŋgē á yǎl boŋ bésedté mó bánken, ‘Nzé-módé abagé wε kunze ákamlan ne ákáad sé?’ Mós’-aá Dyöb dénlōmmē ákamlan ne áson ábē bad. Nén dēmbenléd áde ángel ěmpíí’é mó áde bwel bénkōbpē muú.

³⁶ Mosεε awed móo ambíidén bad bé Israel á Egipto. Amběl ne e’chemléd áwed ne á Eyəke é edíb é nkwe. Amběl-le menyáké ne e’chemléd áde bébédé á ehyánge á etún é móom mé mwě méniin.

37 Anén Mosεε móo anláá bad bé Israel aá, ‘Dyöb délōmē nyé nkal é’dæádəŋ awě äbíd átínté echên melemlen nêŋgáne álómé me.’

38 Melemlen mé Mosεε móobédé nlatén ne ábēd bad á ehyánge. Abédé áwed ne ábēd betaa áde ángel eche Dyöb dénlōmēnnē nlébtéd á Mbööd e Sinai énhōbpē áwāb. Mmén nlébtéd míme Mosεε ânkuđté wée ángel móo syánē dédíí déhídeé.

39 “Abēd betaa bénkēnwógénnē Mosεε, boŋ bémbāŋ mó á yəl, bétimé béwēmtān átim ámbíd á Egipto.

40 Ade Mosεε ályágé adé á mbööd e Sinai dōo bad bé Israel bélángeé mwānyəŋ Arōne bán, ‘Belé sé bwēm ábe bēbē nêŋgáne myöb ábe bélyāgēd sé áyāle séebíí’ é dyam áde ábénlédé ne Mosεε awě ambídéd sé á Egipto.’

41 Héε bēbélé chōm éche éwágné mwān a nyag boŋ bébootéd e’lém awúu ábe chō mendε. Bēmbel kóəŋne ngande, áwóg menyínge ne chōm éche bēbénlé mímab mekáá.

42 Dōo Dyöb ákúnnédé bó mbíd boŋ áchenné’ bó ákānned ngumε éche édé ámín. Ebénlédé ngáne éténlédé á kálag e bekal bé’dæádəŋ nén bán,

‘A-bad bé Israel, áde nyémbēē á ehyánge á etūn é móom mé mwé méniin saké meé nyékwénlé’áá káa nyétúmmé’áá e’lém ábe mendε.

43 Téndε echē dyöb áde béchəgeé bán Molek móo nyémpēmē.

Edíidínge-’ε éche tintine a dyöb áde béchəgeé bán Refan chōo nyéhyómnáá.

Mmén myöb móo nyébénlé mekáá boŋ nyébwōgkē mebóbōŋ.

Né-ɔ́, mɛ̀bɛ̀n nyé, nlóm nyé hǒm áde áchábndé tómaa alon á Babilon.’ ”

44 Stefanuse ambé abád ámpē aá, “Ade ábēd betaa bébéde á ehyáŋge bēnwōŋ Ebem é Dyǒb échē élúmte nén bán Dyǒb áde ne bó. Bēnlōŋ chó nyaa echē Dyǒb dénlāá’ é Mosē aá álōŋ chó. Nsáaned nime Dyǒb délūmēdtē Mosē mós ánhīdtē.

45 Ambīd e pónde ábēd betaa bēnkǒb ene tēnde á mekáá nime ábab besáá. Bēnwālē chó áyāl áde bóɔbe Josua békóbné melon ndɔɔb echē Dyǒb dēnnanéé bó bad áte. Ene tēnde embé ebé áhed kááŋne á pónde échē Dabide.

46 Nsimé ní Dyǒb níhíde’ áá Dabide. Né-ɔ́, anchán Dyǒb aá ábe mó kunze mólōo Dyǒb áde Jakɔbe ábēnlé’ áá ndáb.

47 Bon Solomonē, Dabide mwān, mós antīm Dyǒb ene ndáb alóo.

48 Bon kénē Dyǒb á Ngum éēdyēē’ é á ndáb échē baányon bélōŋné mekáá. Edé nén ngáne nkal é’ dǎádǎŋ nhóg ahóbé aá Dyǒb ahóbé aá,

49 ‘Nkon nīmīn mós níde ádēm atii dé nkamlēn, nkǒŋsé-’ é mbé wée mbannéé mekuu.

Nyaa e ndáb ehéé nyéhēle-se nyélóo mē?

Ké’ é héé mékōmmēē áte?

50 Mmēn meémaa’ é ábēn bwēm abel-ε?’ ”

51 Stefanuse ambád ahób aá, “Nyédii bad ábe bēwúú nló áte. Nyēlélé nlém á abum. Nyékólé metúu áyāl e eyale é Dyǒb. Nyédii melemlēn nēŋgáne ábēn betaa, nyētāŋgan Edǎádǎŋ éche Esáá.

52 Nkal é’ dǎádǎŋ ké nhóg alyǎgé áse awē enkēnkūd metake á mekáá nime ábēn betaa-ye? Bēnwū mēsēnzē mé Dyǒb mēsýāēl nime se’ bɔ́od mēmbēl ehǎŋgé áyāl e epe éche Ane awē abele

mekan ríme métəŋgéné. Nyé-'ε bəəb nyēsómé mó, nyêwúú-'ε mó.

⁵³ Nyé bən-naá nyékudé mbéndé éche Dyöb álómé mbwiined ne éche ángel boŋ kénê nyéehídeé ch́.”

Bélúmé Stefanuse meláá

⁵⁴ Ade bad bé mbwóg béwógé mekan ríme Stefanuse áhóbé, bēnlīŋ bwāmbwam káəŋ yəl ésōgē bó áte.

⁵⁵ Stefanuse-'ε Edəəðəŋ éche Ēsáá énlōn mó áte. Née ánóné ámīn ányīnē' ehúmé é Dyöb, ányīnē' Yesuε ngáne átyéémé Dyöb á ekáá émbáá.

⁵⁶ Dóə áhóbéé aá, “Nyénəne', nnyīne' née dyöb ánédnéde, Mwān-a-Moonyoŋ átyéémé Dyöb é ekáá émbáá.”

⁵⁷ Héé bad bé mbwóg behédé esaád é ngīne békútén-ne metúu ne mekáá boŋ bó moosyəl bébōnlād mó. ⁵⁸ Bēndol mó bésyəŋnéd mó á dyad-tē, bébootéd mó meláá alúm. Bad ábe béntyēem mbóŋ ákógsen Stefanuse bēnhūd nīmāb nkob áyāl béke bébānē á'sō-te wée kódemod póg bán Səəle ánəne bó.*

⁵⁹ Ade bélúméé Stefanuse meláá nê, ankáné aá, “A-Sánjú Yesu, mmōŋ kōb échēm edəəðəŋ.”

⁶⁰ Dóə ábwógé mebóbóŋ boŋ ákántē ehób ámīn aá, “A-Sánj, lagsén bó nīmén mbéb ríme bébeléé.” Amaá-aá ahób nê, awé-'ε.

8

¹ Səəle abédé ásē ákwentén-ne aá béwúu Stefanuse.

* **7:58** Afinté e bad bé Israel émbē nēn bán ábe bébíde mbóŋ bán mod abelé awusé bóə bébágé'áá bad bé'só alúm mó meláá.

Metuné mébélé Ebεε épántédé áte

Echê epun chên mwembé mé Jerusalem mêmbootéd metake mé ngíne akud á mekáá mé bad bé Israel. Bad ábe bédúbpé bésyāāl bémpan̄téd áte á mbwóg e Judeya né e Samaria ésyāāl. Boη bembapεε bé nlómag bēnpεn-εε bēnlyǎg.

² Nguse é bad ábe bēmbané nímab nlém nsyāāl áβεle Dyōb bēnlīmē Stefanusε. Béchyεε', bélebé-'ε mó.

³ Boη Σοοε mó-'ε ahεdáá mwembé abóded. Ahúé'áá enén ndáb átimé eníníí, ábīdtē bó á ebwóg, bebaád ne baachóm, ahág-κε bó á mbwóg.

Filibε akalé nkalan̄ ní bwám á Samaria

⁴ Bad ábe bédúbpé bémpan̄téd áte, békag békalé nkalan̄ ní bwám.

⁵ Filibε mó ankě á dyad ambáá á mbwóg e Samaria ákanlé bad t̄ηγεne Ane-awě-Béwógté.

⁶ Ade ndun e mod éwógé mam níme Filibε áhóbεé bényín-ne e'chemléd bé menyáké ábe ábélé, bēntōη metúu atále áte áwóg dyam áde áhóbεé.

⁷ Filibε amběł e'dəádəη bé mbéb é'syǎngé'áá ekud é bad áte ne e'saád é' ngíne, ekud é bad-te ábe yǎł énwēε eped ne ábe bésyógté'áá bēndyεé bwám.

⁸ Nén dēmběł bad bésyāāl á dyad-tē wē béwóg menyinge bwámbwam.

⁹ Βοῶb-ρῶó, mod nhóg abédé ádē dyad áte bán Simōne, akumé'áá ngan̄ eche ekómté'áá bad bé Samaria yǎł áte bwámbwam. Akumé'áá ekáá á tǎł aá modmod eépedεé mó.

¹⁰ Bad bésyāāl á dyad, ndále é bad ne bekwěkwě bé bad bēmbané nlém áwē, bēhōbē-'ε bán, "Anén

mod adii ngumε e Dyöb echě béchágéé bán, Ngum embáá.”

¹¹ Bēmbané nlém áwē áyāle á etûn é pónde ankõη bad yāl akómed áte ne echě nganη echě ákúme’áá.

¹² Bonη áde bédúbpé nkalanη níme Filibε ánkaleé bó tângene nkalanη ní bwâm mé nkamlen ní Dyöb ne tângene Yesu Krístæ, bēnküð edusen, bebaád ne baachóm.

¹³ Simõne mwēn ámpē andúbé, áküð-te edusen. Ambootéd Filibε ahíd kéhéé áde ákágé’áá. Yāl enkóm mó áte áde ányiné mbeltéd mmé menyáké níme Filibε ábéle’áá.

¹⁴ Bembapεε bé nlómag bēnwōg á Jerusalem bán bad bé Samaria békóbé eyale é Dyöb, héε belómé Petro bó Jõne áwed.

¹⁵ Ade bépédé áwed bēnkānnēð bad ábe bédúbpé nēn bán békud Edæðdæη éche Esáá.

¹⁶ Bēnkānnēð bó áyāle bēnkēmpaá Edæðdæη éche Esáá akud. Bēndusén bó dāsõ á ðin áde Sånjú Yesuε.

¹⁷ Dõõ Petro bó Jõne bēbáné bó mekáá á nló bó’ε békudé’ Edæðdæη éche Esáá.

¹⁸ Ade Simõne ányiné aá nzé bembapεε bé nlómag bēbáné mod ekáá á nló akude’ Edæðdæη éche Esáá, ambídéd mōné âβε Petro bó Jõn,

¹⁹ áhõbē aá, “Nyébag mémpē enén ngine ábel bonη kēnzéé awě mbáné ekáá á nló ákud Edæðdæη éche Esáá.”

²⁰ Petro antimtén mó aá, “Nzé ewémténé wεé móhele-se móchānēn ndε e Dyöb mōné, nyáābe nímmõη mōné nyékag á ðū-á-muú.

²¹ Weewóo’é akab ké ahóg áyāl e nímed nsón áyāle nímmõη nlém mééboo’é áte á’sõ é’ Dyöb.

22 Kunnéd-te mbíd étimēn Dyöb, áyāle nímén mewēmtēn mé mbéb níme éwóó áte, ékáne' wéé Sánḡwéé álagsēn wē áyāle awēmtēn áde éwémténé enén ndín e akan.

23 Mmaá anyín nén mēé, kán emaa wē akób áte, mbéb-pe ríhédé wē á mehanḡé-te."

24 Hée Simōne álāḡeé Petro bó Jōn aá, "Sōn, nyékānned me wéé Sánḡwéé, ábel boḡ nímén mésyāāl níme nyéhóbé ké ahḡ déebenlád ne me."

25 Ade Petro bó Jōn bémáá mam mésyāāl ahób t̄ḡene Yesue, bémād-te nkalāḡ níme Sánḡwéé akal, bēntīm ámbíd á Jerusalem. A nzii á esú békálé'áá nkalāḡ ní bwām níme Yesue á myad mé mbwóg e Samaria híin.

Filibē bó mod e alon dé Etoopia

26 Mmíní mbwē áḡel e Sánḡú enláá Filibē aá, "Ladé yāl, ékag á ped e mbəḡ wéé nzii echē ebíde á Jerusalem áke á Gaza étóméé" Béebenládte enén nzii ámpē.

27 Filibē abōḡséné-'aá ákḡg-ke. Hée ábomné soḡ e mod á nzii ḡáne á sú'é áwē alon. Anén mod abédéē ndəle e mod awē akamlánnáá, áḡné-'é ḡáb eche Kandese, mmwaád awe akamlánnáá alon dé Etoopia. Ane mod ankē á Jerusalem.

28 A ehúu ámbíd échē, andyēé á ebambam. ḡáne ákágé'áá, áláá'áá kálag echē nkal é'dəədəḡ Yesayaa.

29 Hée Edəədəḡ éche Esáá élanḡeé Filibē aá, "Kḡg á ebambam hē, ébē chó benben."

30 Filibē annyəḡéd áhed, dōó áwógé ḡáne ane mod áláá'é kálag e nkal é'dəədəḡ Yesayaa. Dōó ásedteé mó aáken "Esōḡtan chōm éche éláá'é-ye?"

31 Ane mod antimén mó aá "Chán mémwéé asōḡten

áde mod éētânledéé me áte?” Né-ɔ́, anchélé Filibɛ aá ácháge á ebambam, bómō bédyēē áhed.

³² Epɛd éche ane mod ákóó’áá aláŋ ébédéé nén,
 “Abédéé nêŋgáne rídyɔŋ mí mbód míme békagké
 awúu,
 ambé-’é ngáne mwän a rídyɔŋ mí mbód awě béselélé
 nyonɔŋ bon ééchyēē’,
 enkênhóbé dyamdyam.

³³ “Bênsudéd mó edúbé, békōbēn-ne mó kunze.
 Nzé-módé ätüb míme nchyaátén dīn
 áde édíí bán bēnhūd mó ámīn á nkōŋsé.”

³⁴ Ane mod ansɛdéd Filibɛ aáken, “Nzé-módé
 ane nkal é’dáádəŋ áhóbéé, eche yäl chēne ké’ɛ mod
 ampée?”

³⁵ Héɛ Filibɛ álāŋgɛé mó nkalan mí bwām míme
 Yesuɛ, átānlād mó mekan áte, mbooted ne échén
 epɛd.

³⁶ Ade békagké nê, bēmpě hōm áde mendíb
 médíí. Héɛ ane mod áhóbéé aá, “Mendíb móó mén.
 Weédūsānnē me ngen póg-ɛ?”*

³⁸ Ane mod anhób aá bétii ebambam. Dóó bó
 Filibɛ bésúdé ásē bésól á mendíb-te bon Filibɛ
 ádusán mó.

³⁹ Bébídé-’áá á mendíb-te bídén, Edáádəŋ é Sāŋgú
 ékēēn-ne Filibɛ. Ane mod eenyíne’áá mó ámpē bon
 ambé ákăg, alón-ne ne menyinje.

⁴⁰ Filibɛ annyín yäl á dyad á Azotus ábooted-te
 akɛ dyad ne dyad té, ákalé’ nkalan mí bwām, káŋŋ
 ápe á dyad á Kaisaria.

* **8:36** Donje á kálag dé’só ábádé nchoo 37: *Filibɛ anláá mó aá, “Nhele rídusēn wɛ, nzése edúbéé Yesuɛ ne nlém nhóg.” Ane mod ankwentén ad, “Ndúbéé nén méé Yesu Krístəə adti Mwán a Dyób.”*

9

Sɔɔle atimé Yesue adúbe
(Mbɛl 22.6-16; 26.12-18)

¹ Bɔɔb-pɔɔ Sɔɔle ambé ákīmē' áwúu bembapɛɛ ábe Sánḡwéé. Ankě wée prisɛ ambáámbáa,

² aláá mó aá átel kálag échě ábéé belyáged bé ndáb é mekáne é Damaskɔs, ábel nén áwōḡ kunze echě nzé anyíne bad ké béhéé ábe béhíde' nzii e Yesue áwed, áhan bó, ken bebaád-'e ké'e baachóm, akób bó, ákēēn bó á Jerusalem.

³ Dɔɔ Sɔɔle áhídté bon ákag. A nzii e Damaskɔs wê, áde ádíí benben ne dyad, emwɛdmwɛd émbíd ádyōb, épen mó yǎl esyǎl.

⁴ Anhún á ndɔɔb. Dɔɔ áwógé ehób élāḡgē mó aá, "A-Sɔɔl, á-Sɔɔl, cheé ékáá bon étagté me?"

⁵ Sɔɔle ansɛdéd aáken, "A-Sán, nzé-módé ne?" Dɔɔ éché ehób étimtanné mó aá, "Mɛ-éé ndé Yesue awě étagteé.

⁶ Bɔɔb-pɔɔ, hidé ásē, ékag á dyad-tê, áhed dɔɔ bélāā-'é wɛ chōm éche étāḡgéné abel." ⁷ Bad ábe bɔɔbɛ Sɔɔle bēnwōḡ bēntyéem, dyam déeboó bó ahób. Bēnwōḡ ehób bon bēnkēnyínné mod awě ahóbe'.

⁸ Sɔɔle anhidé ásē, ánēdē mīd áte, bon eenyíne'aá ekíde. Né-ɔɔ, bēnchāā mó é ekáá, békēēn mó á dyad-tê á Damaskɔs.

⁹ Andyéé e'pun é'láán ádé eenyíneé ekíde. Ene pónde esyǎl-lɛ eemwédéé, eedyéde-'áa chōmchōm.

¹⁰ A Damaskɔs mod abédé awě andúbé Yesue, béchágé'áá mó bán, Ananiasɛ. Annyín ndóg. A ndóg-te wê, Sánḡú Yesue anchəḡ mó aá, "Á-Ananias." Ananiasɛ ankwentén aá "Mɛ nén, a-Sán."

11 Dóo Sánḡwéé álāḡḡéé mó aá, “Boḡsén, éke á nkoḡ ní nzii níme béchəḡéé bán Ntyéémé. Wěpě á ndáb wée Judase. Nzé epedé áhed, ésēdēd mod awě abidé á dyad á Tasus, béchəḡe mó bán Səəle. Adé áhed bəəb akānne’,

12 anyíne-’ε ndóg. A ndóg-te wê, anyíne mod awě béchəḡéé bán Ananiasε, abáne mó mekáá á nló ábel boḡ anyínen ampē.”

13 Ananiasε antimtén mó aá “A-Sán, nkénwōḡ ane mod dúu bwāmbwam ne nhel ní mekan níme ákébenlé ábōḡ bad áyāl á Jerusalem.

14 Apedé-’ε á Damaskəs hén ne ngíne echě beprise bémbáá bebágé mó ákób bad bésyāēl ábe békānne’ á dīn ádōḡ.”

15 Boḡ Sánḡwéé anláá Ananiasε aá, “Kǎḡ, áyāle nén mpwēdé anén mod ábele me. Mós ábēl bad ábe béesě bad bé Israel, échab kēḡ é bad, ne bad bé Israel bebíí me.

16 Mmēn mélūmēd-te mó metake níme ákudté áyāl echēm.”

17 Né-əó, Ananiasε ankě, asól a ndáb echě Səəle ámbēē áte, abán mó mekáá á nló, álāḡḡéé mó aá, “A-mwānned Səəl, Sánḡwéé mó alómé me, nédē, Yesue mwēn awě ampíi wε á pónde eche éhyagké wén. Alómé me áwōḡ ábel nén ényínen ampē élōn-ne ne Edəədəḡ éche Esáá.”

18 Abwəḡ-ábwəḡ bwēm bémbíd Səəle á mīd ábe bédé nēḡgáne e’kíd é’ sūu, ábooted-te anyínen. Héε ápádté ásē boḡ bédusán-ne mó.

19 Andyé ndyééd, amaá-’aá ndyééd adyé boḡ yāl étimé mó áte.

Səəle akalé eyale é Dyəb á Damaskəs

Σοολε andyεέ á Damaskōs nguse é e'pun ne bad ábe béndübē Yesue.

²⁰ Ankě á ndáb é mekáne ésebán abébate pónδέ ákanle bad t̄ηγεne Yesue, aá mó adé Mwān a Dyōb.

²¹ Yāl enkóm mod téé áte awě anwóg mó póle á nsəl. Bésεdté bánken, “Saá anén mod mó awúē'áá bad ábe bétúbé'áá d̄in áde Yesue á Jerusalem-ε? Eesaá mbále nén nzom echě ápééné hén edii ákób bó âtimεn-ne bó ámbid wée beprise bémháá-ye?”

²² Boη Σοολε ambé ákalé' nímé nkalanη ákäg á'sō ngíne ngíne. Metote míme âmbéé álúmed nén bán Yesue mó adé Ane-awě-Béwógté, méntāηgēn nyaa echě bad bé Israel ábe bébédé á Damaskōs bénkēnwóηgé dyamdyam ahób.

²³ Ámbid e e'pun híin bad bé Israel bēnladén áte áháge Σοολε ngáne béwū-’é mó.

²⁴ Boη Σοολε anwóg ntii míme bébélé. Bénóné'áá mmwe mé e'ké ní dyad nkuu ne müte ábel béwúu mó.

²⁵ Boη nkuu nhóg Σοολε ábē bembapeε béntēd mó, béhé mó á elóη-tē, bēbídéd mó á ep̄an é eséd bé e'ké ábe bēnlāηned dyad, boη bésūdéd mó ámbid e ebwóg.

Σοολε atimé ámbid á Jerusalem

²⁶ Σοολε ankě á Jerusalem. Ade ápédé áwed, anwanén aá móbē ne bad ábe bédúbpé Yesue boη ábē bad bēháá'áá mó áyāle bénkēndúbéé bán mómpē adúbpé Yesue.

²⁷ Héε Banabase áchāηgē mó á ekáá boη áκεεné mó wée bembapeε bé nlomag. Anchemtéd bó áte ngáne Σοολε ányíne Sáηgwéé á ndóg-te á nzii ne chōm éche Sáηgwéé álāηgé mó. Anláá-’ε bó

ngáne Σολε álánǵé'áá bad mam t̃ηγεne Yesue á Damaskos ésebán abáa' dyamdyam.

²⁸ Né-ᵛó, Σολε ambé ne bó, ákag mebwóg mésyāēl á Jerusalem ákalé' nkalanj mí bwām á d̃in áde Sánǵwéé ésebán abáa' dyamdyam.

²⁹ Akǻnlé'áá káǻηne bad bé Israel ábe béhóbé'áá ehób é Grikia áswañtán-ne ne bó. Dᵛo bébóótédé nzii ahead áwúu mó.

³⁰ Ade bad ábe bédúbpé Yesue básǻñténé bán béhede Σολε awúu, béntéd mó básyᵛgnéd mó á dyad á Kaisaria bonj bēlōmē mó á dyad á Tasmus.

³¹ Né-ᵛó, ene pón dé esyāēl bad ábe béndūbē Yesue á mbwóg e Judeya esyāēl, á Galilia ne á Samaria bémbē ne nsaη, béwón-'ε mbwóg ní Dyōb áte nē ábēl béwúú áte, Edāódañj éche Ésáá éwōηgān-ne bó.

Petro akii a myad mé Lida ne Jopa

³² Petro akagé'áá mbwóg áte esyāēl. Ebédé pón dé póg eche ákíi bad bé Dyōb ábe bébédé á dyad á Lida aleled.

³³ Ade ápédé áwed, antán mod awē béchǻgεé bán Aniesε. Esónj é mekuu énwē mó, átīmēn ndáb mwē waam.

³⁴ Petro anláá mó aá, "A-Anies, Yesu Kr̃stəə ád̃id wε bwām hén bᵛoᵛb. Pádé ásē éname ádoñj añn." Abwōg-ábwōg Aniesε ampádé ásē.

³⁵ Ade bad básyāēl ábe bédyēé'áá á Lida ne Shar̃n bényiné néε ane mod ádyéé bwām, bēmbootéd Sánǵú Yesue adúbe.

³⁶ Mwaád nhóg abédé á dyad á Jopa awē béchǻgε'áá bán Tabitaa, andúbé Yesue. (D̃in á Tabitaa á ehób é Grikia ádíi bán Dᵛkase néde

e'sél.) A alongé adē ásyāēl mboŋ mó ne mós ábéláá áwōŋgān-ne betóótōkē bé bad.

³⁷ Mmê mesú-'ós, ankwě nkole awé-'ε. Bēnwobé mó ndim bétéd mó bēbānē á toŋ e ndáb echē ebédé ámīn.

³⁸ Bōob-pōó dyad á Jopa dénkēnchabnédté dyad á Lida áyāl. Né-'ós, áde bad ábe bédúbpé Yesuε bēwógé bán Petro adé á Lida, bēnlōm bad bēbē áwē, ne mechāŋgé nēn bán, "Sōn hyág á mehéléte."

³⁹ Né-'ós Petro amboŋsēn, bōōbōó békē-'ε. Ade ápédé áwed, bēnchāgnéd mó á toŋ e ndáb eche ebédé ámīn. Bekúd bé bebaád bēnləŋnéd mó, béchyεé', bēlūmtē-'ε mó mbóté ne nkobe míme Dókase āmbaŋnédté bó áde ábédé á alongé.

⁴⁰ Petro ambídéd bó moosyāēl á ebwóg, akóg mebóbóŋ ábootéd-te akáne. Dóó ákúnné yāl á ndim boŋ áhóbé aá, "A-Tabita, páde áse!" Tabitaa andibé mīd áte. Anyín áde anyíné Petro, ampádé áse.

⁴¹ Petro ansād ekáá, awōŋgēn ānyen mó áse. Dóó áchénlé bad ábe bēndūbē Yesuε, ne bekúd bé bebaád ábe bēmbē áhed, boŋ álūmtē bó Tabitaa áde ádíí á alongé.

⁴² Mmēn nkalaŋ mēnkanléd á dyad á Jopa áte ásyāēl a etūn é pōndé, ekud é bad édúbé-'ε Sāŋgú Yesuε.

⁴³ Petro andyεé á Jopa nguse é e'pun. Andyεé á ndáb e mod awě abelé'áá nsón mé e'kob é' nyam, awě béchágé'áá bán Simōne.

10

Petro akií wéε mod awě eésē mod a Israel

¹ Mod a Roma nhóg abédé á dyad a Kaisaria bán Kṛneliṣe. Akāmlánnáá eḥon é mbwókél e sánze éché béchágé'áá bán, “Eḥon é mbwókél e sánze é Italia.”

² Kṛneliṣe abédé mod awě ahidé'áá mekan mé Dyõb ámbíd. Mwěn ne eche ndáb esyǎl bébénlé'áá Dyõb. Ansálé ekáá áte, áwõṅgān betóótókē bé bad bé Israel, ákānnē-'e pónde ésyǎl.

³ Ebédé dyam ngāṅ éláán müte nhóg, anyín ndóg. Á ndóg-te wê ankõṅ ángel e Dyõb anyín. Enchḡg mó aá, “Á-Kṛneliṣ.”

⁴ Annṛn ángel ne chóõṅ, ne mbwóg, boṅ ásedté nén aá, “A-Sán, cheé édé?” Ángel enkwentén mó aá “Dyõb áwógé rímõṅ mekáne, anyíne-'e ábõṅ e'boṅ bé nlém. Adé-'e mboṅsén ákwentēn wē mekáne.

⁵ Bṛṇb-pṛṛ, lóm bad á Jopa, békē béchéle mod nhóg awě dīn ádíí mó bán Simṛn awě béchḡgéé bán Petro.

⁶ Adé nken á ndáb e mod nhóg awě akĩnte' e'kob é' nyam awe béchḡgéé bán, Simṛne. Simṛne ne adyē' á nkḡg mé edīb é nkwě.”

⁷ Dóó ángel eched éhídté, boṅ Kṛneliṣe áchēnlē ábē bembāledē bé ndáb bébē, ne sánze póg echē chõmpē ehíde'áá mekan mé Dyõb ámbíd, ebé-'e sánze echē enṛné'áá Kṛneliṣe.

⁸ Alánḡé-'aá bó dyam áde ábénléde, alóm-me bó á Jopa.

⁹ Ade békagké, née bīn é'sánḡé, áde békwógé apē á Jopa, Petro anchógé á ndáb mīn ákáne. Nê abédé dyam käd.

¹⁰ Nzaa enkób mó, ádāṅ-'e ndyééd adyé. Ade béboṅsanné ndyééd, anyín ndóg.

¹¹ Anyín ngáne ngob e dyõb énédnédé. Chõm

émbīd nēṅgāne sāṅkalaa a abad, ébé nées béchāṅgé dós mekéb méniin, bésudté dós ásē.

¹² A abad-tē wê, ndín é nyam ésyāāl émbē áwēd-te; éche ékεεne' mekuu méniin, éche édole abum ásē ne menon mé ahín. ¹³ Héε áwógé ehób élāṅge mó nén “A-Petro, syáá ásē, éwúu échén nyam, édyāg.”

¹⁴ Boṅ Petro anhób aá, “A-Sāṅ, meéhālēē se mbēl ene ndín e dyam. Meédyédéé chōmchōm mbéd éche mbéndé ehóbé aá béedyāg, ké'ε éche éesáa á'sō é' Dyōb.” *

¹⁵ Echē ehób émbād mó aláa nén aá, “Weetédé chōm ké ehóg éche Dyōb áhóbé aá ésáá, wéé éesáa'ε.”

¹⁶ Nén dēmbenléd ngen éláán. Dósó bétímné adé abad ámbīd ádyōb.

¹⁷ Petro adólé'áá áte ábīi chōm éche ene ndóg élūmtéé. Ene pón dé dós bad ábe Kōneliōse ánlōmmē bédíbté wéε ndáb eche Simōne édíí. Béntyēem á mmwε mé e'ké.

¹⁸ Héε bélébpéé ehób bánken, “Nken adé áte wê awē béchāgeé Simōn Petro-yε?”

¹⁹ Ade Petro ádíi adólé áte ásoṅten chōm éche ndóg élūmtéé dós Edāádāṅ éche Esáá elāṅgeé mó aá, “Wóglén! Bad beláán bépédé, béhede wε.

²⁰ Né-ṳó lād yāl, ésud á ndáb mīn, weebáá bó ahíd áyāle mεé nlómé bó.”

²¹ Né-ṳó, Petro ansūd ásē, áke atán ábê bad, álāṅgē bó aá, “Méé ndé ane mod awē nyéhedeé. Cheé épídé nyé hén?”

²² Béntimtén mó bán, “Mod ambáá a sánze,

* **10:14** Bad bé Israel bēnwōṅ mbéndé éche énkēmbě bó kunze ádyé donje á bwēm.

Kɔneliɔse móo alómé sé. Adii mod a bwâm awě abenle Dyõb. Bad bé Israel bésyāāl-le bébage mó edúbé éche échábé ámin. Angel e Dyõb elángé mó nén aá álébe wε áwē ndáb, ábel nén áwõg dyam ádē étángéné mó aláa.”

²³ Petro awógé-'aá nê, asóléd bó á ndáb, ábē-'ε bó e'noη.† Boη Petro ansóléd ábê bad á ndáb kénéε béēbédeé bad bé Israel. Néε b̄in é'sánggé, Petro anlād yāl, ahíd ábê bad. Nguse é bad ábe bédúbpé Yesue á Jopa bõmpē bēnwoón bó.

²⁴ Epun ehóg ámbíd e nê, Petro bémpě á Kaisaria. Kɔneliɔse mwēn, ádē abum á ndáb, ne ábē besón bé echoη ábe ánlēbēē, bésiné'áá Petro bó.

²⁵ Ade Petro áhedéé asól á ndáb, Kɔneliɔse ankě mó atán, ákwε mó á mekuu, ábwāām-me ásē ábe mó edúbé.

²⁶ Boη Petro annyen mó ásē ahób aá, “Tyéém ámin. Mémpē ndii moonyoη ngēn.”

²⁷ Petro ambé ákanlé Kɔneliɔse ádē bésóléé á ndáb-te. Antán néε ndun e mod éládné á ndáb-te.

²⁸ Héε álánggéé bó nén aá, “Nyé bēn nyēbíí bwâm nén bán edé mod a Israel mbéndé áwoon mod awě eésě mod a Israel ké'ε ásól áwe ndáb. Boη Dyõb álúmté me nén aá meéchāgē modmod meé adé mod awě eesáa ké'ε néε mod awě adé mbinde á'sō é' Dyõb.

²⁹ Né-óó, áde élómé me achæg mempádé ásē ábwõg-ábwõg, menkēnhóbpé meé méehyaá. Bõb-põó, nsεdte wε, cheé ékás boη élõmē me achæg?”

³⁰ Héε Kɔneliɔse ákwentanné mó aá, “Sú éláán chii, néε bõb, nkánné'áá áwēm ndáb-te á ngēη éláán é' müte. Dóo mod awě awáá mesarj rímě

† **10:23** Bad bé Israel béésólte'aá mod awě eésě mod a Israel áwab ndáb.

mémwaa' áte átyéémé με á'sō-te taléd.

³¹ Βοη áhōbē aá, 'A-Kōneliōs, Dyōb áwógé we mekáne, ányíné-'ε ábōη e'boη bé nlém.

³² Lóm mod á Jopa, áke áchéle Simōne awē béchagεé bán Petro. Adé nken á ndáb wée mod nhóg awē akínte' e'kob é' nyam awē béchagεé bán Simōne. Simōne ne adyεε' á nkag mé edíb é nkwǎ.'

³³ Né-ῶ menlóm we atéd ábwōg-ábwōg. Ebelé-'ε bwām ngáne épédé. Βῶb-pῶ sé moosyáal sêdé hén, Dyōb ádé-'ε ne syánē. Sêsine' áwóg dyam ké ahée áde Sán Dyōbe álanǵé we aá éláa sé."

Petro akänlé Kōneliōse nkalaη ní bwām

³⁴ Dῶ Petro áhéde póle á nsal aá, "Βῶb dῶ mbíi meé Dyōb átédé moosyáal nyaa póg.

³⁵ Akobe kénzée awē abage mó edúbé awē abele-'ε mekan míme métǵéné, ké alonǵ áhéé ane mod ábídté.

³⁶ Nyébíi nkalaη míme Dyōb dénlōmēē bad bé Israel. Mmē nkalaη mbédée tǵene ákal nkalaη ní bwām mé nsan míme mpédé mbwiined ne Yesu Krístḗ. Mó adé Sánǵwée á moosyáal.

³⁷ Nyébíi-'ε dyam áde dēmbenléd mbwóg e Judeya áte esyáal mbooted ne á Galilia. Nén démbē áde Jōne ámáá bad aláa tǵene edusen.

³⁸ Nyébíi nén bán Dyōb dénwōgēd Yesue, mod a Nazaret, ábe mó Edáédǵe éche Esáá ábē-'ε mó ngíne. Yesue akagé'áá hǵm tée ábelé mboη. Ngáne Dyōb démbē-'aá ne mó, adidé'áá bad bésyāal ábe bémbē ásē e ngíne e Satan bwām.

³⁹ Sé bēn sēnyínné mekan mésyāal míme ámbenlé á alonǵ á bad bé Israel ne á Jerusalem

d̄id. Bénwūū mós, abome áde bēmbomeé mós á awɔg.

⁴⁰ Bɔŋ Dyɔb dēmpuúd mós ámbid e e'pun é'láán, ábel-le bad bényín mós.

⁴¹ Saké bad bésyāāl bēnnyín-ne mós. Bad ábe Dyɔb dēmmadté apwɛd, bós bényín mós. Nédē sé ábe sēndyé ndyééd sēmwe-'ε mmítéd ne mós.

⁴² Anlyágtén sé aá sékanle bad nkalanj mí bwâm, sébide-'ε mbɔŋ nén bán mós módē Ane awě Dyɔb apwédé, ákaad bad ábe bédé á alongé ne ábe bēwédé.

⁴³ Bekal bé'dáádəŋ bésyāāl bēnhōb t̄ŋgene mós bán, mod ké ahéé awě adúbpé mós, Dyɔb délagsén mós mbéb. Nén débenléd á ngine e ádē d̄in."

⁴⁴ Ade Petro ádíi áhóbéé nē, Edáádəŋ éche Esáá ênsūd ásē, ép̄ii moosyāāl awě áwóglánnáá nímē nkalanj.

⁴⁵ Bad bé Israel ábe bēndübē Yesuε, ábe bóɔbe Petro bēmbid á Jopa bēmbē menyáké bwámbwam ányín nén bán Dyɔb ábágé echē ndε e Edáádəŋ éche Esáá kóəŋne wéε bad ábe béesε bad bé Israel.

⁴⁶ Bénwōg ngáne bēhóbéé mehób mémpēe, bēbagé-'ε Dyɔb ehúmé. Dós Petro áhóbéé aá,

⁴⁷ "Ábén bad békúdé Edáádəŋ éche Esáá melem-lem ngáne sémpē sēnkudté. Né-ɔó, nzé-módé ahεle-sε ahób aá bēedusán bó ne mendíb?"

⁴⁸ Hé-'aá áhóbé aá bēdusén bó á d̄in á Yesu Kr̄istə. Dós ábē bad bēlángé mós bán ádyεε ne bó nguse é e'pun.

11

Petro ahóbé t̄ŋgene chōm éche ábéle

1 Bembapεε bé nlomag ne bad bémpēe ábe bédúbpé Yésue á mbwóg e Judeya-tê esyáál, bénwōg bán bad ábe béesě bad bé Israel bómpē békóbé eyale é Dyōb.

2 Ade Petro átímé ámbīd á Jerusalem, bad ábe béhóbé'áá bán bétáŋgéné bad ábe béesě bad bé Israel ayag, bēmbbootéd mó ahób bán,

3 “Cheé ékáá boŋ ékág wεε bad ábe béesě bad bé Israel, bad ábe béeyagεé boŋ nyáābōo nyedyāg-ke kááŋne ndyééd hōm ahóg?”

4 Hé-'aá Petro áhédé nkalaŋ á nsəl, aláá bó mekan mésyāāl ngáne mēmbenlédte se á mbooted.

5 “Mbédé á mekáne á dyad á Jopa boŋ rínyīnē ndóg. Chōm émbīd á ádyōb nēŋgáne sáŋkalaa a abad, ébé néε béchāŋgé dó mekéb méniin, bésudté dó ásē. Bēnsudéd dó áwēm e'só-te.

6 Ade rínóné áwēd-te menyín nyam éche édé á abad-tê, nyam é mehín, nyam éche édole abum, ne menōn mé ahín.

7 Héε ríwógé ehób élāŋge με nén aá, 'A-Petro, syáá ásē, éwúε' échén nyam, édyāg.'

8 Boŋ με-'ε menhób μεé, 'A-Sáŋ meéhēlēē-se mbēl ene ndín e dyam. Chōmchōm éche mbéndé éhóbé aá béedyāg ké'ε éche éesáa á'sō é' Dyōb éēsōlēē με á nsəl mbéd.'

9 Ehób émbīd ádyōb ámpē nén 'Weetédé' chōm ké ehóg éche Dyōb ahóbé aá ésáá, wεé éēsāa'ε.'

10 Nén dēmbenléd ngen éláán. Dóo bétímné chōm ésyāāl ádyōb.

11 Ene pónde chēn dóo bad beláán ábe bébíde á dyad á Kaisaria ábe belómé áwēm, bépédé á ndáb echě ndyéé'áá áte.

12 Edædæŋ éche Esáá énlāā me aá syāābōō sékag, aá meebáá bó ahíd. Abê bad ntóob ábe bédúbpé Krístæ ábe bébídé á Jopa bómpē bénhíd me á Kaisaria. Syāābōō moosyāól sēnkĕ sēsól á ndáb wĕε Kōneliōse.

13 Kōneliōse anlāá sé ngáne anyíne ángel etyéémé áwe ndáb boŋ ene ángel eláá mó aá, ‘Lóm mod á Jopa áke áchæg mod awĕ mĭn mésyāāl médíí bán Simōn Petro.

14 Nzé apedé ālāā nyé póle eche ěbĕl boŋ Dyōb ásōŋ ádōŋ alonĝé, ásōŋ-’ε ádōŋ abum á ndáb.’

15 Ambīd enĕ, mboótédé-’aá dyam ahób, Edædæŋ éche Esáá épiidé bó melemlem nĕŋgáne ěmpií’ĕ sé á mbooted.

16 Dōō nĕkámtné dyam áde Sāŋgwĕé ánhōbpē. Anhób aá, ‘Jōne adūsánnáá bad ne mendīb boŋ bédusĕn nyé ne Edædæŋ éche Esáá.’

17 Enyínnad nĕn bán Dyōb ábágé ábĕn bad ábe béesĕ bad bé Israel melemlem me nde míme ámbĕé syánĕ áde dédúbpé Sāŋgú Yesu Krístæ. Nzéé-ō ndíí ákĕŋ ntíi ní Dyōb?”

18 Ade béwógé nĕ, bénsōg Petro mekan ahób áyāl, bébootéd Dyōb akĕn. Béhóbé’áá bán, “Dyōb ábágé kóŋne bad ábe béesĕ bad bé Israel etál áte de mímab mbĕb átimĕn Dyōb, ákud-te alonĝé áde déemaá’.”

Mwembé mbóótédé á dyad á Antyag

19 Bōōb-pōō, áde béwúú Stefanuse, bad ábe bĕmpāŋtĕd áte áyāle metake míme békúdáá, bó doŋge á bad bĕnkĕ kóŋse á Fonisia, doŋge ákĕ á Saiprus, ábíníí-’ε bĕkĕ á Antyag. Békágé’áá, bĕkanlé dásō bad bé Israel bĕnpen nkalan ní bwâm.

20 Boŋ bad bémpēe ábe béndūbē Yesue ábe bémbid á myad mé Saiprus ne Sirine, bēnkě á Antyoḡ, békanlé káəŋne bad bé Grikia, bēlanḡē-’ε bó nkalaŋ mí bwām tēŋene Sáŋgú Yesue.

21 Ngíne e Sáŋgú embé ne bó. Ndun e mod endúbe, étīmēn-ne Sáŋgwéé.

22 Mmē myaŋgó mémpě á metúu mé bad bé mwembé ní Jerusalem. Né-ᵔó, bēnlōm Banabase á dyad á Antyoḡ áke dényīn bó áwed.

23 Ade ápédé áwed boŋ anyín ngáne Dyōb ánámté bad, anwóg menyiŋge, ambě-’ε bó elébé aá béhíde’ Sáŋgwéé ne nlém nhóg.

24 Banabase abédéε mod a bwām, Edəədəŋ éche Esáá émbē ne mó, adúbe dénwū-’ε mó áte bwāmbwam, ekud é bad-te éndūbē.

25 Dóó Banabase ákíí á dyad á Tasus áhed Səəle.

26 Ade ányíne mó, ampéén mó á Antyoḡ. Né-ᵔó á etūn é mwě nhóg, bó bad bébe bébómé’áá ne bad bé mwembé. Bén’yāḡēd-te ndun e mod. A Antyoḡ wê dóó bésébpé bad ábe bédúbpé Yesue dīn achuu bán Bad bé Křisto.

27 Mmē mesú dēn, donḡe á bekal bé’dəədəŋ bēnhidé á Jerusalem béke á Antyoḡ.

28 Bó mod nhóg awě béchágé’áá bán Agabuse antyéém ámin. A ngíne e Edəədəŋ échě Esáá, anhób aá, “Nzaa e ngíne ekwógé aε, ébē-’ε nkōŋsé-te nisyāəl.” Nén dēmbenléd-te á pónde eche Kladios ábédé á nkamlēn.

29 Bembapεε bēntī nén bán bó mod tée bēlōmē nwōŋgen wée bad ábe bédúbpé Yesue á mbwóg e Judeya ngáne bó mod tée áhēnlé akud.

30 Nē dēn-naá bēmbenlé. Bēnlād mənέ, bēlómén Banabase bó Səəl ábe wée belyáged bé mwembé.

12

Herode adii apiinad bad ábe bédúbpé metake

¹ Βενβεν ne ene póndé chēn, kēη Herode ambootéd donje á bad bé mwembé ahé á meséb.

² Ambēl bénkōb Jemse, Jone mwānyar, bēwúén mój nkwáté.

³ Ade ányíné nēn áá nē áwógté bad bé Israel menyinge, ankš á'sō, ábel békób Petro. Nēn dēmbenléd á póndé e Ngande e Ewele é Ngê.

⁴ Ade bémáá Petro akób, anlóm mój á mbwog. Bēmbané e'choη é' sánze é'niin ānōn mój. Echoη téé énwōη sánze éniin. Herode anwōη mewēmtēn ākáad mój á'sō é' mbwóg nzé Ngande e Nnyíme āmīn etómé.

⁵ Né-óó bēmbane Petro á mbwog. Boη bad békánné'áá Dyōb ngíne ngíne áyāl eché.

Angel ebídté Petro á mbwog

⁶ Herode ahedé'áá Petro apēen á'sō é' bad mbwembwe. Mmē nkuu mēn míme Herode ánwōngē mewēmtēn āpēen Petro á'sō é' bad chān ábíníí, Petro akúné'áá áfínté e sánze ébe. Bēnhē mój bengōbēngōbē pēd ébe, sánze émpēe ébe énohé mmwe í ndáb e mbwog.

⁷ Dóo ángel e Sāηgú ébídé táléd, ndáb e mbwog épené áte. Ángel ne enságéd Petro á ekagél, ényem mój ásē, élāngē mój áá, “Pádé ásē á meheléte.” Abwōg-ābwōg bengōbēngōbē bēnhunnéd mój á mekáá.

⁸ Dóo ángel élāngéé mój áá, “Wéd ngóá atád, étád-te nkōd mé metámbe.” Petro ambēl āned. Dóo ángel élāngéé mój áá, “Hé mbóté á yāl, éhíde me.”

9 Petro anhíd chό, bēbíd á ndáb e mbwōg. Boη kénê enkēm̄bíf'έ ké dyam áde ángel ébελεέ dēn ákoo abenled. Anwém̄tén aá mόνýīne' ndóg.

10 Béntōm echoη e sánze é'só ám̄in, bétōm-me éche élónténé é'βε κάάη ne á asóg bēmpě á mmwe mé e'ké bé e'kii m̄mē m̄bídé'áá á dyad-tê. Nsəl mé e'ké mēndibnéd ne mó mwēn. Héε bēbídé boη bēhīdē nzii. Ade békagké nê dēn dōo ángel ne étéd̄té Petro ábwōg-ábwōg.

11 Héε debyéé ápédé Petro boη áhōbē aá, “Bōob dōo m̄bíf̄ meé dyam dēn dōo ákoo' abenled. Sán̄gwéé alómé eche ángel, asoó-'ε me á mekáá níme Ηερ̄οδε, abelé-'ε mbídé mekan mésyā̄l áte níme bad bé Israel bēnwēm̄tēnnē me abel.”

12 Achemé'áá dyam áde ábenlad ne mó, dōo ákíí á ndáb wéε Maria, awě achyáá Jōn Mak̄σε. Ndun e mod enladén áhed békānne'.

13 Ade Petro ápédé ankūm ekob éche édé á ebwōg-te boη mbaledε a mmwaád nhóg bán Rodaa, áhye ánōné mod awě akume ekob.

14 Anchem Petro ehób. Dó-'aá ne menyīnge mésyā̄l áchādtēnē ekob adibe, atóm mehéle ámbīd á ndáb-te boη áke aláá bad aá, “Petro atyéémé á ebwōg-te.”

15 Bénlāā mó bán, “Epag m̄īn!” Boη ambé álāngē bó aá chōm éche mōhóbεé édé mbále. Dōo bēhóbεé bán, “Né eche ángel chό edé.”

16 Ade m̄mēn mésyā̄l mébenladté Petro ambé ákumé' ekob. Kááηne á asóg bēndibé ekob. Bényíne-'aá mó, yəl ekóm bó áte bwāmbwam.

17 Ampebtén bó ekáá aá bēlām ehób, boη álūmtē bó áte ngáne Sán̄gwéé ábīdté mó á mbwōg. Anláá bó aá, “Nyéláa Jem̄σε ne bad ábíníí ábe bómpē

bédúbpé Yesue nímén mekan.” Dóo átédte bó bon ákag hòm démpēe.

¹⁸ Ade bin é'sángé, sánze éche énoné'áá Petro êmpuutéd á mewêmtên bwâmbwam áyāle bénkembíí'é chòm éche ébénlédé Petro.

¹⁹ Herode anlóm bad aá béhed mó bon bénkênhenlé mó anyín. Héé akáádté échê sánze bon ábagé mbakú aá béwúu bó. Ade nímén mésyāal métómé Herode ansyāó á Judeya áke ádyēē á Kaisaria á esón é pónde.

Herode awédé

²⁰ Ene pónde Herode anwóón bad bé myad mé Tíre ne Sidón melingá níme méchábé ámin. Né-óó, bad bémbíd nímé myad mébe áke dényín mó. Mod awē bēnsēbēē ake dētán ábel bóobe kâñ bétim áse abédéé Blastuse. Blastuse abédéé mbaledé á ndáb e kâñ. Bēmbel nê áyāle á alon wéé Herode dóo nímab medyé mébídé'áá.

²¹ Epun éche Herode ántíí'é épédé-'áá áte, awáá megombe mé kâñ, ádyēē atíí dé nkamlên bon ábootéd bó mam aláa.

²² Ade áamáá ahób, ábê bad bēmbootéd abón bán, “Dyōb dēn dóo áhóbe' saké moonyon.”

²³ Abwōg-ábwōg ángel e Sángú embēl Herode ankwē nkole áyāle enkēmbaá Dyōb edúbé. E'ken bé abum bēndyē mó áte, awé-'e.

²⁴ Eyale é Dyōb chó-'e émbē ékanláád ékag á'sō.

²⁵ Banabase bó Sōal bēmmād nímab nsón béhidē-'e á Jerusalem. Ade béhidtéé, bēnwālē Jon Makose áyāl.

13

*Edǎǎdǎŋ éche Esáá épwédé,
bélómé-'ε Banabase bó Paale*

¹ A mwembé mé Antyǎǎǎ, donje dé bekal bé'dǎǎdǎŋ ne bemeléede bébéde áwed. Abê bad bébédeε Banabase, Simione (awe béchágé'áá bán Ehíndeε), Lusioε (awe ambíd á Sirine), Manahene (awe bó Ngómena Herode békwóge hóm ahóg) ne Sǎǎle.

² A pónde eché bébenléé Sǎŋgwéé bédidé-'ε yǎl nzaa á mekáne-tê, dǎǎ Edǎǎdǎŋ éche Esáá élǎŋgeé bó nén aá, “Nyébanned me Banabase bó Sǎǎl ábel boŋ bébele me nsón míme nípwédé bó meé bébel.”

³ Abê bekal bé'dǎǎdǎŋ ne bemeléede bénkǎnê, bédíd-te yǎl nzaa á mekáne-tê, bóbán Banabase bó Sǎǎl mekáá á nló boŋ bélómê bó bán békag.

*Banabase bó Paal bétáné
nkum-é-ngan, Elimase*

⁴ Né-ǎǎ, Edǎǎdǎŋ éche Esáá énlóm Banabase bó Paale. Dǎǎ békíí á dyad á Selusia. Ahed-táa bésyǎŋgé boŋ békǎǎg á mbwóg e Saiprus eche mendíb mélǎŋnéde.

⁵ Ade bépédé á dyad á Salamis, békálé'áá eyale é Dyǎǎb á ndáb é mekáne. Bénwálé Jǎn Makǎε áyǎl áwǎŋgen bó.

⁶ Bênkě ádé alonǎ áte áde mendíb mélǎŋnéde kǎǎŋ bépê á dyad á Pafǎs. Ade bépédé áhed, béntǎn mod a ngan nhóg awě béchágé'áá bán Báá Yesu. Abédéε mod a Israel awě anchǎǎg yǎl aá módíi nkal é'dǎǎdǎŋ a Dyǎǎb.

⁷ Báá Yesue abédéε nsón a echonǎ awě Sǎǎgyus Paoluse. Sǎǎgyus Paoluse mó abédé nkamlene a ene

mbwóg echě mendíb mênlɔŋnédté. Abédéε mod awě anwón debyéé bwâmbwam. Ane ngómenaa anchélé Banabase bó Sɔɔl áyāle ahedé'áá eyale é Dyóɔb awóg.

⁸ Bon anén mod awě dɪn démbēē á ehób é Grikia bán Elimase enkênháá bó etál. Ahedé'áá áá nkamlene a mbwóg eedúbpé nkalan mí bwâm.

⁹ Dóo Sɔɔle awě béchágé'áá ámpē bán Paale, ngáne ánlōnnē ne Edəədəŋ éche Esáá, ánóné ane mod a ngan á mǐd-te,

¹⁰ bon áhōbē áá, “A-mwǎn a Satan! Ekɔɔ dyam ké ahéé áde áde bwâm. Mwane mé mbéb mwēn ne mwēn-éé ríloné we áte. Póndé ésyāɔl ebélé éhedé wéé móhəŋlɛn mbále eche Sánɔwéé mótimed chó metóm.

¹¹ Sánɔgú Dyóɔbe ákōgsēn we bɔɔb nén dēn. Wěkwě ndím, wéenyínénné-’ε á esón é póndé.” Abwōg-ábwōg Elimase anwóg nēŋgáne mbag ékwédé mó á mǐd-te, ábootéd-te ahyóm áhed mod awe áchāó mó á ekáá.

¹² Ade ngómenaa ányíne dyam áde ábénléde, andúbé Yesue. Yǎl enkóm mó áte bwâmbwam áyāl e ayáge áde Paale bó Banabase béyágté'áá tŋgene Sánɔgú Yesue.

Paale bó Banabase bépédé á dyad á Antyog

¹³ Paale bóɔbe baáb bénsɔl a Stíma a Pafos béke káŋ bépē á dyad á Pega á mbwóg e Pamfilia. Bon Jɔn Makose anlyóg bó áwed asú mó ámbíd á Jerusalem.

¹⁴ Bēnsyáé á Pega bépē á dyad á Antyog á alon á Pisidia. A mbwe-mé-nkóme-áte, bēnkě á ndáb e mekáne bédyēē ásē.

15 Bénwōg née béláá eped á kálag e mbéndé eche Mosεε ne á kálag e metelag mé bekal bé'dáádəŋ. Ade bémáá aláŋ dóo belyáged bé ndáb e mekáne bélébpεé Paale bó Banabase nén bán, “A-baányan, nzé nyêwóo póle echě eéwēd bad nlém á abum, nyêhób chó.”

16 Dóo Paale átyéémé ámín, apebtán bó ekáá aá bélám ehób, bon abootéd dyam ahób.

Anhób aá, “A-baányan bé Israel ne bad bémpēe ábe nyédé hén bəob ábe nyēbenle Dyōb, nyéwóglen me.

17 Dyōb á bad bé Israel dêmpwěd ábēd betaa ábēl-le ábē bad bēbūū áte á pón dé eche bēbédé née beken á alon á Egipto. Ambíd enê, ambenléd eche ngíne echě echabé ámín ábíded bó a Egipto.

18 A etún é móom mé mwě méniin, anwesén bó á ehyaŋge.

19 Dyōb démbēbēd melon saámbé á ndəob e Kanahan, ábē-’ε echáb ndəob wée ábē bad.

20 Mmén mésyāāl mēmbenléd á etún é dyam mbwókel e mwě éniin ne móom mé mwě métáan. Ambíd enén, Dyōb démbě bó bad ábe békāadté kááŋne á pón dé echě nkal é’dáádəŋ Samwεε.

21 Ade bēhédé kâŋ, Dyōb démbě bó Səəle, mwān awe Kishε. Ambíd á túmbé e Benjamin, abédée kâŋ á etún e móom mé mwě méniin.

22 Dóo Dyōb áhúdé Səəle á atii. Ahúdé-’aá mó, átimēd Dabidε. Anhób tŋŋene Dabidε aá, ‘Nkudé nyaa e mod eche rídáá, Dabidε, mwān awe Jesε. Adíi mod awě ábēl mam mésyāāl níme ríhedéé méé ábél.’

23 Yesuε mó-’ε awě abídé á nchyaátén níme Dabidε móo Dyōb démbenlé Nsoodε a bad bé Israel,

ngáne ánhōbpē áá mós̄bĕl.

²⁴ Byánán Yesue ābootéd míme nsón, Jōne álánǵé'áá bad bé Israel áá békunned mbíd, bétede mímb mbéb, békud-te edusen.

²⁵ Ade Jōne ákwógé míme nsón amad, ansedéd bad aáken, 'Nzé-módé nyéwémtné bán ndé. Saké me ndé ane awě nyésinéé. Nyénone', Ahúe' ámbíd echēm, mmēn meékwognedéé áhune mó metámbé á mekuu.' "

²⁶ Paale ambád ahób áá, "A-baányan bé mbyaa míme Abrahamε ne bad ábe bébenle Dyōb hén bōb, syánē-éé bélómmé mímén nkalanj mé e'soósōj.

²⁷ Bad ábe bedyéé'áá á Jerusalem ne ábab belyáged bénkēmbíí'é bán Yesue móo adé Nsoode. Bénkēnsōjtén-naá metelag mé bekal bé'daádaj míme béléá'áá á mbwε-mé-nkóme-áte téé. Kénē bēmbĕl mekan míme bekal bé edaádaj bēnhōbpē ménlōn, ahób áde bēnhōbpē bán bēwúu Yesue.

²⁸ Kénéε bénkēnkudté nzōm echě bētōmēdtē mbakú nén bán atǵéné awé, bēnlāā Payledε bán ábel bēwúu Yesue.

²⁹ Ade bémáá mekan mésyāāl abel ngáne méténlédé á kálag e Dyōb tǵene mó, bēnsudéd mó á awōg, bēbānē mó á sōj-té.

³⁰ Bōj Dyōb dēmpuúd mó. Ambíd e nē,

³¹ anlúméd yǎl ngen ne ngen wéε bad ábe bós̄bōō bēnwōj bootya á Galilia ápe á Jerusalem. Bōb ábē bad bōō bēkanle' bad bé Israel dyam áde bényinnē.

³² Bōb-pōó mímén nkalanj mí bwām móo sépíínédé nyé. Mmē nkalanj rídii nén bán dyam áde Dyōb dénhōbpē áá mós̄bĕl ábēd betaa alónté dó ne syánē.

33 Alónté dyam áde ánhōbpē ne syánē awě dedé nchyaátén mímāb, apuud áde ápúúdté Yesue. Né-'aá éténlédé á kálag e Ngəse e Dyōb echě elónténé ébe bán,

'Edii awem mwān,

chii ndii Sóó.'

34 Dyōb dēmpuúd mó ésebán atime ámbid á ndəəb se ábəə. Dyōb dénhōb t̄ngene nē aá,

'Měbě wε nnam ní ngəngú, míme méehidté ásē, míme ménhōbpē mεé mēbě k̄η Dabidε.'

35 Né-'aá áhóbé pεd empée wée éténlédé bán,

'Wéekwénténné wée awōη mbəledε awě abenle wε ne nlém nhóg ábəə á soη-tē.'

36 Debíi nén bán áde k̄η Dabidε ábédé á alongé, aběnlé'aá Dyōb ngáne Dyōb áhédé'aá. Ámbid e nē, anwé, bélímé mó wée bēnl̄imēē ábē betaa, ábōō-'ε.

37 Boη ane awě Dyōb dēmpuúdté, enkēmbəə-'ε.

38 Bəəb-pəə, a-baányan, nyétəngéné abii bwām nén bán, Yesue mó akəá boη békanlé nyé bán Dyōb álagsan bad mbéb.

39 Nyébii-'ε nén bán kénzée awě adúbpé mó akōbnédé á'sō é' Dyōb nēε mod awě atəngéné. Mbéndé e Mosε eéhele'aá-se ébel ákobnéd.

40 Né-əó, nyétéd pónde ábel boη dyam dé ebébtéd áde bekal bé'dəədəη bēnhōbpē déebenláad ne nyé. Bēnhōb bán,

41 'Nəné', nyé bad ábe nyēwεle Dyōb! Yəl ěkōm nyé áte, nyéēwē-'ε,

áyāle nén, dyam áde mébenlé nímén mesú,

ádii dyam áde nyéedúbée ké mod anlúméd nyé áte.' "

42 Póndé echè Paale bó Banabase bébideé á ndáb e mekáne, bad bénlāā bó bán bépe ámpē á mbwe-mé-nkóme-áte míme níhúe' áhye déláa bó míme mekan ámpē.

43 Ade bad bémáá ahide á mekáne, bad bé Israel híin ne bad híin bémpēe ábe bénwōḡ adúbe á bad bé Israel bénhíd Paale bó Banabase. Paale bó Banabase bēnkālén ábē bad, bēwéd-te bó nlém á abum bán bébē békude mímén nsimé míme Dyōb ábágé bó.

44 A mbwe-mé-nkóme-áte míme mémbādtēn, benben ne baásyāāl ábe bébedé á dyad-tē wē, bēmmaá ámbíd, áhye déwóg eyale éche Sāḡgwéé.

45 Ade bad bé Israel bényíne ene ndun e mod, kónjí embé bó áte bwāmbwam. Dyam téé áde Paale áhóbé'áá, bēhóbé'áá bán ádíi metóm, bēhōbē-'e mó mekan mé mbéb á yāl.

46 Paale bó Banabase bémbē bēhōbē bōob ésebán bébáa' dyamdyam. Bēhóbé'áá nēn bán, "Nyé bad bé Israel nyéé séntāḡēnnē eyale é Dyōb asébe dé akale. Boḡ ngáne nyébáá chó áyāl, nyéētéde-'áa yāl néé bad ábe békwoḡnéde ákud alongé áde déemaá', né-ōó, séētedé nyé, séke wéé bad ábe béesē bad bé Israel.

47 Dyam áde Dyōb áhóbé áá débēl ádíi, nēn,
 'Mbānné we néé e'nyínen bé ekíde é' bad ábe béesē
 bad bé Israel
 ábēl boḡ bad bé nkōḡsé bésyāāl békud e'soóson
 áwon mbíd.' "

48 Ade bad ábe béēbede bad bé Israel bēwóge nē, bémbē menyīḡe, bēkené-'e nkalan míme Sāḡgwéé. Bad ábe bēpwédnéde nēn bán békūd alongé áde déemaá' bēndūbē Sāḡgú Yesue.

49 Moosyǎál awě ambé ene pɛd e mbwóg anwóg nkalaŋ níme Sánjwéé.

50 Boŋ bad bé Israel bɛnkōn baámbáá bé dyad ne bebaád bémháá ábe bɛbɛnlé'áá Dyōb. Béchódé-áá Paalɛ bó Banabasɛ yǎl áte, bɛnān-nɛ bó áwab mbwóg.

51 Ade bɛhɛdɛé akɛ, bɛnkūd ebumbú á mekuu álúmed ábɛ bad nɛn bán nkógsɛn ne bó. Ade bémháá abɛl nɛ bɛnkě á dyad á Ekōniom.

52 Bad ábe bɛndūbɛ Yesuɛ á dyad á Antyog bɛnlōn ne menyinje bɛlón-nɛ ne Edǎódəŋ éche Esáá.

14

Nkalaŋ ní bwām nípédé á dyad dé Ekōniom

1 Ade Paalɛ bó Banabasɛ bɛpédé á Ekōniom, bɛnkě á ndáb e mekáne. Bɛnkāl nkalaŋ níme Yesuɛ áwed, nyaa echě bad híin bé Israel ne ábe béebéde bad bé Israel bɛndūbɛɛ Yesuɛ.

2 Boŋ bad bé Israel ábe bɛnkɛnkobé adúbe, bɛnkōn bad ábe béesě bad bé Israel, bɛhé bó mewɛmtɛn mé mbéb áte t̄ŋgene bad ábe bɛndūbɛ Yesuɛ.

3 Paalɛ bó Banabasɛ bɛmbɛm áhed, bɛkalé nkalaŋ t̄ŋgene dyam á bwām áde Dyōb ábɛnlé bad ésebán bɛbáa' dyamdiam. Sánjú Yesuɛ ambɛl bɛnlūmɛd e'chemléd, bɛbɛl-lɛ menyáké híin, álúmed nɛn bán mam nímě ábɛ bɛmbapɛɛ bɛkálé'áá t̄ŋgene nímě nsimé médé mbále.

4 Nkabɛn mɛmbɛ átínté e bad bé dyad. Donje á bad bɛntimɛn bad bé Israel ábíní-'ɛ bɛtimɛn bɛmbapɛɛ bé nlomag.

⁵ Dóo bad ábe béesě bad bé Israel ne bad bé Israel nchoo ne ábāb benkamlεε βέτίιδέ bán βέtagéd Paale bó Banabase bán bélūm-me bó meláá.

⁶ Ade Paale βésóηténé nê, bēnsōb βékē á mbwóg e Likonia βésól á myad mé Listra ne Debe ne abwóg áde ábédé benben.

⁷ Békálé'áá nkalaη ní bwām nímê mebwóg mésyāal.

Mam níme mébénlédé ne Paale bó Banabase

⁸ Mod abédé á dyad á Listra, mekuu ménwē mó. Nê dóo bēnchyaā' é mó, eékii-'áa mbéd.

⁹ Ade Paale ákaléé nkalaη ní bwām, ambé áhed áwōglān. Paale annyín aá awóó adúbe aá móhele módyēē bwām, dóo Paale ánóné mó chóoη,

¹⁰ boη áchāgtē ehób ámīn aá “Syāó ásē, étyéem ámīn.” Ane mod ahebe-'aá ámīn, ábootéd-te akε.

¹¹ Ade ndun e mod echě ebédé áhed ényíne dyam áde Paale ábélé, bēnhē e'saad á ehób é Likonia bán, “Myōb mēsúde ásē métímé baányoη, áhye dé awōηgen sé.”

¹² Bēnchāg Banabase bán mó adé dyōb áde béchāgeé bán Zeuse béchāg-ke Paale bán mó adé dyōb áde béchāgeé bán Hεmεε áyāle mó ahóbpé'áá búmō.

¹³ Abón áde bēbénlé'áá dyōb áde béchāgeé bán Zeuse áte ábédé ámbid e dyad. Né-óó, prise awě Zeuse ampéén nyag ne mbonja á mmwe mé e'ké é' dyad. Ambel nê, áyāle bóobe ene ndun e mod bēhédé'áá Paale bó Banabase mendε abε.

¹⁴ Ade Banabase bó Paale béwógé dyam áde ábē bad béhedéé abel, bēnsalted mbóté á yāl, bényāgēd βésól áfíntē e ene ndun e mod bēbōnē bēhōbē bán,

15 “Cheé ékáá bon nyébelé nén? Sempē sēdii baányon melelem ngáne nyéē nyédíí. Sēpedé hén, ákale nyé nkalaní mí bwám míme Yesue, ábel bon nyéchene ábén bwēm ábe béésé dyam dé abelen, nyéhíde Dyōb dé alongé áde áhágé nkoní mí mín, ní sé ne edíb e nkwě ne bwēm é’syāāl ábe é’dé áwēd-te.

16 Bōód Dyōb dēntédé bad bésyāāl ábel kéchéé éche bédáá.

17 Bon kénê, alúmte e’chemléd nén aá módē, ábel áde ábeléé mekan mé bwám. Alómme nyé mbúú echě ebídé ádyōb, ábagé-’ε nyé mbote á pónde eche etánjéné. Abage nyé medyé, áwōgtē-’ε nyé menyinje.”

18 Ké nēngáne Paale bó Banabase bēnhōbpē mímén mekan mésyāāl, ébédeé bó mwān e akan ákánj bad ábe mende míme bēhédé’áá abe.

19 Donje á bad bé Israel bémbíđ á dyad á Antyog á mbwog e Pisidia, bēbíđ-te á dyad á Ekōniom bēpē á Listra. Béntēd ene ndun e mod nlém á abum, bōōbōó bélúm Paale meláá, bédol mó ásē, bēbíded mó á dyad-tē ne mewēmten nén bán awédé.

20 Bon ádé bad ábe bédúbpe bēpédé bon bēlōjnéd mó, anhidé ásē átīm ámbíđ á dyad-tē. Néε bīn é’sánjé, dōó bó Banabase békíí á dyad á Debe.

Paale bó Banabase bétímé ámbíđ á Antyog

21 Paale bó Banabase bēnkāl nkalaní mí bwám á dyad á Debe, bēmbēl bad híin bétīm bēbé be-mbapεε ábe Yesue. Ámbíđ enê, bēntīm ámbíđ á myad mé Listra, Ekōniom ne Antyog á mbwog e Pisidia.

²² Hõm ké áhéé áde bêmpεέ, béyágté'áá bad ábe bédúbpé Yesuε béwéde-'ε bó nlém á abum, âbel bétyéem á adúbe-tê. Béyágté'áá bó bán “Detáηgéné metake akud boη deésōl á nkamlεn rí Dyõb.”

²³ Mwembé ké ríhéé míme bêmpεέ, bépwédáá bad ábe bélyágte' míme mwembé. Nzé bēnkānē, bēdīd-τε γἄl nzaa á mekáne-tê, bēbē belyáged á mekáá míme Sáηgwéé awě bésúmé nlém á γἄl.

²⁴ Ade bémádé mbwóg e Pisidia áte, bêmpě á mbwóg e Pamfilia.

²⁵ Bēnkāl eyale é Dyõb á dyad á Pεga, boη bésyogké á dyad á Atalia.

²⁶ Ahed-taá bésyáηgé boη béchabpé edib, be-timé ámbīd á Antyog, wέε bēnkānēdtē bó bán nsimé rí Dyõb rílyáged bó áyāle nsón míme bémádé bōob.

²⁷ Ade bépédé á Antyog, bēnlād bad bé mwembé áte, bēláá bó mekan mésyāēl míme Dyõb ábélé mbwiined ne bó. Bēnlāā-'ε bó ngáne Dyõb ánédte nzii echě bad ábe béesě bad bé Israel bédúbpéé Yesuε.

²⁸ Bēnkoód-τε mwă adyεε áwed ne bad ábe bédúbpé Yesuε.

15

Mbom ríkóbté á Jerusalem ámad ehób á mwembé-te

¹ Bad behóg bēmbīd á mbwóg e Judeya bēpē á Antyog. Bēmbootéd bad ayáged nēn bán, “Nzé béeyage mod ngáne mbéndé e Mose éhedεé, né éekudté e'soósouη.”

² Nén dɛmbɛl Paalɛ bɔ Banabasɛ bɛswáŋtánnáá ngíne ngíne káəŋ bɔɔbɔɔ bɛtíí bán Paalɛ bɔ Banabasɛ ne nguse é bad émpɛe béke á Jerusalem, béke bényín bembapɛɛ bé nlomag ne belyáged bé mwembé tɛŋgene ádê atón.

³ Bad bé mwembé bɛnlyāgēd bɔ á nzii. Bɛmbwɛ á mbwóg é Fonisia ne Samaria bɛlángé bad ngáne bad ábe béesɛ bad bé Israel bédúbpé Dyɔb. Mmɛn nkalaŋ mɛnwōgēd bad ábe bédúbpé Yesuɛ menyinɛ.

⁴ Ade Paalɛ bɔ Banabasɛ bɛpédé á Jerusalem, mwembé nɛme mɛdé áwed, bembapɛɛ bé nlomag ne belyáged bé mwembé bɛnkob bɔ nken. Paalɛ bɔ Banabasɛ bɛnlāā bɔ mekan nɛme Dyɔb ábélé mbwiined ne bɔ.

⁵ Bon donɛge á bad ábe bédúbpé Yesuɛ ábe bɛmbɛ epepé éche Befarisia bɛntyēem ámɛn, bɛhób bán, “Bɛtɛŋgénɛ bad ábe béesɛ bad bé Israel ábe bédúbpé Yesuɛ ayag, bɛláá-’ɛ bɔ bán bɛtɛŋgénɛ mbéndé éche Mosɛɛ ahíd.”

⁶ Dɔɔ bembapɛɛ bé nlomag ne belyáged bé mwembé békóbé mbom ánɔn ádê akan áte.

⁷ Ade bɛlébé aswanɛten dɔɔ Petro átyéémé ámɛn bon áhɔbɛ aá, “A-baányan, édé etún é pɔndé bɔɔb áde Dyɔb ápwédé mɛ átintɛ echɛn, ákale bad ábe béesɛ bad bé Israel nkalaŋ ní bwám ábel nɛn bɛwóg mɔ bédúbe-’ɛ.

⁸ Dyɔb áde ábíí-’ɛ moosyáál nlém áte, álúmté aá mɔbagé bad ábe béesɛ bad bé Israel kunze ádúbe, abɛ áde ábágé bɔ Edáádəŋ éche Esáá melemlem ngáne ábágé syánɛ ámpɛ.

⁹ Dyɔb dénkɛntédte bɔ aá bédé nhəŋlɛn ne syánɛ ké mwámpɛn. Anlagsɛn bɔ mbɛb áyāle adúbe áde

bénwālēē.

¹⁰ Bɔɔb-pɔɔ, cheé ékǎá bon nyéhédé' Dyɔb akəg, âpémed bad ábe bédúbpé Yesue nted níme ábēd betaa bénkēnhēnlé apém níme ké syánē déehelée apém?

¹¹ Eeboo'é nê! Dedúbpé dekadé-'ε e'sóoson mbwiined ne nsimé níme Sǎngú Yesue, melemlen ngáne bómpē békúdé."

¹² Moosyǎál anlám ehób bēwōglān Banabase bó Paal. Banabase bó Paal békánlé'áá bó e'chemléd ne menyáké níme Dyɔb ábélé mbwiined ne bó átínté e bad ábe béesě bad bé Israel.

¹³ Ade bémádné, dɔɔ Jemse áhóbéé aá, "A-baányan, nyéwoglēn me!

¹⁴ Siməne alúmté syánē áte hén bɔɔb ngáne Dyɔb ábootédé ábē e'bon bé nlém alúmed wéε bad ábe béesě bad bé Israel, átéd áde átédé bad átínté echáb ábé ábē bad.

¹⁵ Nén dēn ábélé e'yale ábē nkal é'dǎádəŋ é'lóné. Eténlédé nén bán,

¹⁶ 'Me Sǎngwéé nhóbé meé, nzé nén áamáá atóm, mǎpě ámpē,

mǎlōŋ ndáb echě Dabide ámpē echě empáa.

Mǎlōŋ chǒm ésyǎāl éche émpāntéd áte nítiméd-te chó ngáne énsēbēē abé.

¹⁷ Nê déběl bad bé nkǒŋsé bésyǎāl bépě áwēm, nɔpwe dé bad ábe béesě bad bé Israel ábé ábēm bad. Me Sǎngwéé meé nhóbe.

¹⁸ Mée mbelé bon nímén mekan mébyéén se' bɔɔd.'

¹⁹ Dɔɔ Jemse ákagké á'sō aá, "Ne me, nímēm mewēmtēn médé nén meé deétagté bad ábe béesě bad bé Israel ábe bétímné Dyɔb.

20 Chõm éche détánǵéné abel édii âtele bó kálag nén bán béedyāg medyé mímě bébágé myõb mémpēe née mendε, áyāle mímě medyé méēsáá'é, béekābē mesón, béedyāg nyam echē béēsēlēē nkāḡ, béedyāg-ke mekií.

21 Debíí nén bán se' bõód beláá'áá mbéndé éche Mosεε á ndáb é mekáne á mbwε-mé-nkóme-áte. Békale-'ε ábē e'yale dyad ne dyad téé.”

Béténlé bad ábe béesě bad bé Israel kálag

22 Dõõ bembapεε bé nlomag ne belyáged bé mwembé, ne bad bé mwembé bésyāēl bényíné nén bán ébóó bán bépweδ bad átíntē echāb, bélõm bó á Antyõg nchoo ne Paale bó Banabase. Bēmpwěδ Judase awē béchágé'áá bán Basabase bó Sailas, bó bad bébe ábe belyógté'áá átíntē echāb.

23 Kálag eche bénlõmēnnē bó á Antyõg, ebédé nén, “Sé bembapεε bé nlomag, ne belyáged bé mwembé, áben baányan, sēlõmme nyé melentēn. Nyé ábe nyēdé bānned ábe nyéēsě bad bé Israel. Nyé ábe nyēdyεε á dyad á Antyõg ne á mbwóg é Siria ne Silisia.

24 Sēsõḡténé nén bán bad behóg ábe bébíde áwēδ, bēmpě áwēn, bépuutád nyé nló áte ne mam míme béhóbé'áá. Boḡ nyébíi nén bán sēnkēmbagké bó kunze ábel nē.

25 Né-õõ, sēdyεé ásē moosyāēl sētíídé nén bán ébóó sēpwεδ donḡe á bad álóm bó áwēn. Béwoón Paale bó Banabase ábe sédáá bwāmbwam.

26 Bó bad bébe bébagé yāl ábele echεδ Sāḡ Yesu Krístæ ésebán bébáa' kwééd.

27 Né-õõ, sēlõmme nyé Judase bó Sailas, bélāā nyé melemlē mé mekan míme séténlé nyé.

²⁸ Edǎǎdǎŋ éche Esáá élyǎgté sé átti nén séetagté nyé ne mekan mémpēe étōmēé nímén mekan níme médé etognén.

²⁹ Nyéedyág medyé níme bébágé myǒb mémpēe néε mendε, nyéedyág mekií, nyéedyág nyam ké póg echě béēsēlēé nkáŋ, nyéēkābē-ε mesón. Nzé nyéēbēlē nímén mekan né ébǒŋ. Dényinne' ámpē.”

³⁰ Ade bémáá ene kálag atel, bényǎgǎd ábē bad á nzii, béke-ε á Antyǎg. Ade bépédé áwed, bēnlǎd bad ábe bédúbpé Yesue bésyāēl áte boŋ bébe bó kálag.

³¹ Ade ábē bad béláá ene kálag, bémbē menyinje bwāmbwam áyāle nkalaŋ mé e'wéd bé nlém níme nímédé áwēd-te.

³² Judase bó Sailas bēbédēε bekal bé'dǎǎdǎŋ, bēnkálén-ne bó áyāle e etún é pón dé, bēnhǎdéd bó mewēmten bēwéd-te bó nlém á abum.

³³ Ade bélébé mwǎ adyεε áwed, bad ábe bédúbpé Yesue bényǎgǎd bó ne nsan boŋ bétim ámbid wéε bad ábe bēnlōm bó.*

³⁵ Paale bó Banabase bēndyεé á Antyǎg mwǎ etún é pón dé. Béyǎgtē, bēkalé-ε eyale éche Sánǎgwéé nlatén ne ekud é bad émpēe.

Paale bó Banabase békábné áte

³⁶ Eebemēé áte ámbid enē, dóo Paale álǎŋgéé Banabase aá, “Détim ámbid, déke dénǎn ábēd baányan bé Krísto dyad-té áde dékálé nkalaŋ níme Sánǎgwéé, boŋ déhed-te áte ngáne mekan mékéénéé bó.”

³⁷ Banabase anwǒŋ mewēmten áwále Jǎn Makǎse áyāl,

* **15:33** Donje á kálag dé'só ábádé nchoo 34: 'Boŋ Sailase pen antti ad mǎlyǎg dhed.'

³⁸ boŋ Paale annyín aá éet̄ɛŋɛnɛé, áyāle Jon Makɔse ansébé bó achene á nzii áde béēpídēē nsón á asóg. Antédé bó á dyad á Pamfilia átīm ámbid.

³⁹ Mpentɛn ní ngine mēmpɛ́ át̄int̄é echáb káŋj békābēn áte. Banabase antéd Makɔse béchābē edib békē á aloŋ a Saiprus.

⁴⁰ Paale ámpē ampwěd Sailase. Baányan̄j bé Kr̄isto bēnkānnēd bó bán nsimé n̄ime Sāŋgwéé n̄lyágte bó.

⁴¹ Paale ambwēén Sailase á mbwóg e Siria ne Silisia békag béwēdē mwembé áte.

16

Timotiɛ awōŋné Paale bó Sailas

¹ Paale bēnkě á myad mé Debe ne Listra. Mod nhóg abédé áwed awě béchágé'áá bán Timotiɛ. Nyaá abédéé mmwaád a Israel, móm̄pē andúbé Yesuɛ, boŋ sáá abédéé mod a Grikia.

² Bad ábe bédúbpé Kr̄istəə á myad mé Listra ne Ekɔniɔm bésyā́l bēnhōb mam mé bwām t̄ɛŋɛne Timotiɛ.

³ Ngáne Paale áhédé'áá Timotiɛ awále áyāl, an'yag mó. Ambel nê áyāle bad bé Israel ábe bēbédé n̄ime mebwóg bēmb̄ī bán Timotiɛ sáá adii mod a Grikia.

⁴ Paale bó Timoti békágé'áá myad ne myad bélāŋgē bad ábe bédúbpé Kr̄istəə mekan n̄ime bembapɛɛ bé nlomag ne belyáged bé mwembé bé Jerusalem bétíídé, bélāŋgē-ɛ bó bán behíde n̄imé mekan.

⁵ Né-ɔ́, mwembé n̄isyā́l mēmbootéd awúu áte á adúbe-t̄é meson̄gé mé bad-te méchāgkē epun-téé.

Paale anyiné ndóg

⁶ Paale bóobe baáb bêm̄bwě á mbwóg e Frigia ne Galesia áyāle Edædæŋ éche Esáá énkênkwenténne áá békal nkalaní m̄ bwām á mbwóg e Esia.

⁷ Ade bépédé á nchii m̄ mbwóg e Misia bēnwānén asól á mbwóg e Bitinia, boŋ Edædæŋ éche Yesue énkēm̄mwaá áá bésôl.

⁸ Né-óó, béntōm á Misia, bésyōgē káəŋ bépē á dyad á Troas.

⁹ Mmê nkuu Paale annyín ndóg. A ndóg-te wê, mod a mbwóg e Masēdonia antyéém áchāā mó áá, “Hyăg, á Masēdonia, éhye éwōŋgen sé.”

¹⁰ Paale amaá-'áá ndóg anyín, dōó séládé yăl âke á Masēdonia áyāle sēndōl áte nén bán Dyōb áchénlé sé ákal nkalaní m̄ bwām áwāb.

*Mmwaád nhóg awě béchəgěé
bán Lidia adúbpe*

¹¹ Sēnsól á Stíma á Troas, sékē á Samotras ésebán sētyéeme á nzii. Néε b̄n é'sāŋgé sétimé' á Niopoli.

¹² Sēbídé-'áá áhed, séke a Filipi. Filipi adii dyad ámbáá á mbwóg e Masēdonia. Ábédé káəŋne dyad áde mbéndé é Roma chēmpen chōó bēbēnládtáá. Sēdyéé áhed nguse é e'pun.

¹³ A Mbwe-mé-nkóme-áte, sēnsyəó á dyad-tē sékē á nkin mé edíb. Sēnwémtén bán séētān abwóg á hōm áhed wéε bad bé Israel békānnéé. Sēndyéé áhed ne bebaád ábe séntānnē néε bēlādné áhed, syāābōó sékale'.

¹⁴ Atínté e ábê bebaád mmwaád nhóg abédé áhed awě béchəgěé'áá bán Lidia awě ambíd á dyad á Tiatira. Akábé'áá nyonǵé, ásōmē' mebad m̄me méyəge' m̄me mélélé nkun. Ane mmwaád

aběnlé'áá Dyōb. Sāngwéé ankéléd-te mó nlém á abum áwóglēn chōm éche Paale áhóbéé.

15 Bëndusén mwēn ne eche ndáb esyāól. Ambīd enê, anlébé sé áwe ndáb. Anhób aá, “Nzé édé bán nyétédé me nēngáne mod awě akoó Yesue adúbe, nyéhye nyédyēē áwēm ndáb.” Ambádnén sé kááh sékē-’ε.

Béhédé Paale bó Sailas á mbwōg

16 Epun ehóg-kóó, sēnkě á abwōg dé mekáne, dóo ngōndére e ntān póg étáné sé. Edāádān é mbéb émbē mó áte, ébélé'áá álāngē bad mam níme mébenléd á'sō é póndé. Ene ngan echē ákúmé'áá embēl bad ábe bēnchan mó ntān békudé ndun e mōné.

17 Hée ábóótédé syāābe Paale ahíd, ábōnē aá, “Abén bad bédii bembāledε ábe Dyōb á Ngum. Béhyédé nyé aláa ngáne nyémwéé e'soosōn akud.”

18 Ene ngōndére elébé abel nê, epun ne epunté. Kááhne á asóg Paale anlīn, dóo ákúnnédé bon álāngē' échē edāádān éche émbē ene ngōndére aá, “A dīn á Yesu Krīstā, nkamlan we nēn meé, bíd enén ngōndére áte!” Abwōg-ábwōg échē edāádān émbīd mó áte.

19 Ade bad ábe bēnchān ene ngōndére ntān, bényíné bán nzii e ngáb ekónlédé bó, bēntōl Paale bó Sailas bédolé bó, békēēn bó wéε benkamlēε ábe bēbédé átīntē e dyad.

20 Bēmpēēn bó wéε benkamlēε bé Roma, bēlāngē bó bán, “Abén bad bédii bad bé Israel, bon bēpédé áwēd hén, bēpēéné mpongé.

21 Bényágte bad e'lem bé mbéb ábe mbéndé éche syánē éhédeé. Syánē bēn dedii bad bé Roma, né-óó, deéhēlēē-se dékob nê, deéhēlēē-'ε-se dehíd nê.”

22 Amute dómpē dénsāl áte ábónléd Paale bó Sailas. Dóo benkamlené bé Roma bésáltédé bó mbóté béhúd-te bó ch́ó á yǎl. Dóo béléomé bad bán béswádted b́ó e'tanjú.

23 Bémáá-'aá b́ó awanen bwám bonj béhāg b́ó á mbwōg, béléáá-'ε nnóné mbwōg bán eehúdé b́ó d́id á yǎl.

24 Bélánjé-'aá nnóné mbwōg nê, ahé b́ó á tonj e ndáb e meláá echě edé áte. Anhé b́ó e'pwōg á mekuu.

25 Dyam melúde mé nkuu, Paale b́ó Sailas békánné-'aá békōnnē-'ε Dyōb ngāse. Bad bé mbwōg ábíní bésyā́l b́éwóglánnáá b́ó.

26 Abwōg-ábwōg dóo ndāb énáǰnéde ásē ngíne-ngíne. Ndáb e mbwōg énáǰnéd se á mekon. Melemlem mé pónde e'kob é'syā́l b́éndibnéd, bengābengābē ábe bémbe bad bésyā́l áyāl b́énhunnéd.

27 Ade nnóné mbwōg ápádté ásē bonj anyín ngáne e'kob é'syā́l é'nédnéde, anwémtén aá bad bé mbwōg bésyā́l bémáá asob. Héé átédé páá aá ḿsoo' yǎl.

28 Dóo Paale áchágté ehób ámín bonj álēbpē aá, “Weewúé yǎl! Sé moosyā́l sēde hén!”

29 Héé nnóné mbwōg áhóbé aá bépiined ḿó etrúkánj, asól á ndáb-te, ákwē Paale b́ó Sailas á mekuu ánā' ne mbwōg ní ngíne.

30 Dóo ábídne b́ó á ebwōg bonj ásedté b́ó aáken, “A besánj, chee nítǰngéné abel ákud e'soósonj?”

31 Bénlāā ḿó bán “Dúbé Sǰngú Yesue, bonj ékud e'soósonj, ádōn abum á ndáb dómpē dékúđ.”

32 Bēnkale ḿó ne moosyā́l awě ambé ḿó á ndáb nkalanj ḿi bwám níme Sǰngwéé.

33 Ene póndé chèn, nímê nkuu, ane nnɔné mbwɔg antéd bó, áwōbē bó síi áte. Hê dèn bēndusén mó ne eche ndáb esyǎál.

34 Dóó ásónlé Paale bó Banabase á ndáb-te boŋ ábagé bó ndyééd. Mwēn ne ádē abum á ndáb bém̄bē menyinje áyāle adúbe.

35 Néε bīn é'sánǵé, benkamlenε benlōm plūse ne nlébtéd nén bán, “Nyéchene ábê bad békag.”

36 Héε nnɔné mbwɔg álânǵéé Paale aá, “Benkamlenε bélómé nlébtéd nén bán béchene nyé Sailas. Né-óó, nyébíd nyékag ne nsaŋ.”

37 Dóó Paale álânǵéé échê plūse nén aá, “Béswádtédé sé e'tangu á nhéné áde séebeléé dyamdyam, áde sédíí-'aá bad bé aloŋ á Roma, béhé-'ε sé á mbwɔg. Boŋ bɔɔb béhéde sé abided á mesɔm-tê-yε? Eheléé-sε ébé nê. Abê benkamlenε bé Roma bēn bétánǵéné ape béhyε bēbídéd sé.”

38 Plūse ênkǵ benkamlenε bé Roma aláa ngáne Paale áhóbé. Ade ábê benkamlenε bēwógé bán Paale bó Sailas bédii bad bé Roma, mbwóg menkób bó.

39 Né-óó, bēnkǵ Paale bó Sailas achán, bēbídéd bó á mbwɔg bēláá-'ε bó bán éboŋ bán bésyǎá áwāb dyad.

40 Paale bó Sailas bém̄bíd á ndáb e mbwɔg, békē á ndáb wée Lidia. Ade bēpédé áhed, béntān bad ábe bédúbpé Krīstǎ. Paale bó Sailas bēnlāá ábê bad e'yale ábe é'wéde bó nlém á abum. Bémáá-'aá bó aláa boŋ bésyǎǵé.

17

Paale bó Sailas békī á Tesalonika

¹ Paale bó Sailas bêmpõŋ á myad mé Amfipolis ne Apolonia, bépē á dyad á Tesalonika. Ndáb e mekáne e bad bé Israel embé áhed.

² Paale ammentén ake á ndáb e mekáne, né-óó ankě áwed. Andyéé áwed sôndé éláán. A Mbwe mé Nkóme áte téé, akänlé'áá bad nkalanŋ ngáne núbídé á kálag e Dyõb.

³ Atógnádtáá bó mam míme ákánlé'áá bó, álūmtē-'ε bó áte nén aá Ane-awě-Béwógté atánŋéné néε ákúdé metake ápūū-'ε ámbíd e kwééd. Alánŋé'áá bó aá “Anén Yesue awě rílanŋéé nyé nén, mó adé Ane-awě-Béwógté.”

⁴ Donŋe á bad béndübē bán chõm éche Paale áhóbéé édé mbále, né-óó, bēntimén Paale bó Sailas. Bad bé Grikia híin ábe béndübē Dyõb ne ndále é bebaád bé dyad híin bómpē bēntimén Paale bó Sailas.

⁵ Bonŋ donŋe á bad bé Israel bésíídé'áá Paale bó Sailas. Né-óó, bēnlád donŋe á bad bé mponŋé áte, ábe bēbédé á dyad-té. Bēmbuú áte bépēēn-ne etõgké é ngíne. Bēmpēēn epuutéđ dyad áte ásyāāl, bēból á ndáb wée Jasene ábel bonŋ békõb Paale bó Sailas bēbídén bó á tâl e ékwée.

⁶ Bonŋ áde bēnõné Paale bó Sailas bonŋ béenyíne bó, bēndõl Jasene ne bad bēmpēē ábe bédúbpe Yesue, bépēēn bó á'sõ é benkamlene bé dyad. Bébóné'áá bán, “Abén bad bépéēné epuutéđ hõm ásyāāl. Bõõb-põó, bépédé káñne áwe syánē dyad.

⁷ Jasene ákõõ-'ε bó áwe ndáb. Bébóo' mbéndé eche Kaisēē. Béhóbe nén bán kñŋ empée édé eché béchagéé bán Yesue.”

⁸ Mmén mekan míme bēnhõbpē mēmběl ene ndun e mod ne benkamlene bé dyad bēpuuted.

⁹ Benkamlɛɛ bé dyad bêmbɛl Jasɛɛ ne bad ábe bédúbpé ábe bɛnkôbpē, b́ɔ́b̄ɔ́ bésábé m̄oné ábel bétɛde b́, bon bétɛdté b́.

Paale b́ɔ́b̄ɔ́ baáb békúdé metake á Beria

¹⁰ B̄in é'híné-'áá hínén, bad ábe bédúbpé Yesue bélóm Paale b́ Sailas á Beria. Ade b́pédé áwed b́nkě á ndáb e mekáne.

¹¹ Bad bé Beria b́nwōn̄ n̄lém áwóglɛn eyale é Dyōb tómaa bad bé Tesalonika. Epun-té, b́ĺáá'áá kálag e Dyōb áson̄ten ányín ké mekan míme Paale b́ Sailas b́hóbbé'áá médé mbále.

¹² Ekud é bad éndúbē. Ndale é bebaád bé Grikia híin ne baachóm bé Grikia híin b́mpē b́ndúbē.

¹³ Bon áde bad bé Israel bé Tesalonika b́wógé bán Paale akalé eyale é Dyōb káōne á Beria, b́mpě áwed, b́b̄ōōtéd ekud é bad asól áte ápɛɛn epuutéd.

¹⁴ Abwōg-ábwōg d́ɔ́ bad ábe bédúbpé Yesue b́lómé Paale á nkin mé edíb é nkwě, bon Sailas b́ Timoti pɛn b́nlyǎg á Beria.

¹⁵ Bad ábe b́nkě Paale alyáged, b́nkɛén ḿ káōn̄ b́pɛɛn ḿ á dyad á Atens bon b́timé ámbíd á Beria. Ade b́timéé ámbíd, Paale anlyágtén b́ áá b́ĺáá Sailasé b́ Timoti nén bán b́hyɛ b́tán ḿ á Atens ésebán b́b́bte ṕndé.

Paale akanlé bad bé Atens

¹⁶ Paale andyě á Atens ásiné' Sailasé b́ Timoti. Ngáne ásiné'áá b́, n̄lém mémbēb ḿ á abum bwám̄bwam áyāle annyín nén áá myōb mémpēe míme b́bageé edúbé mélóné dyad áte ásyā́l.

¹⁷ Né-ɔ́ ankě á ndáb é mekáne ákanlé bad bé Israel ne bad ábe b́eesě bad bé Israel ábe b́bage Dyōb edúbé. Akagé'áá káōne átínté e dyad epun t́é ákanlé kénzée awě ampě áhed.

18 Βόωβε bad ábe bébéde á e'pepe ábe béchágé'áá bán Epikurian ne Staik bōmpē bépéntánnáá. Donje ásédte'áá bán, “Cheé anén mod awě abíde dúu múmó áhóbée áde éebí'é dyamdyam?” Bémpeé béhóbé'áá bán “Edé kabyánán ahóbe tângene myõb mémpēe.” Béhóbé'áá nê, áyāle álángé'áá bó tângene Yesue ne mpuu.

19 Δόω betédé Paale békēēn mó á káánsel e mbwóg eche béchágé'áá bán Ariopagus.* Béhōb bán “Sédáá adén ayáge dékōlē áde élângeé bad asōhten.

20 Donje á mam áde éhóbée áde sé nken á etúu, séēdōh-ε mó asōhten.”

21 Bad bé Atens bésyāal ne beken ábe bébéde áwed, bébéte'áá echab pónde esyāal ákal ne áwóglen nkalanj tângene dyam dékōlē-té.

22 Δόω Paale átyéémé ámīn á'sō é káánsel é Ariopagus boj áhóbé nén áá, “A-bad bé Atens nnyíne' nén mēé, nyébage myõb edúbé bwāmbwam.

23 Nhóbe nén áyāle áde ítómee nyé á dyad-tē, nnōné mebón míme nyébageé myõb edúbé. Nnyíne abwóg ahóg áde nyétélé áhed nén bán, ‘Hōm áde dyõb áde déebyéene.’ Adê dyõb áde nyébageé edúbé kénéε nyéēbí'é dó, dóó rílangeé nyé bōob.

24 Dyõb áde áhágé nkõjsé ne chōm esyāal éche édé áwēd-te, mó adé Sāngwée a nkoj mí mín ne rísé. Eedyēē'é á ndáb é myõb éche baányonj bélōné mekáá,

25 eéhēdē-'áá chōmchōm éche déhele débε mó abεle áde débēnléé mó. Ngáne edíí nén bán mwēn-é abage alongé, ábagé pemε ne kéchéé éche

* 17:19 **Ariopagus:** Abédée káánsel e mbwóg á dyad á Atens.

déhεδεέ.

²⁶ Mod nhóg mós̄ ánsēbēē ahəg boŋ metúmbé mé nkōŋsé mésyāāl mébíd mbwiined ne ane mod nhóg. Abelé bédyεε-’ε nkōŋsé áte ísyāāl. Adêhób aá móhəge bó ammad pónde átii ne mebwóg wéε bédyεé-’é.

²⁷ Ambel nén, âbel boŋ béhεd mós̄, nzé béhédé-’ε mós̄ béhεle-se bényín mós̄ awóg áde bėwógé mós̄ áyāl. Kénê, Dyöb déechabnedεé syánē modmod áyāl.

²⁸ Edé nêŋgáne mod nhóg áhóbé aá,
 ‘Abé áde dedíí ne mós̄, dedé á alongé, dekaŋ,
 dedé-’ε chōm éche dedíí.’
 Edé-’ε ámpē ngáne bekał bé ngan béhóbé bán,
 ‘Syánē ámpē dedíi ábe bán.’

²⁹ Ngáne dedíí-’aá bán bé Dyöb, deetâŋgeεé néε dékamtanné nén bán Dyöb ádíi nêŋgáne chōm éche bėbénlé gól, sílva ké’ε aláá áde baányon bėbénléde ádad debyéé boŋ bėlóón mekáá.

³⁰ A pónde eche bad bėnkēmbíí’ε Dyöb, Dyöb dénkētédte mbėb nímab nêŋgáne dyam. Boŋ bəəb alâŋge’ moosyāł hōm-té aá bėtεde nímāb mbeltéd mé mbėb.

³¹ Amaá-’ε epun é bín átii, éche ákāādtē mod-téé nkōŋsé áte ísyāāl nyaa echē etâŋgéné. Apwεdé mod awē ákāād nímē nkáá. Alúmté-’ε moosyāł aá ane mod akwōgnédé, apuud áde apúúdté mós̄ á kwééd.”

³² Ade ábē bad bėwógé Paale ahóbé tâŋgene mpuu, donge á bad bėwéłáá mós̄ boŋ bó donge á bad bėnhōb bán, “Sêhεde bán ékale sé nímē nkalaŋ ámpē.”

³³ Ambíd e nê, Paale anhidé áfínté echáb.

³⁴ Kóǎŋ ne á asóg, nguse é bad êntimén Paale bédúbé-’ε Yesue. Atíntê e ábê bad, mod abédé áhed awě béchágé’áá bán Dionesiǎse. Abédée mod a káánsel e Ariopagus. Mmwaád ámpē abédé áhed awě béchágé’áá bán Damarisε ne bad bémpēe.

18

Paale akií á dyad á Kǎrinto

¹ Ambíd enê, Paale anhidé á dyad á Atens ákē á dyad á Kǎrinto.

² Ade ápedé áwed antán mod a Israel nhóg awě béchágé’áá bán Akwilaa. Bénchyāā mǎ á Pontus. Mmê mesú mēn dǎǎ bǎ mwaád, Prisia bémbídtē á Italia. Bémbíd á Italia áyāle Kaisεε a Roma, Kladiosε antóméd ehǎŋgé áá bad bé Israel bésyāǎl bésyāǎ á dyad á Roma. Paale ankě Akwilaa bǎ mwaád anyín.

³ Andyéén bǎ bǎǎbǎǎ bébele nsón. Bǎmpē, bǎlǎǎ’áá tǎnde ákud mǎné nímê bǎtǎgnanné yǎl melemlem nǎŋgǎne mǎmpē ábélé’áá.

⁴ Mbwe mé Nkǎme áte tǎé, Paale akagé’áá á ndáb e mekáne, ákanlé bad bé Israel ne bad bé Grikia ábél bédúbe mam nímê áhǎbéeé.

⁵ Ade Sailasε bǎ Timoti bǎbídé á Masεdonia bon bǎtán Paale, ambě eche yǎl esyāǎl ákal nkalan nǎ bwām. Alúmté’áá bad bé Israel áte áá Yesue mǎ adé Ane-awě-Béwǎgté.

⁶ Bon bǎpéntánnáá mǎ, bǎhǎbē-’ε mǎ mekan mé mbéb áyǎl. Nê dǎmbǎl Paale ankǎd ebumbú á yǎl álúmed bǎ nǎn áá nkǎgsen nǎ Dyǎǎ nǎsine’ bǎ, aláá-’ε bǎ áá, “Nzé nyébǎǎ, né nyébǎn-εε nyébélé. Meésáá me áte. Bootya bǎǎb, nkag nkalan nǎ bwām akal wée bad ábe béesě bad bé Israel.”

7 Né-ɔ́ Paale antedé bó áke ádyéé' wée mod nhóg awě béchágé'áá bán Titus Justuse. Tituse abágé'áá Dyöb edúbé, ndáb embé-'ε mó benben ne ndáb e mekáne e bad bé Israel.

8 Krispuse awě alyágté'áá ndáb e mekáne mómpē andúbé Sánḡwéé nchoo ne ádē abum á ndáb ásyāāl. Bad híin-ne ábe bémbē á dyad á Kōrinto, bénwōḡ nímê nkalan, bédúbe, békūd-te edusen.

9 Ebédé nkuu nhóg Paale annyín ndóg. A ndóg-te wê, Sánḡwéé anláá mó aá “Weebáá”, kanlé bó ékag á'sō, weétinné mbíd.

10 Bíí nén wée ndé ne wε, modmod ééhēlēē wε dyamdyam abel, áyāle ábēm bad híin bédé á dyad-tē hén.”

11 Né-ɔ́, Paale andyεé áwed mwě nhóg ne eped, áyāgtē bad eyale é Dyöb.

12 Ade Kaisεε ábélé Galio nkamlεε ambáá á mbwōḡ e Akaya, bad bé Israel ábe bémbē áwed bēnladén, békób Paale, békēēn mó á kóte.

13 Bénhōb nén bán “Anén mod atéde bad nlém á abum aá bébenle Dyöb, nyaa echē eetāḡene ngáne mbéndé éhóbéé.”

14 Ade Paale áhóbé aá móhōb dyam, dōo nkamlεε Galio álāḡεé bad bé Israel aá, “Nzé ádén akan démbē née awusé ké'ε dyam dé ebébtéd áde mod ábélé, né nwóó nzam áwóḡlen nyé bad bé Israel.

15 Boḡ ngáne édíí bán ádíi dyam dé mpentēn tāḡene e'yale, mīn ne échen mbéndé, nyébēn nyémad dó. Meekáádtéé échē ndín é mehób.”

16 Nén dēmbēl Galio anan bó á ndáb e kóte.

17 Héé bó moosyāál bétólé mod awě alyágté'áá ndáb e mekáne awě béchágé'áá bán Sōstene, boḡ

bébəmé mó á'sō é' kóte. Boŋ nén dénkêmbenlé Galio dyamdyam.

Paale atimé ámbíd á Antyog

¹⁸ Paale ankoód mwă adyεε á Kərinto ne bad ábe bédúbpé Krĭstəə. Dóə átédte bó, boŋ asól á stĭma, áchabpé edĭb é nkwě ákăg á mbwóg e Siria. Adêkě, ankě ne Prisilia bó Akwilaa. Adêhidé á dyad á Senkria, ankəón nló áyāle melě míme ámmwēē. *

¹⁹ Bêmpě á Efesus. Ade bépédé áwed, Paale antedé Prisilia bó Akwilaa, ákē á ndáb e mekáne bósbe bad bé Israel békale'.

²⁰ Abê bad bēnlāā mó bán bósboə békood mwă adyεε ámpě, boŋ enkēnkwenténné.

²¹ Boŋ adé áhídté, anláá bó aá “Nzé ntii ní Dyöb móə ndé, né mětĭm ámbíd áwēn.” Né-əó, ansól á stĭma áhĭdē-’ε á Efesus.

²² Ade ápédé á dyad á Kaisaria, ankě á Jerusalem, áke álēlēd bad bé mwembé, boŋ ákăg á Antyog.

²³ Ade ákēlēbpē mwă adyεε áwed, anhidé, ákē á mbwóg e Galesia ne Frigia ábagé bad ábe bédúbpé Yesuε bésyāēl elébé áwéd bó nlém á abum.

Apolose akalé eyale é Dyöb á myad mé Efesus ne Kərinto

²⁴ Ámbíd enê, mod a Israel nhóg awé béchágé'áá bán Apolose awě bēnchyāā'é á dyad dé Alexandria ampě á Efesus. Anén mod abyéé'áá dyam ahób bwāmbwam, ansóntén-ne kálag e Dyöb bwām.

²⁵ An'yágé mekan mé nzii e Sāŋgú. Akalé'áá, áyāgtē-’ε bad mekan míme Yesuε nyaa eche

* **18:18** Bad bé Israel bēnwōŋ elem nén bán, nzé mod amwédé melě boŋ alógté míme melě atəŋgéné née ákəŋné nló.

etɔ̀ngéné ne kán esyáál. Bon pɛn edusen éche Jɔ̀ne chɛmpɛn chɔ̀o ámbɛ́'é.

²⁶ Ambootéd póle akal á ndáb e mekáne ésebán abáa' dyaandyam. Ade Prisia bó Akwilaa béwógé mekan míme áhóbéé, béntéd mó, békɛ́ɛn mó wéé bédyéé'áá. Hé-'aá bélúmté mó mekan mé nzii e Dyɔ̀b áte nyaa eché etɔ̀ngéné.

²⁷ Apolose antíi aá mókag á alon á Akaya. Né-ó, bad ábe béndübē á Efesus bɛnwɔ̀ngɛn mó. Béntelé bad ábe bédúbpé Yesue a Akaya nɛn bán nzé apedé, békob mó nken. Ade ápedé áwed, anwɔ̀ngɛn bad bwámbwam ábe béndübē Yesue áyále nsimé ní Dyɔ̀b míme békúdé.

²⁸ Ne mpentɛn ngíne, antóm bad bé Israel áte átínté e bad. Abɛnlád metón míme mébídé á kálag e Dyɔ̀b álúmed nɛn bán Yesue mó adé Ane-awě-Béwógté.

19

Paale akii á Efesus

¹ Apolose ambé abé á Kɔ̀rinto, dɔ̀o Paale ápóó ene pɛd e mbwóg áte bon ápag á Efesus. Antán nguse é bad áwed ábe bédúbpé Yesue.

² Dɔ̀o ásedtéé bó aá “Ade nyéndübɛ́ɛ nyɛnküd Edáádəɲ eche Esáá-yɛ?” Béntimtɛn mó bán, “Ááy, séewɔ̀gɛ́ɛ ké wógɛn bán chɔ̀m édé éche béchəgɛ́ɛ bán Edáádəɲ éche Esáá.”

³ Paale ansédéd bó aáken, “Nyaa e edusen ehéé-’ɔ nyɛnkudté?” Bɛnkwentɛn bán, “Nyaa e edusen eché Jɔ̀ne áhóbé'áá.”

⁴ Paale anláá bó aá, “Nyaa edusen eché Jɔ̀ne áhóbé'áá ebédéé áyále bad ábe bétédte abel dé

mbéb, ꞑone álāngē-’ε bad bé Israel aá bédúbe ane awě āpě ámbíd echê, nédē Yesuε.”

⁵ Ade ábê bad béwógé chõm éche Paale áhóbé, bëndusén bó á đĩn áde Sāngú Yesuε.

⁶ Paale ambán bó mekáá á nló, Edóádəŋ éche Esáá épĩ-’ε bó. Dóo bébóótédé mehób mémpēe ahób míme bad béesóŋtánne, békale-’ε nkalanj ní Dyõb.

⁷ Abê bad bébédé dyaŋ dyõm ne bébe.

⁸ Paale andyě áwed dyaŋ ngõn éláán. Póndé-té akagé’áá á ndáb e mekáne, ákanlé bó ésebán abáa’ dyaŋdyaŋ. Bóõbõó bépéntánnáá, áwané-’ε áte ábel bédúbe nén bán chõm éche áhóbéé t̄ŋgene nkamlɛn ní Dyõb édé mbále.

⁹ Boŋ bó donge á bad bēnwū nló áte, béekobpe adúbe, béhõbē-’ε mekan mé mbéb t̄ŋgene Nzii e Sāngú á’sõ é bad bésyāāl. Né-ᵛó, Paale antedé bó, ákēēn bad ábe bédúbpé. Epun-té* bóõbõó bépéntánnáá á ndáb e ayáge echě meléede Tiranuε.

¹⁰ Paale ambel nén á etũn é mwě mbε. Nê dēmběl bad bé Israel ne bad ábe béesě bad bé Israel ábe bedyéé’áá á mbwóg e Esia bēnwōg eyale é Dyõb.

*Bān ábe Skeva béwánné ábided
bad e’ dádəŋ bé mbéb áte*

¹¹ Dyõb dēmběl Paale ábelé mam mé menyáké míme bad bēnkēmmɛnténné anyín.

¹² Bad bétédé’áá ké betumbε ké’ε bewáŋgesε ábe Paale ábēnlédé, békēēn wéε bad bé nkole, bēbēnlád

* **19:9** Donge á kálag dé’só ábádé nchoo bootya dyõm á ngõŋ ne póg e’ mbwembwe apε ngõŋ éniin é’ ngukél.

bó âmad bó nkole, bébîdtē-’ε bó e’dăădăŋ bé mbéb áte.

¹³ Donje á bad bé Israel ábe bómpē békágé’áá mebwóg ne mebwóg bébîdté bad e’dăădăŋ bé mbéb áte, bómpē bēnwānén âbenled đin áde Săŋgú Yesue âbel nímén nsón. Bělăŋgé’áá e’dăădăŋ bé mbéb bán, “Nkamlan nyé á đin áde Yesue awě Paale ákanléé bad, nén meé nyébîd ane mod áte.”

¹⁴ Priŋe ambáámbáa a bad bé Israel nhóg abédé awě béchágé’áá bán Skeva. Anchyáá bǎn bé baachóm saámbé. Abē bǎn bós bébélé’áá nê.

¹⁵ Boŋ pónđé póg, edăădăŋ é mbéb énlāā bó nén áá “Mbíí Yesue, mbíí-’ε Paale, benzéé nyé-’ε nyédíí?”

¹⁶ Héé ane mod awě edăădăŋ é mbéb ébédé áte, ábónlédé bó ne ngíne esyăəl, atóm-me bó áte. Bédêhób bán bétóme mehélé né amaá bó alógen, ámăd-te bó mbóté anyabted.

¹⁷ Bad bé Israel ne bad ábe béesě bad bé Israel ábe bédyéé’áá á Efesus bēnwōg áđén dyam. Ade bėwógé dós, mbwóg ménkōb bó bwāmbwam. Đin áde Săŋgú Yesue dós-’ε dēnkūd edúbé éche échábé ámín.

¹⁸ Bad híin ábe béndūbē, bēmpě á nhéné, bépanlé yǎl áte, béhōbē’ mekan mé mbéb míme békēbenlé.

¹⁹ Bad híin ábe békúmé’áá ngaŋ béntēd échab kálag éche bėbēnládtáá ákum ngaŋ, bėpēen chós, béhyáád chós á nhéné. Kálag ésyăəl éche bēnhyāădtē éhéláá-se ébe nkun dyam móom mé míliŋ métáan.

²⁰ Mmén mekan mésyăəl míme mébenládtáá ménkăŋ bad híin béndūbē eyale éche Săŋgwéé, nímē nkalaŋ nkanlád-te ngíne ngíne.

Mpongé nípedé á dyad dé Efesus

²¹ Ade nímén mekan mémáá abenled, Paale ammăd áwē nlém-tê aá mós̄pōη á mbwóg é Masēdonia ne á Akaya boη ákag a Jerusalem. Dóo áhóbéé aá, “Nzé mbídé á Jerusalem ntóηgéné ake á Roma.”

²² Né-ṣó, anlóm bad bébe ábe béwóηgánnáá mó, Timotie bó Erastus á Masēdonia, mwēn-ne ályāg á mbwóg e Esia, ádyēē ámpē mwă esōη é pón dé.

²³ Enén pón dé chēn dós̄ mpuuté d rí ngíne níbé dé á Efesus t̄ηgene Nzii e Sāηgú echē bad béhídé’áá.

²⁴ Mod nhóg abé dé bán Demetruse. Alúé’áá bwēm bé e’kii. Abelé’áá bwēm ábe bénwāgēn bwēm é’ ndáb e dyōb áde béchágé’áá bán Atemise. Mmēn nsón nípínádtáá ábe bad bé nsón nsyāη níme ríchábé ámīn.

²⁵ Anlād ábē bad bé nsón áte ne bad ábe bómpē bébélé’áá ene ndín e nsón, álāηgē bó aá, “Amúē, nyébíí nēn bán níme syánē nhōn rísyāāl ríhúú ne nímén nsón níme débeléé nēn.

²⁶ Bṣṣb-pṣó, nyébēn nyēnyíne’, nyēwóge-’ε chōm éche anén Paale ábeléé. Ahóbe nēn aá myōb níme bébénlé mekáá méesaá myōb ne abé dēn. Abelé-’ε bad híin ábe bédé á Efesus ne á mbwóg esyāāl e Esia, bédúbpé bán mam níme áhóbéé médé mbále.

²⁷ Né-ṣó mbáá’ nēn mēé, nyongé eche syánē ēbēb dīn. Saá-kaá nē dēmpēn, mbáá’ mēé kós̄ηne ndáb e ndāle e dyōb, Atemise chómpē ēebáá dyam dé abelen ámpē. Bad béenyínné mó ámpē nēe dyam, áde édíí-’áá bán adíi dyōb áde bad bé Esia bésyāāl ne bad bé nkōs̄sé bésyāāl bébenléé.”

²⁸ Ade ene ndun e mod éwógé nē bēnliη bwāmbwam, bébootéd-te abón bán, “Atemise,

dyöb dé Efesus adé ngum tómaa myöb mésyāāl.”

²⁹ Mmê mpuutéđ mênkonnéd dyad áte ásyāāl. Ene ndun e mod entōl Gayose bó Aristakuse ábe bémbīd á Masedonia ábe bóobe Paale bēnwōḡ. Béntōmēn bó mehélé, békēēn bó á ndáb e mbom e bad bé dyad.

³⁰ Paale mwēn ambonḡsén ábīd ene ndun e mod á'sō, bon bad ábe bédúbpé Yesue bēnkēnkwentēnné.

³¹ Nguse é bad ábe behóbpáá mbwóg ábe bóobe Paale bēwó'áá, bómpē bēnlōmē mó nlébtéd, ne mechánḡgé nēn bán eékāḡé' áá mókag bad atyéem á'sō wéé beládné.

³² Ene pōndé, epuutéđ êmpě á mbom-tê. Donḡe á bad bēbōnē' áyāle dyam ahóg, ábíní-'ε bēbōnē áyāle ádíníí, áyāle bó bad híin bēnkēmbí'ε ké atón áde áládé bó áhed.

³³ Ngáne édíí nēn bán Alesandaa móo bad bé Israel bēntōmēdtē á'sō, bad behóg belánḡgé'áá mó bán mó atánḡéné bad mekan alúmed áte. Héε Alesandaa alúmté ekáá áá bad belām ehób. Ahédé'áá bad alúmed áte nēn áá saké bóobe ábē bad békáá bon mpuuted mbé.

³⁴ Bon áde bad béchéme nēn bán Alesandaa adii mod a Israel, bó moosyāál bēmbootéd abón bán, “Atemisε, dyöb dé Efesus adé ngum tómaa myöb mésyāāl.” Bēmbōn nēn áyāle háwa ébe.

³⁵ Káəḡ ne á asóg, mod a mbwóg nhóg mó ambēd bad áte. Anhób áá, “A-baányanḡ bé Efesus, moosyāál abíí áá dyad dé Efesus dōo ánəne ndáb e mekáne eche Atemisε, eche syánē ndəle e dyöb. Moosyāál abíí-'ε áá ádén dyad dōo anəne káəḡne aláá á ngəḡgú áde ábīdé ámīn.

³⁶ Ngáne nyé moosyáál nyébíí-'aá nén bán mod-mod ééhɛlɛɛ-se ahé nímén mekan nswan, éeboó'é bán nyéεεν mpongé ké nhóg.

³⁷ Ké nêngáne nyépééné ábén bad hén, bééchíbéé chòmchòm á ndáb é myðb, bééhóbéé-'ε áδεd dyðb mekan mé mbéb áyāl.

³⁸ Né-ɔó, nzé Demetruse ne ábē bad bé nsón béwónné mod mehób, bébíi nén bán e'pun é' kóte é'dé, bad bé mbwóg-ke bédé ábe békáadte. Béhele-se bésómén ane mod áhed.

³⁹ Nzé-'ε chòm émpée édé éche nyékoo'é ahed né mbom ní bad bé dyad, móɔ mɛyālɛ, ngáne mbéndé ékaléé.

⁴⁰ Nhóbe nén áyāle dyam áde ábénlédé chii, ngómena a Roma áhōb aá syánē depééné mpongé. Nzom ké póg eesaá eché débɛɛɛ nímén mpuuted n̄syāāl. Nzom e bwām ké póg-ke eesaá eché dehele débε bó áyāle nímén mpuuted.”

⁴¹ Ade áamáá ahób nê anláá bad aá mod téé asúé' áwe ndáb.

20

Paale akii á Masedonia ne á Grikia

¹ Ade mpuuted nímáá bon ekide émad ahóó áte, Paale anlād bad ábe bédúbpe Yesue áte, ályāgtān bó ne e'yale ábe é'wéde bó nlém á abum. Ade áamáá bó alyágtēn dōó áhídté, bon ákág á Masedonia.

² Akagé'áá éché mbwóg, álāngē bad nkalan hīin nīme níwéde bó nlém á abum. Dōó ápédé á Akaya.

³ Andyéé-'ε áhed á etūn e ngon éláán. Abðnsánnáá áke á alon á Siria, dōó áson̄téné aá bad bé Israel béhəgke mó áwúu mó. Héé átíídé aá móɔtīm ámbíd móbwē á Masedonia.

4 Bad híin bēnwoón mó. Bébédéε Sopataa, mwān awe Piirusε awě ambíd á Beria, Aristakusε bó Sekundus ábe bémbíđ á dyad a Tesalonika. Gayosε awě ambíd á dyad a Debε, Timotiε, ne Tikikusε bó Trofimus ábe bémbíđ á mbwóg e Esia.

5 Abén bad bēnkě á'sō, bésiné' sé a dyad á Troas.

6 Ade Ngande e Ewele é Ngên étómé, sēnsól bǒle á dyad á Filipi, bon ambíd e e'pun étáan sēntán bó a Troas.

Paale adĩmténé ake á Troas

7 A Satedé ngukél,* sēnladén áte hǒm ahóg ádyé ndyééd álúmed edəŋge é Səŋgú. Paale akänlé'áá bó póle. Akaláá akal ne akal, kóəŋne melúde mé nkuu, ngáne édíí nén bán antəŋgén ake née bĭn é'səŋgé.

8 Bēnchöd e'trúkəŋ híin á toŋ ámĭn wéε sēnladénné.

9 Kódemod póg ébédé echě béchágé'áá bán Yutikusε andyéé á wínde, e'chá é'kééné'áá mó mwätíđ tíđ ngáne e'chá bémbeε mó á đđ. Achabed áde Paale ánychabédté póle áte, dēnkəŋ ansól á e'chóte bwāmbwam. Dóə ápódté á toŋ ámĭn á ndágke eláán, ahún á ndəəb. Békíí-'áá mó atéd, bétānē amaá awé.

10 Paale ansüd á ndáb mĭn wē, akúđén mó ámĭn bon áseb mó. Dóə áləŋgeé bad áá “Nyéētāgē áte, eewédeé, adíi adé á aləŋgé.”

11 Dóə Paale átímé ambíd á ndáb mĭn, ásāl ewele áte bon bóəbe bad ábe bédúbpé Krĭstəə bédyāg. Bóəbəə bēnkoód adyεε, békálé' póle kóəŋ bĭn é'sáa, bon ákag.

* 20:7 Donje á kálag áhédé nén bán: *á epun é'só é səndé.*

12 Bénylāgēd ene kódemod á ndáb áde mwēn ádíí alongé. Abē bad bémbē menyinje bwāmbwam.

Paale bésyāngé á Troas, békii á Miletus

13 Sēmbé á'sō sēsól á stíma-tē, sépōη á edíb é nkwě, sékē á dyad á Asos. Awed dōó séntāngēnnē Paale apém. Anhób aá sébē á'sō áyāle nzii e dyad-tē chōó ānkεénné.

14 Ade átáné sé á dyad á Asos, sēmpém mó á stíma-tē bon syāābōó sékäg á dyad á Mitilene.

15 Sēhīdté-'aá hē bon nēe bīn é'sāngé sékag káōη sépäg á nkin ní dyad á Kios. Bīn bán bésāā ámpē é'sāngéd sé á nkin ní dyad á Samos, epun éche émbātēn sépäg á nkin ní dyad á Miletus.

16 Paale antíi nēn aá sétōm dyad dé Efesus ámīn ābel bon séebébté pōndé á mbwóg e Esia. Ahédé'áá aá mówāmsen ape á Jerusalem epun é Pentekos édēhób bán chó épag áte.

Paale alyágténé belyáged bé mwembé bé Efesus

17 Ade sépédé á dyad á Miletus, Paale anlóm nsəl wéε belyáged bé mwembé bé Efesus, aá bétān mó á Miletus.

18 Bépédé-'aá bon álāngē bó nēn aá “Nyébēn nyébíi ngáne mbédé ne nyé bootya epun é'sō áde nsumé mekuu á mbwóg e Esia.

19 Mbēnlé'áá Sāngwéé ne asuded á yāl ásyāāl, níkudé ndutul ne mekəgsen áyāle ahəge áde bad bé Israel bēhágkē'áá me.

20 Nyébēn nyébíi bán áde níkanlé'áá nyé nkalan ní bwām, ní'yāgtē-'ε nyé á nhéné, ne áwēn mendáb, menkēnkonédte nyé dyamdyam áde déntāngēn nyé awōngēn.

21 Melemlem nêṅgáne ménsimmē bad bé Israel etúu áte nê dó-'aá ménsimmē bad ábe béesě bad bé Israel mēé bétede ádāb abel dé mbéb, bétimēn Dyōb, bédúbé-'ε awed Sāṅgwéé, Yesue.

22 Bɔɔb-pɔɔ, Edəádəṅ éche Esáá élúmte me áte aá ntáṅgéné akε á Jerusalem, meebíi-'áa chōm éche ébenléd ne me áwed.

23 Mbíi pen nén mēé dyad-té áde níkagké Edəádəṅ éche Esáá émáá me etúu asím áte nén aá mbwog ne ndutul bóo básine me.

24 Boṅ meetédεé ádēm alongé néε dyam, nhede mēé nípid nímmēm nsón á asóg, nímad-tε nsón níme Sāṅgú Yesue ábágé me áte. Mmēm nsón nídíi ákal nkalan ní bwām tṅgene nsimé níme Dyōb álúmteé baányoṅ.

25 “Mbédé átíntê echên, níkanlé nyé nkalan tṅgene nkamlēn ní Dyōb. Bɔɔb-pɔɔ mbíi nén mēé nyé modmod nyéenyínné me ámpε.

26 Né-ɔɔ, nkoo' nyé aláa chíi nén mēé, nzé nyé mod ké ahéé abódé áde alongé, nyébíi nén bán meésaá me áte,

27 áyāle nén dyamdiam déesaá áde mbáá nyé aláa tṅgene mekan mésyāāl níme Dyōb átíídé aá móɔbēl.

28 Nyétédēn yāl pónde, nyénɔne-'ε abem á bad áde Edəádəṅ éche Esáá ébánné ásē echên, bwām. Nyébê néε benɔn bé mbód ânɔn bad bé Dyōb. Abelé nímmê mwembé níde nímmē, mbwiined ne kwééd echē Mwān awédé á awog.

29 Mbíi nén mēé, nzé mmaá akε, bad bépě átíntê echên melemlem nêṅgáne esɔb ésóléé á abem á mbód. Béehidé-'aá áde béébébtεé nyé mwembé.

30 Pónde ěpě áde bad bébidtē átíntê echên dēn,

bénabpé metóm, âbel bad ábe bédúbpé Yesue béhíde bó.

³¹ Né-ṣó, nyétêd pónde nyékamtan-ne nén bán ní'yágté'áá nyé moosyáál nkuu ne müte á etûn é mwě níláán á metake-tê.

³² Bṓṓb-pṓṓ, nlyáge nyé á mekáá mé Dyöb meé mwën ánṓne nyé. Nkalanj míme nílangé nyé tâṅṅene nsimé ní Dyöb méwōṅṅēn nyé. Nwóó ngíne áwéd nyé áte, měbě-'ε nyé nsimé míme Dyöb ákóṅnéde ábē bad.

³³ Menkênwōṅṅé nlém áte áted mod sílva, ké'ε gól ké'ε mbóté.

³⁴ Nyébën nyébíí bán nímēm mekáá mën móṓ níbénlé nsón boṅ níkud ngáb eche syáābe ábēm bad ábe sêbelé'áá nsón séchánné'áá kéchéé éche séntōṅnēnē.

³⁵ Nlúmté nyé á menzii mésyāāl nén meé nyéwéd yāl áte ábel nsón ngáne mbélé'áá, ábel boṅ nyéwōṅgan bad bé nkole, nyékamtan-ne e'yale ábe Sánjú Yesu ánhōbpē áá, 'Edé nnam mod ábe tómaa ákob.' ”

³⁶ Paale amaá-'áá ahób nê, bṓṓbe ábê bad bébwóg mebóbóṅ békáne.

³⁷ Bó baásyāāl béchýé'áá áde bṓṓbṓṓ béhéenéé tâl bésōmnē-'ε ályáṅṅen mó.

³⁸ Chōm éche êmbud bó ndutul awóged ébédéé ahób áde Paale ánhōbpē áá béenyínné mó ámpē mbéd. Dṓṓ békíí mó alyáṅged á stíma.

21

Paale akii á Jerusalem

¹ Sēnlyáṅṅén bó sékē-'ε. Sēnsól á stíma. Sēnchabé edib ésebán sētyéeme hōmhōm kóṓṅ sēpē á dyad

á Kos. Néε bĭn é'sánge, sêmpĕ á dyad á Rodεs. Sêsyǎnge-'áá hê, sékag á dyad á Patara.

² Awed dŏo sétáné stíma echĕ ekag á Fonisia. Sêsolé-'áá boŋ sébwǎgkĕ' eke.

³ Sêmpĕ á abwóg á hŏm áde sényínáá alon á Saiprus áde ádé á mendĭb-te. Sêmbamé dŏo sésyǎgkĕ á mbəŋ sétimé á mbwóg e Siria. Sênsŭd á dyad á Tirε áyǎle áhed dŏo stíma éntǎŋgĕnnĕ nted asuded.

⁴ Sêntán donge á bad áwed ábe bédúbpé Yesuε, sêmbé-'ε ne bó áyǎle e'pun saámbé. Edǎádəŋ éche Esáá ényǎgĕd bó bĕláá Paalε bán eékāg á Jerusalem.

⁵ Boŋ áde echĕd pŏndé émáá áte sêntédé bó sékε. Abĕ bad bésyǎl, ne ábab bebaád bóobε bán bĕnhyε sé alyǎged káŋ syáábŏo sébĭd á dyad-tĕ, sépĕ á nkin mé edĭb. Syáábŏo moosyǎl sêmbwóg mebóbŏŋ, sékānne'.

⁶ Sêmaá-'áá akáne dŏo syáábŏo sélyǎgtĕné, sésŏlĕ á stíma boŋ bó-'ε bétimé ámbĭd á ndáb.

⁷ Sênhidé á dyad á Tirε, sékεεné échĕd eke á'sŏ, sépĕ á dyad á Tolεma. Ade sépédé áwed, sĕnlĕléd bad ábe bédúbpé Yesuε, sédyĕĕ-'ε ne bó epun ehóg.

⁸ Néε bĭn é'sánge sênhidé á Tolεma sékĕ á dyad á Kaisaria. Ade sépédé áwed sĕnkĕ á ndáb echĕ nkal-é nkalaŋ ní bwām nhóg awĕ béchágé'áá bán Filibε, sédyĕĕ áhed. Filibε abédé nhóg áttĭntĕ e bad saámbé ábe bĕmpwĕdtĕ néε benwŏŋgεne á mwembé ní Jerusalem.

⁹ Anchyáá bán bé bebaád bĕniin ábe bĕnkĕmbĭí mwεnchŏm. Béhóbé'áá mam níme níhuú ne Dyŏb.

¹⁰ Ade sédíí áwed, dŏo nkal é edǎádəŋ nhóg awĕ béchágé'áá bán Akabuse ábĭdé á mbwóg e Judeya

boŋ ápe.

¹¹ Apedé-'aá wée sémbēē boŋ átēdē ngáá awě Paale, átādnē nīmē mekuu ne mekáá boŋ áhōbē aá, “Edā́dāŋ éche Esáá éhóbé aá, nēn dōo bad bé Israel bétādtē mod awe awóó anén ngáá á Jerusalem, bēbē-'e mó á mekáá mé bad ábe béesě bad bé Israel.”

¹² Ade séwógé nēn, syāābe bad bēmpēe sēnchán Paale bán eékāg á Jerusalem.

¹³ Dōo Paale áhóbéé aá, “Cheé nyébeleé nē, nyéebii'é bán nzé nyēchyε' nyēhūnte me nlém á abum-ε? Saké átád me á Jerusalem dēmpen-εé mbóŋséné, mbōŋséné ké awé, abele áde mbēnléé Sāŋgú Yesue.”

¹⁴ Sēnkēnhēnlé mó nlém ahəŋlən á abum, né-óó sēnchené sēhób bán, “Ebenled ngáne Dyōb átíídé.”

¹⁵ Sēndyεé á Kaisaria nguse é e'pun, dōo séládé yāl boŋ sékag á Jerusalem.

¹⁶ Donje á bad ábe bédúbpé Yesue ábe bébidé á Kaisaria bómpē bēnwoón sé. Bēnkεén sé á ndáb e mod nhóg wée séntāŋgēnnē adyεε. Béchágé'áá ane mod bán Naasine. Ambíd á dyad á Saiprus, abédé-'e nhóg awě anlyǎg Krīstəə adúbe.

Paale akii Jemse anyin

¹⁷ Ade sépédé á Jerusalem, bad bé Krīsto ábe bédé áwed bēnkob sé nken ne menyinge.

¹⁸ Née bīn é'sāŋgé syāābe Paale sēnkε Jemse anyin. Belyáged bé mwembé bēbédé áhed.

¹⁹ Paale anléléd bó. Ade áamáá bó aleled, anhíde bó chōm ésyāāl éche Dyōb ábélé átínté e bad ábe béesě bad bé Israel mbwiined ne nsón míme mó Paale ábélé.

²⁰ Ade bé máá chõm éche Paale áhóbé awóg, bènken Dyõb. Dóo belângeé Paale bán, “Mmõŋ enyíne’ née mekan médíí á Jerusalem hén. E’kálé ne e’kálé é’ bad bé Israel bédúbpé Dyõb bõb. Béhíde-’ε mbéndé e Mosεε ne kán esyáál.

²¹ Belânge-’ε bó nén bán eyágte bad bé Israel bé syāāl ábe bédé melonj mémpée nén wě bééhíde mbéndé e Mosεε. Bán elânge bó wεé béeyagé ábab bán, wεé bééhíde-’ε elem éche syánē.

²² Bétánjéné-’ε awóg bán epedé. Chán-nõ débēnlé bõb?

²³ Né-óó, éhíd ngáne sélāā’ε wε. Bad bédé hén béniin ábe bémwédé melě mé Dyõb.

²⁴ Wěhíd bó nyāābõ nyéke á nwobe, ésábned-te bó kéchéé éche béhédné bó. Ene pónde dóo béhele békāñ nló. Nén débēl moosyáál ābīī áá dyam ké áhéé áde béhóbé wε á yāl déesaá mbále. Bébīī-’ε bán mmõŋ ámpē ebele mekan ngáne mbéndé eche Mosεε éhēdēé.

²⁵ Bõŋ pen sélómmé bad ábe béesě bad bé Israel ábe bédúbpé Krīstā kálag nén bán béedyág ndyééd echě bébágé myõb mémpée née mendε, béēmwāg mekií, béedyāg nyam eche béesínneé nkāŋ, béēkābē-’ε mesón.”

²⁶ Né-óó, née bīn é’sánjé Paale antéd ábē bad, bõbõ békē á nwobe. Dóo ásólé á Ndáb-e-Dyõb, áhób e’pun é’tāŋ nwobe métēdtē bó. Ambíd enē-’ε dóo bébéé mendε á nló níme bó mod-té.

Békóbé Paale

²⁷ Ade e’pun saámbé bé nwobe é’kwógé apε á asóg, dóo nguse é bad bé Israel ábe bémbīd a mbwóg e Esia bényíne Paale á Ndáb-e-Dyõb.

Héε bépééné mpuutéđ boŋ bésālē bad áte, békōbē Paale.

²⁸ Bêmbootéd abón bán, “A-bad bé Israel nyéhyag sé hén-ee! Anén mod mó akag hōm-té áyāgtē bad aá bad bé Israel, mbéndé éche Mosεε, bōobε Ndáb-e-Dyōb, béesaá chōmchōm. Ké bōob dēn apééné donje á bad ábe béesě bad bé Israel á Ndáb-e-Dyōb-te, nê ábélé-’ε enén ndáb e Dyōb eesáa’é ámpē.”

²⁹ (Chōm éche ênkǎŋ boŋ béhóbé nê édii áyāle bényiŋ Trofimuse, mod a dyad dé Efesus bó Paal bewartó á dyad-tê. Né-ǎó, bēnwēmtēn nén bán Paale asónlé mó á Ndáb-e-Dyōb.)

³⁰ Dyad ásyāāl dēmpuutéđ áte, bad bésyāāl bēbíd áwed bēhé Paale abum ámīn, bédolé mó káŋŋ bēbídén mó á Ndáb-e-Dyōb. Abwōg-ábwōg bēdīb-ε ekob é Ndáb-e-Dyōb.

³¹ Ade ábê bad bēhēdεé Paale awúu nê, dōo bad behóg békíi mod ambáá a sánze a Roma aláa bán mpuutéđ níde dyad á Jerusalem áte ásyāāl.

³² Abwōg-ábwōg mod ambáá a sánze eebébtεé pónde. Ampwēđ sánze émbáá ne esad ásyōgnéd bó á dyad tê wéε bad bēnkaánné. Bad bényíné-’aá ahúene sánze dōo bésógé Paale abōmted.

³³ Dōo mod ambáá a sánze asídté wéε Paale ábédé akób mó, ahób aá béhaan mó bengōbengōbē bébe. Héε ásedtεé aáken, “Nzé-módé nén? Cheé ábélé?”

³⁴ Bad bêmbootéd abón. Baahóg bēhōbē échén, ábíníi bēhōbē échíníi. Mpuutéđ mbédé nyaa eche mod ambáá a sánze énkēnhēnlé chōm éche ékóó abenled ahead áte. Né-ǎó, anláá ábê bad aá békεen Paale á ndáb e meláá.

³⁵ Bēnkεén mó káŋŋ bépēēn mó wéε mbwōg ébédé á mmwε ní ndáb e meláá. Boŋ áde bépédé ásol,

bémpēm mó ámín pémén áyāle amute dēmmăd ayəg.

³⁶ Abê bad bésyāal béhídé'áá bó ámbîd, bébōnē bán, “Béwúu mó!”

Paale alúmté áte aá mōkwedéé nkáá

³⁷ Ade béhóbé bán békεεne Paale á ndáb e meláá, dōo álângeé mod ambáá á sánze nén aá mówóo mwă dyam áláa mó. Dōo ane mod a mbáá a sánze áhóbéé aá, “Nédē ehóbe ehób é Grikia?”

³⁸ Nédē saké wε edé ane mod a Egipto awě ampě hén pónde póg bon ábootéd mpuutéđ. Anlăd e'kálé é sánze é'niin, bad bé ewúen, ákēēn bó á ehyánge.”

³⁹ Héε Paale álângeé mó aá, “Ndíi mod a Israel awě abídé á dyad á Tasus á mbwóg e Silisia. Mod awě abídé á dyad áde áde etógnén. Sôn émwe níláa ábén bad akan.”

⁴⁰ Mod ambáá a sánze ambε mó kunze aá áhób akan. Né-ōó, Paale antyéém á'sō é' ndáb, alúmed ekáá, ekíde énhō baámm! Dōo ábóótédé bó akalēn á ehób é Hibru.

22

¹ “A-besán ne baányan ábēm, nyéwóglēn mε. Nhεde nyé alúmed áte nén mεé meékwedéé nkáá.”

² Awóg áde béwógé néε Paale áhóbné bó ehób é Hibru, béntōn metúu atále áte. Héε Paale ákagké á'sō áhóbéé aá,

³ “Ndíi mod a Israel. Béchyáá mε á dyad á Tasus á mbwóg e Silisia, bon á dyad á Jerusalem hén dōo níkwógé. Mbédé mwăn a esukéle awě Gamalia. Awe mekáá dōo nítóo mekan mé mbéndé níme ábēđ betaa béhídé'áá ayáge. Mémpē mbenláá Dyób ne kán esyāal melelem ngáne nyémpē nyébenléé mó.

⁴ Bad ábe béhídé'áá Nzii é Krīsto menhé bó á meséb, kóəŋ donge áwāg. Nkóbé'áá bebaád ne baachóm ríhāg-ke bó á mbwəg.

⁵ Prisε ambáámháa ne káánsel e bad bémbáá esyáəl béhele bébíd me mbóŋ bán mbále chóə ríkaléé. Menkob kálag áwāb echē béténlε bānned bé Israel ábe bédé á dyad á Damaskos. Né-əó, menkě áwed ákób ábē bad, áhan bó, ápεen-ne bó ámbíd á Jerusalem ábel békógsen bó.

Paale ahóbe ngáne ámwédé Yesue adúbe
(Mbél 9.1-19; 26.12-18)

⁶ “Ade ríkagké, néε rípédé benben ne dyad á Damaskos, emwεdmwεd é ngíne émbíd ámin taléd, épεn me yəl esyáəl. Né n dēmbenléd dyam kəd é' mūte.

⁷ Dóə ríhúné á ndəəb bon ríwōgē ehób élānge me áá 'A-Səəl, á-Səəl, cheé ékóə bon étagté me?’

⁸ Dóə rísedtéé mó meé ken 'Nzéé édíí A-Sán?' Bon áhōbē áá, 'Me-éé ndé Yesue á Nazaret awě étagtéé, awě éhédé á meséb.'

⁹ Bad ábe syáābōə sēbédé bényin échē emwεdmwεd bon bénkēnwógké ehób éche mod awě ahóbe'áá áwēm.

¹⁰ Dóə rísedtéé meé, 'A-Sán cheé rítəngéné abel?' Dóə Sāngwéé álāngeé me áá, 'Hidé ásē ékag á dyad tē á Damaskos. Nzé epedé áwed bēlāə wε chōm esyáəl éche Dyōb átíídé áá ébel.'

¹¹ Echē emwεdmwεd é ngíne émběl meéhele'áá anyínen. Né-əó, bad ábe syáābōə sēbédé bēnchōə me á ekáá békēen me á dyad tē á Damaskos.

¹² “Mod abédé á Damaskos awě béchágé'áá bán Ananiase. Abédéε mod awě abēnlé'áá Dyōb, áhídē-ε mbéndé éche syánē bad bé Israel. Anwōŋ edúbé

bwâmbwam átíntê e bad bé Israel ábe bédé á Damaskos.

¹³ Ananiasε ampě áwêm, atyéém με á nkæg, bonj áhōbē aá, ‘A-mwǎnned Σοολ, bootéd anyínen ampē.’ Abwōg-ábwōg membootéd anyínen ampē, rínané-’ε mó.

¹⁴ Anhób aá, ‘Dyōb áde ábēd betaa ápwédé wε ábíi níme ntii, ányín awě mbaledε awě abele mekan níme métánǵéné, áwóg-kε ane mbaledε ehób á nsəl.

¹⁵ Wε-εé wěbíd mó mbónj áláa bad bésyāəl chōm éche ényíne ne éche éwógé.

¹⁶ Βοοb-ποό, cheé-ō ésinéé? Pádé ásē, ékwentεn wεé Yesue mó adé wε Sánǵwéé bédusen wε. Nén déběl Dyōb déwobé nímmōj mbéb.’

*Paale aá Dyōb álómé mó wée
bad ábe béesě bad bé Israel*

¹⁷ “Mentīm ámbíd á Jerusalem. Ade ríkannéé á Ndáb-e-Dyōb mennyín ndóg.

¹⁸ A ndóg-te wê mennyín Sánǵwéé. Anláa με aá, ‘Belé mehélé éwamsen ahide á Jerusalem áyāle bad ábe bédé á Jerusalem hén béekobpé chōm éche wéhōbpē tǵene με.’

¹⁹ Dóo με-’ε ríkwentanné Sánǵwéé nén meé, ‘A-Sánj ábén bad bebíi bwám nén bán nkagé’áá á ndáb é mekáne ríkōbē, níwanné-’ε bad ábe bédúbpé wε.

²⁰ A pónde eche béwúε’ε Stefanuse awě ahóbé’áá mam tǵene wε, mměn membé áhed, ríkwentén meé béwúu mó, με-’aá menwálé nkobe níme bad ábe bénwūū mó.’

²¹ Dóo Sánǵwéé álǵnéε με aá, ‘Kǵg, áyāle mēlōm wε nchabnede, wée bad ábe béesě bad bé Israel.’ ”

22 Abê bad bémbē béwōglān Paale káŕne á pónde eche átúbé dīn aá mókag wée bad ábe béesē bad bé Israel. Hē dōo ábē bad bébóótédé abón bán “Nyémaden mó! Nyéwúu mó! Eékwognedéé ábē á alongé.”

23 Bébóné’áá bépebté mbóté ámīn, bépumté-’ε ebumbú ámīn.

24 Héε mod ambáá a sánze álāngeé éche sánze aá bétéd Paale béκεεν mó á ndáb e meláá. Anláá-’ε bó aá béswádted mó e’tanǵú ábel bon áhōb nζom echē ekáá bon bad bé Israel bétǵké mó.

25 Bon áde béháá mó ábel béswádted mó e’tanǵú, dōo Paale áσεdteé sánze echē embé mó benben aáken, “Mbéndé ebagé kunze nén bán béswádted mod awē mbéndé e Roma ébélé mó mod a Roma e’tanǵú áde béekáadtéé mó-ye?”

26 Ade ene sánze éwógé nê, ankē wée mod ambáá a sánze áσεdté mó aáken, “Cheé wεwε ébeléé? Ane mod adii mod a Roma.”

27 Dōo ane mod ambáá a sánze ákíi wée Paale bon áσεdté mó aáken, “Láá με, mod a Roma móo édíi-ye?” Dōo Paale ákwentanné aá, “Εε.”

28 Héε mod ambáá a sánze áhóβεé aá, “Nsábpé nkúú ní mōné bon ngómena a Roma ákwentén aá míbê mod a Roma.” Dōo Paale áhóβεé aá, “Με pen ndé mod a Roma se á nchyaátén.”

29 Ade bad ábe béhédé’áá Paale awanen béwógé nê, ábwōg-ábwōg bēntédé mó, básídé ámbíd. Mbwóg ménkōb ane mod ambáá a sánze áde ádíbté nén aá Paale adii mod a Roma aá móhēdē-’ε mó á mehan áde mónkēntǵgnénné.

Paale atyéémé á nkdásé á’sō é’ káánsel

30 Mod ambáá a sánze ahɛdé'áá akonj dé ahɛd áte ásonɣten chõm éche bad bé Israel béhóbé bán Paale abelé. Né-ɔ́, née bɪn é'sánjé, anhób aá béhúd Paale bengɔbéngɔbē á mekáá, anlébé-'ε beprise bémbáá ne káánsɛl esyáál aá bóɔ́bɔ́ békób mbom. Dóó átédé Paale bonj átíídē mó á'sō ábāb.

23

1 Paale annõn ábê bad bé káánsɛl á mɪd mé mbom, bonj áhõbē aá “A-baányan, kóónne e'chii, nlém nsáá me á abum bwâmbwam nyaa eché ádêm alongé ádíí á'sō é' Dyõb.”

2 Héε prise ambáámbáa, Ananiasε, álânjéé bad ábe bébédé benben ne Paale aá bébom mó abén á nsal.

3 Dóó Paale áhóbéé aá, “Dyõb ámpē débõm wε. Ehóhó é chõm chén! Edyéé hê ebɛnlad mbéndé ákáad me, bonj ké nê, mmõn ebóó' mbéndé ahób áde éhóbé wεé bébom me.”

4 Héε bad ábe bémbē benben ne Paale bélânjéé mó nén bán, “Esyáá' prise ambáámbáa a Dyõb.”

5 Paale ankwentén bó nén aá, “A-baányan, menkêmbíí'ε meé mó adé prise ambáámbáa. Eyale e Dyõb éhóbé aá, ‘Mod eetânjengenéé mod awé akamlan bad mekan mé mbéb ahób áyāl.’ ”

6 Ade Paale anyíné aá átíntê e echonj é bad éche ébédé áhed, baahóg bédé bad bé epepé é Sadusia ábíníí-'ε bédé bad bé epepé é Farisia, anchógéd ehób aláá bad bé káánsɛl aá, “A-baányan, ndíi mod a epepé é Farisia mbé-'ε mwān a mod a epepé é Farisia. Ndé á nkáásé hén áyāle nén nsumé nlém nén meé bad ábe béwédé bépuú ámpē.”

⁷ Ahób áde áhóbé nê, bad bé epepé é Farisia ne bé epepé é Sadusia bêmbootéd aselen. Echon é bad éche ébédé áhed ênkabén áte.

⁸ (Nén dêmberléd áyāle bad bé epepé e Sadusia béndübē nén bán nzé mod awédé eépuudéé ámpē, bédúbé bán ángel éesaá, bédúbé-’ε nén bán e’dáádəŋ béesaá. Boŋ Befarisia pen béndübē bán nímén metón mésyāāl meláán médé.)

⁹ Ehób émbē échágké ábê bad ngíne ngíne dóo donge dé bemeléede bé mbéndé ábe bém̄bē á epepé é Befarisia bétyéémé ám̄n, bébootéd abón ngíne ngíne bán, “Séenyínnéé anén mod awusé ké ahóg. Kapóg né edáádəŋ ké’ε ángel ekoó mó dyam aláa!”

¹⁰ Mmê mpentən ménchāgē nyaa echē nlém ríhúné’áá ane mod ambáá a sánze aá béhele bényāb Paale áte. Né-óó, anláá éche sánze aá béke á amute-tê wê, béhúd Paale á mekáá níme ábê bad boŋ békeən mó á ndáb e meláá.

¹¹ Mmê nkuu dën, Sāngwéé antyéém Paale á nkəg, aláá mó aá, “Weebáá’, ngáne ébídé me mbón á Jerusalem, wěbíd me mbón ámpē á Roma.”

Béhágké Paale

¹² Néε b̄n é’sángé mbwembwε, nguse é bad bé Israel bêm̄bōm bēbel ntii, bémwε melē nén bán béedyáá chōmchōm, béemwáá-’aá chōmchōm káəŋ ne béwúú Paale.

¹³ Bó bad ábe bēmbel nímén ntii béntōm móom méniin.

¹⁴ Dóo békíí wéε beprise bém̄báá ne belyáged bé dyad boŋ belāngē bó nén bán, “Sēm̄wédé melē ne amwé dën nén bán séeháá chōmchōm á nsəl káəŋ né sēwúú Paale.

15 Né-ᵛᵛ, nyáābe bad bé káánsel nyélóme mod ambáá a sánze a bad bé Roma nsəl nén bán ápiined nyé Paale. Nyêbâmtan nén bán nyékoo' mam mémpēe ahed áte áyāl echê. Bon sé pen séēbē mbonᵛsén âwúu mó adêhób aá mópag hén.”

16 Bon Paale mwănyan a mmwaád mwăn anwóg ntii míme bébélé âwúu Paale. Né-ᵛᵛ, ankê á ndáb e meláá áke aláá mó.

17 Dᵛᵛ Paale áchəgέé sánze póg bon álāngē chó aá, “Kεεné’ enén kódemod wée mod ambáá a sánze awóó dyam áláa mó.”

18 Héε ene sánze étédé ene kódemod bon áκεεné mó wée mod ambáá a sánze. Héε ene sánze élāngεé mod a mbáá a sánze aá, “Paale awě adé á mbwəg mó achəgέ me aá mᵛεen enén kódemod áwōn áyāle enén kódemod ewóó dyam áláa wε.”

19 Dᵛᵛ ane mod ambáá a sánze áchəngé mó á ekáá bon ásidnād mó á nkəg ásedté mó aá “Cheé éhedéé me aláa?”

20 Dᵛᵛ ene kódemod élāngεé mó aá, “Bad bémbáá bé Israel bétíídé nén bán bēlāā wε bán épεen Paale á’sō é’ káánsel, ne mbâmten nén bán káánsel ehede mam mémpēe atón dé ahed áte tənᵛene Paale.

21 Bon weewóglán bó áyāle bad bédé tómaa móom méniin ábe bésᵛóm âsin mó. Bémwédé melē nén bán béedyáá chōmchōm béemwáá-’aá chōmchōm káəᵛ né béwúú mó. Bémáá abonᵛen, bésine-’ε chōm éche wéhəbpē.”

22 Dᵛᵛ ane mod ambáá a sánze álāngεé mó aá, “Weelāngé modmod wεé mólāngē me ádén dyam.” Amaá-’aá ahób nê dᵛᵛ álāngé ene kódemod aá ákag.

Békééné Paale wée nkamlene, Feligse

23 Dóo ane mod ambáá a sánze áchénlé éche sánze émbáá émpēe éβε bon̄ álāngē bó nén aá, “Nyétéd mbwókél é sánze éβε, nyébon̄sen ch́ áke á Kaisaria nchoo ne sánze móom saámbé éche ékεene h́se ne mbwókél é sánze éβε éche éwanne mekon̄. Nyáábō nyébon̄sen nyéhíde dyam ngón̄ abog nkuu.

24 Nyéhede-’ε Paale h́se eche ékεén mó. Nyélyáged mó nyépeen mó wée nkamlene Feligse ésebán dyam dé mbéb ábenlédé mó.”

25 Bédékě antel kálag eche b́nwālēē echě ehóbe nén aá,

26 “Me, Kladios Lisiasε me-εé ntenle we, nkamlene a edúbé ambáá, Feligse. Nlěnté we.

27 Bad bé Israel b́nkōb anén mod b́hedé-’ε mó awúu. Nsón̄téné-’aá meé adíi mod a Roma, dóo syáabe échēm sánze sékíi mó ahúd áwab mekáá.

28 Nhedé’áá meé mbíi ch̄m éche b́hóbé bán abelé. Né-ō, menkεén mó á káánsel.

29 Nhedé áte nnyíné nén meé eébeleé dyam áde álúmte nén bán atón̄géné awé ké’ε atón̄géné ake á mbwōg. Mam mésyāāl níme b́hóbé bán abelé médíi mam níme mén̄ne échab mbéndé.

30 B́lángé-’aá me bán bad bé Israel b́hōgke mó áwúu mó, dóo nílómé mó áwōn̄ ábwōg-ábwōg. Nlángé-’ε bad ábe b́híde mó mekuu meé, b́hye b́láa we ch̄m éche b́hóbé bán abelé.”

31 Eché sánze émběl ngáne b́nlā’é bó bán b́bel. B́ntéd Paale b́kεén mó nkuu ne nkuu káón̄ b́pēen mó á dyad á Antipatris.

32 Néε b́n é’sángé, sánze éche ékεénáá mekuu ént̄im ámbíd á ndáb e meláá, b́tédé sánze éche ékεéné’áá h́se ákεen Paale.

³³ Bênkεέν mó á dyad á Kaisaria. Ade bépédé bêmbě nkamlεε ene kálag bébē-’ε Paale áwe mekáá.

³⁴ Ade ane nkamlεε aláá ene kálag ansédéd Paale aáken mbwóg ehée ábídé. Ade ásóηténé aá Paale abídé á mbwóg e Silisia,

³⁵ anhób aá, “Měwōg kéchéé éche éwóó ahób nzé bad ábe behíde wε mekuu bépédé.” Héε álánǵé sánze aá béκεεn Paale á ndáb e kân eche kân Herōde ánlonǵē, bēnōne-’ε mó áhed.

24

Paale atyéémé á nkáásé á’sō wée Feligse

¹ Ambíd e e’pun é’táan, prisε ambáámbáa Ananiasε, ankě á Kaisaria nchoo ne donǵe á bad bémbáá bé dyad ne mod a mbéndé nhóg awě béchágé’áá bán Tetulusε. Běmpě á’sō wée nkamlεε Feligse, behób mekan míme behóbé bán Paale abelé.

² Dóó béchágé Tetulusε bonj ábootéd Paale mekan ahób á yǎl, aá, “Á-nkamlεn Feligs, wε awě edúbé échábé ámín. Debyéé áde ébenladté ákamlεn ápéénédé syánē nsanj á etún é pónǵé. Ebelé-’ε nhəηlén hiin míme nǵpééné mbonj áwēd alonj-tē.

³ Sėkobé-’ε nē hōm ásyāēl ne pónǵé ésyāēl. Sėsáǵnan-ne wε bwāmbwam.

⁴ Meéhēdēē nēn mēé nǵbud wε pónǵé abébed bonj pεn ndáó achánj nēn mēé ébenled ábonj e’bonj bé nlém, éhē sé mwǎ etól, éwóǵlεn mwǎ dyam awě séwóó ahób.

⁵ Sēnyíné nēn bán anén mod adé ekun é mbéb átíntē e bad. Apééné epuutéd átíntē e bad bé Israel

nkõhsé áte n̄syā̄l, adé-’ε nlyáged nhóg a epepé e Naazarin.

⁶ Aponé edúbé é ndáb e Dyõb asuded, d̄oo sékóbé m̄ó. *

⁸ Nzé esědté m̄ó, mekan n̄ime aláā’é wε mmõŋ wényĩn n̄én wεé chõm éche séhóbεé édé mbále.”

⁹ Bad bé Israel ábe bémbē áhed, bõmpē bénsāl áte béhób bán mekan n̄ime Tetuluse áhóbεé médé mbále.

Paale akáádé nkáá d’šō wée Feligse

¹⁰ Héε d̄oo nkamlεε, Feligse ábágé Paale etál aá áhõb akan, boŋ Paale ábootéd ahób aá, “A-sáj, mbíi n̄én mεé ekékāād nkáásé á alon̄ tē hén á etũn é pón dé, né-õó ndé menyĩŋge ákáa n̄mēm nkáá áwõŋ e’só.

¹¹ Nzé ehedé áte, mmõŋ wényĩn n̄én wεé éētõmēē dyõm dé e’pun ne é’be áde níkíi á Jerusalem ábe Dyõb edúbé.

¹² Ké epun bad bé Israel béetāneé n̄ée sé mod sépentanné á Ndáb-e-Dyõb, béetāne-’áa n̄ée n̄ipuutadté bad, ken á ndáb e mekáne ké’ε kéhéé á dyad tē.

¹³ Béewóó’é chõmchõm éche élũmte n̄én bán mam n̄ime béhóbé bán mbelé médé mbále.

¹⁴ Boŋ nkwentan p̄en n̄én mεé, mbenle Dyõb áde ábēd betaa bébēnlé’áá, ahíd áde rhídeé Nzii echē etáŋgéné. Ndúbpé kááŋne mam m̄esyā̄l n̄ime méténlédé á mbéndé e Mosεε ne á kálag é bekal bé’dáédəŋ.

* **24:6** Donje á kálag dé’sō ébádé nchoo 6b-8a: *Sěntii bán sékádte m̄ó ngáne eched mbéndé éhóbéé. 7 Boŋ mod ambád a s̄anze, Lisiasε, amp̄ē akõb̄en sé m̄ó ne epame. 8 D̄oo Lisiasε áhóbéé ad bad dbe béwõŋné m̄ó dyam bépe áwõŋ e’só.*

15 Mém̄pē nsumé nlém ne Dyöb melemlem née ábén bad bën ámpē, nén mée bad bésyāēl bépuú, bé bwām ne bé mbéb.

16 Nē dō-'aá ákós boŋ níwané áte pón dé ésyāēl ábēl boŋ nlém nísāŋ me á abum á'sō é' Dyöb ne á'sō é baányoŋ.

17 Mensyǒg akε á Jerusalem nguse é mwě, né-óó menkě áwed áwānled ábēm bad mwā mōné ne ábe Dyöb mendε.

18 Ade níhídeé nímén mekan ámbíd, dōó ábén bad bétáné me á Ndáb-e-Dyöb, áde nímáá mekún mé nwoobe amad. Ndun e mod eebédεé áhed, mpuutéd-ε ménkēmbáá.

19 Boŋ bad bé Israel bébédé áhed ábe bém̄bíd á mbwóg e Esia. Ké bad bébágé'áá bēpag áwōŋ áláa we dyam áde mbélé né bōó béntāŋgēn apε, nzé émbē nén bán membēl dyam.

20 Ké'ε ábén bad ábe bédé hén, bën béléa we dyam dé mbéb áde mēm̄benlé áde bēnkāadtē nímēm nkáá á'sō é' káánsel,

21 éetómεé dyam ahóg áde mēm̄benlé. Menchágéd ehób nén mée 'Békáadte me chii nén áyāle ndúbpé nén mée bad ábe bēwédé bépuú.' "

22 Feligsε abédéε mod awě ammäd Nzii e mbále asōŋten. Dō-'aá áhúdé nkáásé ásē. Anláá bó aá, "Nzé nkamlεε Lisiasε apedé, dōó mébídēdtē nímén nkáá mbakú."

23 Hé-'aá álángé sánze e mbáá echē enōné'áá Paale aá átēd Paale, ábē ánōne mó. Aá, boŋ pen ábe mó mwā kunze áhé-'ε etál nén besón ábe Paale béhyenad mó kéchéé éche átógnéné.

Paale atyéémé á'sō wée Feligsε bó Drusilia

24 Nguse é e'pun ámbíd enê, Felligse ampεén mwaád Drusilia. Drusilia abédée mwän a Israel. Felligse anlóm Paale achæg, áwóglen nkalanj níme Paale álāngεé mó tângene adúbe á Yesu Krístæ.

25 Paale aboótédé-'aá mó akale, álāngē mó ngáne mod átāngéné abé á bwām awáale, ngáne mod átāngéné yäl acháæ bwām, ne Epun é nkáá eche éhúé'. Dóo mbwóg ríkóbé Felligse. Héε áhóbεé aá “Sébé ekag bɔɔb. Nzé nkudé etál ámpē mǎchēlē wε.”

26 Mewēmten mébédé mó ámpē aá Paale äbe mó mwǎ mənέ ámbíd-ámbíd, nén dēmbēl alómé'áá mó achæg pónDé té ákanlé mó.

27 Nén dēmbenléd áyāle mwě níbe, dóo Pokus Fεstuse átédé etál éche Felligse néε nkamlenε. Ngáne Felligse áhédé'áá aá bad bé Israel béwógen mó bwām, antedé Paale á mbwæg.

25

Paale aá Kaisεε múmó ákáad mó

¹ Fεstuse ampě á mbwóg e Kaisaria átéd atii dé nkamlen. E'pun é'láán ámbíd enê, ámbíd á mbwóg e Kaisaria ákē á Jerusalem.

² Á Jerusalem wê, beprise bémbáá ne bad bémbáá bé Israel bēnlāā Fεstuse mekan níme béhóbé bán Paale abelé. Bēnchāj Fεstuse

³ bán áwōngen bó ábel bépεen Paale á Jerusalem. Bēnlāā mó nê áyāle bēnhæg áwúu mó á nzii.

⁴ Fεstuse antimtén bó aá, “Paale adé á mbwæg á Kaisaria, mmēn-ne mǎtīm ámbíd áwed mwāmpīn ní pónDé.

⁵ Né-ṓ, nzé édé nén bán Paale abelé dyam dé mbé́b, ábēn bad bémbáá béhíd me á Kaisaria, bésómēn mṓ.”

⁶ Fɛstuse andyεé á Jerusalem ámpē dyam e’pun waam ké’ε dyôm bon átimé’ á Kaisaria. Néε bīn é’sángé, andyεé ásē ákáad nkáá. Anhób aá bεpεen Paale á kóte.

⁷ Ade bépééné Paale, bad bé Israel ábe bémbíd á Jerusalem béntyēēm mṓ benben bébootéd e’bébtéd é’ mekan ahób, ábe béhóbé bán abelé, bon bénkēnhēnlé alúmed nén bán akoó mímé mekan abel.

⁸ Paale anhób aá mekan míme béhóbεé mṓ áyāl méesaá mbále. Anhób aá, “Meébeλεé dyamdyam áde álúmte bán ntāngan mbéndé e bad bé Israel, ké’ε Ndáb-e-Dyōb ké’ε Kaisεε a Roma.”

⁹ Fɛstuse ahedé’áá aá mṓkud dīn á bwām á’sō é’ bad bé Israel. Né-ṓ, ansédéd Paale aá, “Ebōhséné ake á Jerusalem ábel nén nkáad wε áwed tāngene mímén mam míme béhóbεé wε á yāl-ε?”

¹⁰ Paale anhób aá, “A kóte eche Kaisεε a Roma dṓṓ ntyéémé nén, áhed dṓ-’aá bétāngéné me akáad. Meébeλεé bad bé Israel dyam dé mbé́b ké ahóg, mmōn ámpē ebíí nē bwām.

¹¹ Nzé édé nén bán mbóó mbéndé echē ekwōgnédé mbakú e kwééd, né nkwēténé awé. Bon nzé édé nén bán mam míme béhóbεé me áyāl méesaá mbále, né modmod eewóó’ε kunze ábe me áwab mekáá. Né-ṓ, nhóbe nén meé Kaisεε múmṓ ákáad me.”

¹² Dṓṓ Fɛstuse álānténé nló ne ábē bad ábe belébé mṓ, bon ákwentán aá, “Ngáne émáá ahób wē Kaisεε mṓṓkāād wε, etāngéné ake wéε Kaisεε.”

Fɛstuse alúmté kōh Agripa nkáá míme Paale áte

13 Nguse é e'pun ámbíd enê, kâḡ Agripa bó Benise, bêmpě á Kaisaria ákob Festuse nken.

14 Ade bémádé áwed nguse é e'pun, Festuse anlúméd kâḡ Agripa ehób éche Paale áte. Anláá mó aá, “Mod adé hén awě Feligse ânchenéé á mbwōg.

15 Ade mpédé-'ε á Jerusalem, beprise bémháá bé Israel ne bad bémháá bé dyad bēnhōb mam míme bēhóbé bán abelé, béchán-'ε με bán nkwid mó nkáá.

16 Boḡ me-'ε menláá bó meé bad bé Roma bēwóó elem nén, béeheléé-se bēbídéd mbakú nén bán mod akwedé nkáá, ésebán asébpé akáádé míme nkáá á'sō wée bad ábe bésómné mó. Bétāḡénéé mó etál abε ákáá míme nkáá.

17 Né-ǎǎ, áde bépédé hén, menkēmbébédte pónde. Néε bīn é'sāḡé sāḡén, mendyě ásē á kóte nhób-pe meé bépεεn mó.

18 Bad ábe bésómné mó bentyēem ámin áhób mam míme ábélé, boḡ bēnkēnhóbpé bán abelé dyam dé mbéb ké ahóg áde ménwēmteñnē meé bēhōb bán abelé.

19 Ehób ésyāēl ébédée nswaḡ míme bēnwōḡē ne Paale tñḡene adúbe ádāb ne dīn á mod nhóg awě béchāḡéé bán Yesue awě amaá awé boḡ Paale ahóbe aá adé á alonḡé.

20 Menkēnkoḡgé abíi ngáne nḡéláá-se nḡēd mímén mekan áte, né-ǎǎ, mensédéd Paale nzé ádāḡ akε á Jerusalem ábel boḡ békáad mó áwed tñḡene mekan míme bēhóbé bán abelé.

21 Boḡ Paale anhób aá bēbē bēbane mó á mbwōg káḡ ne á pónde eche Kaisεε ábidēdtē míme nkáá mbakú. Né-ǎǎ, menhób meé sánze ébē éñone mó káḡ ne á pónde eche mélōmmē mó wē Kaisεε.”

²² Héε kâη Agripa álângeé Festuse aá, “Mmën mēdəη anén mod awóglēn.” Festuse antimtén mó aá, “Wěwōglēn mó chän.”

²³ Néε bīn é’sánge, Agripa bó mwānyan Benise bêmpě ne edúbé ésyāāl ne esímo. Bénsōl á ndáb eche mbwóg éládné’áá nchoo ne sánze é mbáámbáa ne bad bémbáá bé dyad. Festuse anhób aá béke bétêd Paale bépεen mó.

²⁴ Dóo Festuse áhóbéé aá, “A-kâη Agripa ne bad bésyāāl ábe syāábōō sēdé hén. Anén mod awě nyényínεé hén nén, adii mod awě bad bé Israel, ábe bédé wén ne ábe bédé á Jerusalem bépéénε ehób áwēm bán abele mekan mé mbéb. Béhâg e’saad nén bán eetəηgenεé abé á alongé.

²⁵ Boη mmën meenyínεé dyamdyam áde anén mod ábélé áde átəηgénε kwééd. Ngáne édíí-’aá bán mwën-εé anhób aá Kaisεε mwën-εé äkāād míme nkáá, né-óó, nhóbé mεé mēlōm mó áwed.

²⁶ Ké nê, meékoo’ε dyam awóη áde mételée Kaisεε áyāl eché. Né-óó, mpéénε mó hén á’sō é’ bad, bwāmbwam á’sō ábōη, a-kâη Agripa, ábel boη nzé mmaá éche ehób ahead áte, ríwōη chōm éche métenlé.

²⁷ Ayāle nén éebáá bwām mε álóm mod á mbwog ésebán nlúmte áte bwām dyam áde ákóó ábel.”

26

Paale akáádé míme nkáá á’sō wée kâη Agripa

¹ Dóo kâη Agripa álângeé Paale aá, “Ewóó kunze bōōb áhób dyam.” Paale ansále ekáá áte, boη ábootéd akáa. Anhób aá,

² “A-kâη Agripa, ntédé nén mεé yāl eboó mε áte ányín nén ntyéémé áwoη e’só chíi ákáa áhúd

mekan méšyāāl áyāl níme ábén bad bé Israel béhóbēé bán mbelé.

³ Nhóbe nê áyāle nén, mbíí nén meé edíi mod awě asónjténé e'lem é' bad bé Israel, ne wée nswan̄ten mbídeé bó. Né-ṵó ncháa we nén méé éched yāl, éwóglen me.

⁴ Abēm bad bé Israel bébíí alongé ádēm se á mwëndemé áde mbédé á Jerusalem.

⁵ Bélyógé me abii. Nzé bédáá-'e, né bēn béhélé bébíid mbónj nén bán se á mbooted, mbédé mod a epepé éche éhíde' nímēd mekan mé Dyōb ámbíid nyaa echē ewúú áte. Nhíde' ngáne mod a epepé é Befarisia átánjéné abel.

⁶ Bṵṵb-ṵṵó, nzé ntyéémé á nkáásé hén chii, né edíi áyāle e'lyág bé nlém ábe níwóó nén meé Dyōb dēbelé ábēd betaa chōm éche ánhōbpē aá móōbelé bó.

⁷ Adén dyaam dō-'aá nímēd metúmbé dyōm ne mébe mēsúmé nlém áyāl bán békūd, abe áde bébageé Dyōb edúbé nkuu ne mūte. Bōj ábén e'lyág bé nlém bēn-naá é'káó bōj bad bé Israel béhōbē' me mam mé mbéb á yāl, a-kāh.

⁸ Cheé ékáó bōj nyé bad bé Israel nyéēhēlé adúbe nén bán Dyōb ápuudte bad ámbíid e kwééd?

⁹ Mmēn ámpē menwémtén meé ntánjéné née níhédé nzii éšyāāl ábēbed dīn áde Yesue, mod a Nazaret.

¹⁰ Né-'aá mēmbenlé á Jerusalem. Menkūd kunze wée beprise bēmbáá, nhé-'e bad bé Dyōb híin á mbwōg. Nzé bēmbíidēd-te mbakú nén bán bétánjéné awé, mémpē nkweñtánnáá.

¹¹ Memmentén bó akógsen á ndáb é mekáne éšyāāl, níhedé nén meé béhōb Yesue mam mé mbéb

áyāl. Ekanj énkōb me áte áyāl echâb nyaa echě
ńkágé'áá á myad mé melonj mémpēe âtaged bō.

Paale ahábé ngáne ámwédé Yesue atimen
(Mbél 9.1-19; 22.6-16)

¹² “Enén nzom chōo ekāó bonj ńkág á Damaskos ne
kunze ne ekag éche beprise bémbáá bēmbēé me.

¹³ A-kâj, á nzii wê, dyam kəd, d-’aá ńnyíné
e’nyínen bé ekide ábe é’pene’ tómaa enyen, é’bídé
ámín é’lənéd me ne bad ábe syáábō sēnwōj.

¹⁴ Sé moosyáál sēnhún ásē. Héé ńwógé ehób
élânge me á ehób é Híbru aá, ‘A-Sool, á-Sool, cheé
ékáá bonj ehé me á meséb. Nzum echě éwannéé me
edii nēngáne mwän ákwaglée abii ányanj. Echě yäl
chēn-éé ábeléé mbéb.’

¹⁵ Dōo ńsédte mó meé ‘A-Sánj, Nzé-módé edíí?’ Dōo
Sánjwée átimtanné me aá, ‘Me-éé ndé Yesue awě
éhāgkē á meséb.

¹⁶ Bōob-pōó, hidé ásē étyéem ámín. Mpiídé we
ápweɛd we nēngáne áwēm mbālede. We-éé wěläā
bad ábe bélyágé ásē chōm éche ényíné chii ne éche
mélūmēdtē we á pónde echě ehúé’ á’sō.

¹⁷ Měsōj ádōj alongé á mekáá mé bad bé Israel
ne á mekáá mé bad ábe béesě bad bé Israel ábe
mélōmmē we áwab.

¹⁸ We-éé wēnedé bō mīd ábel béhide á ehíntén-té,
békud e’nyínen bé ekide, béhīdē-’é ásē e nkamlen
ń Satan bétim á nkamlen ń Dyōb. Nē débél békūd
alagsen dé mbéb, bēbē-’é hōm ahóg ne bad ábe
Dyōb ásánjté ne adúbe áde bédúbpé me.’

Paale ahábé chōm éche ékáá
bonj bad bé Israel bésómén mó

¹⁹ “Né-óó, a-kâj Agripa, ndóg echě ményinnē
echě ehúú ádyōb, menkēmbánjé chó ahíd.

20 Bootya hê, membootéd nkalanj ní bwâm akal, membootéd á dyad á Damaskos, níke á Jerusalem bonj rítimé' á mbwóg e Israel esyæál, ne á mbwóg e bad ábe béesě bad bé Israel. Nkänlé'áá bó meé bétede nímbáb mbébb bétimén Dyöb, bébele- 'e mekan níme mélúmte' nén bán bétédte nímbáb mbébb.

21 Akal áde níkalé'áá nímén nkalanj dóo dênkänj bonj bad bé Israel békób me áde níbedé á Ndáb-e-Dyöb bépön-ne me awúu.

22 Bonj káähne bəəb, Dyöb dên dóo ákēwōngēn me. Né-ɔ́, ntyéémé hén ákale nyé moosyæál mbále. Ken bad ábe bédé etógnén ké'e ábe béesě etógnén. Mekan níme níhóbéé médii melelem mé mekan níme bekal bé'dəədəj ne Mosεε bēnhōbpē bán mébenléd.

23 Bēnhōb bán Ane-awě-Béwógté atəngéné ákūd metake, abé-'e mod a'só āpuu. Akalé bad áá e'nyínen bé ekíde é'pente' ábēd bad bé Israel ekíde bəəb é'pente-'e bad ábe béesě bad bé Israel."

24 Nyaa eche Paale ánkāā'é emběl Festuse ankáné mó áte áá, "Á-Paal weesáa'é-ye? Adónj ayáge ámbáá áhede we mīn apid-ε?"

25 Paale ankwentén áá, "A-kəj e edúbé, meépagké mīn. Chōm éche níhóbéé édé mbále nhóbne-'e debyéé.

26 Měpanléd kəj nímén mekan mésyæál áte áyāle mbíi meé asójténé nímén mekan. Ndúbpé nén meé mwēn asójténé akan téé áde ábénlédé, áyāle dyam áde ábénlédé déebenledéé á e'kojnéd-te.

27 A-kəj Agripa, edúbpe mekan níme bekal bé'dəədəj bétélé áse-ye? Mbíi meé edúbpe mó."

28 Agripa antimtén Paale áá, "Áyāl e anén mwā

eson á pónde dóo éwémténé wéé móhèle móbēl
ńtīmēn adúbé á Krístəə?”

²⁹ Paale ankwentén aá, “Ebê ké á eson é pónde
ké’ε pónde eche echabé áte, nkānne’ Dyōb nēn
mēé, wε ne moosyāól awě awóglan me, ábē
ngáne ńdíí. Bon pen meekánnéé mēé béhē nyé
bengōbēngōbē ngáne béhédé me nēn.”

³⁰ Dóo kēn, nkamlene Festuse, mwānyan a kēn,
Benise ne bad bésyāól ábe bébédé áhed béhídté áse
áke.

³¹ Bémáá-’aá abíd, áde békagké nē dóo
bébóótédé akal nēn bán, “Anén mod eébeleé
dyamdyam áde ákwógnédé áhób bán béwúu
mó ké’ε béhē mó á mbwōg.”

³² Héε Agripa álāngéé Festuse aá, “Nheláá-se
ńtēdē anén mod nzé enkēnhób aá Kaisεε móōmād
ńme nkáá.”

27

Paale ahídté áke á Roma

¹ Ade bémáá atii bán sésól á stíma áke á alon á
Italia, bēmbě Paale ne bad bé mbwōg bémpēe á
mekáá wéε mod a mbáá a sánze awě béchágé’áá
bán Julíose. Julíose akamlánnáá echon é sánze
éche béchágé’áá bán “Echon é sánze é Kaisεε.”

² Sēnsól stíma á dyad á Adramitium. Ene
stíma emmād abonşen áke á nkin mé edíb é
nkwě á mbwōg e Esia. Dóo sébwōgké eke. Sédé
ake sēnwálé Aristakuse. Aristakuse abédéε mod
a mbwōg a Masedonia, awě ambíd á dyad á
Tesalonika.

³ Néε bīn é’sángé, sēmpě á dyad á Sidon. Julíose
amboón Paale nlem. Antédé aá áke ányīn baáb,
bébe mó kéchéé éche átógnéné.

⁴ Sênhidé hê, sêbwógé eke. Boŋ ngáne édíí bán epub é ngíne échómmé'áá sé á'sō-te, sêmbamé epub, sébwē benben ne mbwóg e Saiprus pēd eche epub énkêmbáá ngíne. Saiprus abédéé mbwóg echē mendíb mênlāŋnédté.

⁵ Hée sétédte nkin á pēd e mbwóg e Silisia ne mbwóg e Pamfilia boŋ sésél á edíb é nkwě-te sēpāg á dyad á Mira á mbwóg e Lisia.

⁶ Awed mod ambáá a sánze annyín stíma eche ebídé á Alexandria etime' á Italia dōo áhédé sé áwēd-te.

⁷ Bootya hê, stíma ekeéné sé mwālāŋlāŋ e'pun híin bó'-ε é'tóme' sêdêhób bán sēpag á dyad á Sinidus. Ngáne édíí bán epub échómmé'áá sé á'sō-te, sênkênhenlé ake á'sō ene pēd. Né-ōó sêmbamé sēpōŋ á pēd e mbəŋ wée epub éebude'áá atóm. Sêntóm á Kep Salmōn sēpē á mbwóg e Kret echē mendíb mélāŋnédé.

⁸ Sêmbamé nkəg mé edíb mēn ne mēn, sêdêhób bán sēpag á hōm áde béchəgεé bán Sef Habōs. Adē hōm déechabnedεé dyad á Lasi áyāl.

⁹ Sēndyεé áwed bwāmbwam káəŋ ényínnéd nén bán nzé sêkií á'sō né dyam dé mbéb áhele ábenléd sé, áyāle ene pónde mwě mēmmād ape á asóg, Epun é ngande e abε dé mendε mé Alagsen dé mbéb chō'-ε emmad atóm. Né-ōó, Paale ambε bó elébé aá,

¹⁰ “Amúē, nnyíne nén mēé bootya hén bōob éhele ébēŋ syánē ebébtéd ákεen échén eke á'sō. Nted mébēb bwāmbwam, stíma ebéb, nló mí bad-te ríhele rítóm.”

¹¹ Boŋ ane mod a mbáá a sánze andúbé dásō chōm éche mod ambáá a stíma ne mod awě awóó

stíma bēnhōbpē, enkēndúbéé chōm eche Paale ánhōbpē.

¹² Adē abwóg á hōm áde stíma émbēē áhed, dénkēmbáá hōm áde mod áhele ádyēē á pōndé echē ekukud étómēé. Né-ᵛó, bad ábe bēndəŋ nēn bán békag á'sō bēwanen bēpe á dyad á Fonis bóó bēmbuú áte. Fonis abédēē hōm áde bēbannēé stíma á mbwóg e Kret áde ánəne' á akuu ne á mbəŋ. Ahed-taá bēhélé'áá-sə bēdyē á pōndé e ahéb á ngíne.

Ekukud étáné Paale bó á edīb é nkwě-te

¹³ Mwă epub awě abidé á mbəŋ ambootéd atóm. Dóó ábē bad békámténé bán bēhele békēēn nímab ntii á'sō. Né-ᵛó, bēnhūd ekii éche bēbwəgnéé stíma, boŋ bēbammé' nkin mé edīb ní mbwóg e Kret.

¹⁴ Boŋ béepedēé ké akε boŋ epub é ngíne éche béchəgēé bán “Epub é ped e akuu” ébídén ekukud á Kret ébootéd atóm ne ngíne.

¹⁵ Echē epub éntinēd stíma. Nzii enkēmbáá áke á'sō wéε epub ébídēé. Né-ᵛó, sēnsóg yǎl awaned áte akεen stíma á'sō, sétēdē nēn bán epub cháchá ékεene' chó ped eche édáá chó akεen.

¹⁶ Ade sépóó á ped e mbəŋ e mwă dyad awě adé á mendīb-te awě béchəgēé bán Kauda, sēnkūd mwă etál wéε epub éebude'áá atóm. Ahed dóó séwánné káəŋ boŋ sénabpé bǎε ábe sédólé'áá ámbīd e'dii, ábel boŋ béesanlé áte. Sédé amăd Abel nē chōm émāā sé á yǎl.

¹⁷ Bēndōl bǎε, bésóléd bó á stíma-tē, bēbīd-te nkəod á stíma séwéd bó atád. Bébáá'áá nēn bán bēhele bétómén nló, bēhún á nsí-te á nkin mé edīb

á alon á Libia, né-ɔ́, bēnsudéd abad* ásē áde ábele bon stíma ékag mehéle, bētēdē bán epub chó ne chó ékēen stíma.

¹⁸ Ekukud émbē étōmnē' ngíne. Bīn é'sángé-'áá bon bébootéd donje dé nted ahúd bébwēmē' á mendib-te.

¹⁹ Néε bīn é'sángé ámpē, bébootéd donje á bwēm atéd ábe bébēnlé'áá ádol stíma, bébwémé á edīb-te. Bēn bēnkōh abel nē.

²⁰ E'pun híin bēntōm ésebán sēnyíne' enyēn ké'ε betintine, epub-pε émbē étōme' ne ngíne esyāál. Káāh ne á asóg, sēnhúd yāl nlém bán sēmádné.

²¹ Sēmadé e'pun híin ésebán mod ahele ké ndyééd adyé. Hē dō Paale átyéémé ámīn áfintē e bad bésyāál bon áhōbē áá, "A-baányan, nyēmbé nyēwóglan me áde nhóbé meé deéhídté á Kret. Nzé nyēnwógén me, né deékudéé nímén metake ne enén mbólón echē dékúdé nén bōob.

²² Bōob-pɔ́, ncháa nyé nén meé nyéwēd nlém á abum, nló mí mod méetómmé, stíma chēmpen chɔ́ ēbēb.

²³ Nhóbe nē áyāle nén nkūu níme rítómé nén ángel e Dyōb áde áwóó me áde mbēnle-'áá empií me, eláá me áá,

²⁴ 'A-Paal, weewógé' mbwóg, etāngéné atyéem á'sō wēε Kaisεε. Nlém mí bwām níme Dyōb áwónné-'áá wε, mbéle asó alonjé á bad bésyāál ábe nyāábō nyéde.'

²⁵ Né-ɔ́, a-baányan, nyéwēd nlém á abum, áyāle nén ndúbpe meé mekan mésyāál mébenléd ngáne bēlāngē me.

²⁶ Epub étāngéné néε étínté syánē á nkin."

* **27:17** Donje á kálag dé'só áwóó, *ekii éche ébwogke stíma á mendib-te.*

27 Ambíd e e'pun dyôm ne é'niin nkuu, áde sédíi sédíi á edíb é nkwe é Adria, dóo dyam melúde mé nkuu, bad ábe bédole stíma békámténé bán kapóg syáábōō sêkwogé abíd á nkin.

28 Héε bétédé nkōōd míme bétádé chōm eche édélé áyāl boŋ bēbwēmē á edíb-te ányín ngáne edíb épédé achab ásē. Dóo bédíbté bán e'che bé edíb ásē é'dé móom mé méta méniin. Mwāmpīn ní pón dé ámbíd e nê, bēmbwēm ámpē, bényín bán e'che bé edíb áse édé móom mé méta méláán.

29 Bēwógé'áá mbwóg nén bán stíma êke ebúl á meláa-tê, né-ōó, béntéd e'kii ábe bēbwōgnadté stíma é'niin, bēhūnēd bó ámbíd boŋ bébootéd akáne nén bán bīn é'sáa mehélé.

30 Héε bad ábe bédole' stíma, bēbóótédé nzii ahed ásob. Bēnsudéd bōle á mendíb-te, bēbāmtān bán békag ekii eche bēbwōgnadté stíma asuded á'sō é' stíma.

31 Dóo Paale álāngeé mod ambáá á sánze ne sánze éche élyágé ásē aá, “Nzé ábén bad ábe bédole stíma béesē á stíma-tê hén, nyéelyágé nlém nén bán nyéēbē á alon gé.”

32 Né-ōó, échê sánze énsēl míme nkōōd míme ménchāō bōle bétédē bó é'hóo'.

33 Ade bīn é'kwógé asáa, Paale anchán bó moosyáál aá bēdyē mwă ndyééd. Anláá bó aá, “Nyékedyē bōōb, dyôm dé e'pun ne é'niin, ene pón dé esyáál-le nyéedyēdēē chōmchōm.

34 Ncháa-ōó nyé nén meé nyédyē ndyééd. Moonyoŋ atāngéné ndyééd adyé ábé ámīn. Ké mbum e esid póg éebóó'é.”

35 Ade Paale ámáá ahób nén, antéd ewele á'sō wéε bó moosyáál, aságnén Dyōb, ásāl áte boŋ ábootéd adyé.

36 Nén dénwēd bó nlém á abum, bó mod-téé adyé-
'ε mwā ndyééd.

37 Mesongé mé bad bésyāāl ábe sēbédé á stíma-
tē, mbédé mbwókel éβε móom saámbé ne ntóób.†

38 Ade moosyāāl áamáá akód, bēnsyōg ngun éche
ébédé á stíma-tē á edíb-te ábel boŋ stíma éhéle áte.

Stíma epāngé áte

39 Ade bīn é'kénlé, bad ábe bédole' stíma
bénkēnchemmé nkæg mé edíb wéε bébédé. Boŋ
bénnyīn nkin wéε stíma éhéle etyéem. Dóo bétíídé
nén bán nzé stíma ehéle ápē áhed, né bēbēl áke
áson yāl áhed.

40 Bénsēl nkōod níme ménchāā e'kii ábe
bébwōgnéε stíma, béhūnéd bó á mendíb-te,
béhūnē-ε besāŋkalaa bé e'ped bé mebámbé ábe
é'hyōmte stíma. Héε bépódté abad áte á pēd e'só
e stíma ábel boŋ epub éfīnte stíma á'sō. Héε
sébóótédé áke á nkin.

41 Boŋ áde sékagké nē, dóo stíma ébómé yāl
á akúd dé nsíí á mendíb sé. Atyág áde ped
e'só e stíma étyágé-'aá nē, stíma enkēnhēnlé áke
ámpē, boŋ ped e mbíd embootéd apānted áte áyāle
mendíb méhuéné'áá ngīne mébōmé yāl áhed.

42 Sánze émbel ntii bán béwūū bad bé mbwōg
bésyāāl, ábel nén bó modmod béenyalé' á nkin se
bésob.

43 Boŋ mod a mbáá a sánze ahédé'áá aá móson
Paale alongé, né-óó, anláá sánze aá éebelé nē.
Antīm aláá moosyāāl aá bad ábe béhele anyal bóbó
bésébe behéb á edíb-te bényal békag á nkin.

† 27:37 Donje á kálag dé'só áwóó mbwókel éβε móom saámbé ne
ntóób, donje-ε móom saámbé ne ntóób donje-ε áwóó mbwókel éβε
móom saámbé ne rítáan.

44 Aá ábe bó-’ε bélyáǵé ásē, béchâηned e’pæd é stíma béhíde bó ámbíd. Né-’aá, sébéle boη sé moosyǵál sépē á nkin ésebán dyamdyam ábele sé modmod.

28

Paale bédyéé á Malta

¹ Ade sémáá apε á nkin ésebán dyam dé mbéb ábéle sé modmod, dǵó sésóηténé nén bán ene mbwǵg echē edé á edíb-te wéε sébéde, béchǵgεé chó bán Malta.

² Bad bé dyad ábe sétáné áhed bénwōηǵēn sé. Mbúú embootéd achó, ahéb-pε ábé, né-ǵó, bēnkonéd muú bán séwále’, békōb-pε sé nken.

³ Paale anlǵd nǵen é lõn áte á mbág. Ade áhǵkē chó á dǵ, dǵó píi e nyǵ ébídé á mbág ní lõn-tē áde muú rínáné chó, boη ekób mó á ekáá etyǵg-ke áhed.

⁴ Ade ábē bad bé dyad bényíne ene nyǵ ekēnléné Paale á ekáá dǵó bélǵηǵεé nhǵg ne aníní bán, “Anén mod adii mod awē awúε’ bad. Aponé kwééd á edíb-te boη kēnē nkáásé ní Dyǵb rídii ríkóbe mó.”

⁵ Boη Paale answág ekáá ahúnéd ene nyǵ á dǵ-te ésebán ene nyǵ ebele mó dyamdyam.

⁶ Bésiné’áá bán ábootéd achíd, ké’ε áhún ásē mpátepém áwê. Boη néε békésinné kǵóη ésebán dyamdyam ábenlad mó, dǵó béhǵηléné mewēmtēn boη bétimé ahób bán, “Anén mod adii dyǵb.”

⁷ Nzag ébéde bēnbēn ne wéε sémbēē nē. Mod awē anwōη echē nzag béchǵgé’áá mó bán Publíose. Mó abéde nkamlēne ambáá a ene mbwǵg echē ebéde á edíb-te. Ankob sé nken achǵgéd-te sé bwám.

⁸ Publíose sáá abéde á anōη dé nkole, ahéb dēnsog mó, ekwaglēne-’ε akób mó. Paale ankē áwē

ton-tê, akáne', abán mó mekáá á nló, áđid-te mó bwâm.

⁹ Ade bad béwógé nê bad bé nkole bémpēe ábe bébéde á dyad-tê wê, bēmpě wēε Paale áđid-te bó bwâm.

¹⁰ Bēmbε sé nde híin. Ade sébwógké ekε, bēnhīi sé bwēm á stíma-tê ábe sébenlédté á nzii.

Paale bébidé á Malta bēpédé á Roma

¹¹ Sēmadé á mbwóg e Malta ngon eláán bon sēsōlē stíma echē embíd á Alexandria. Béchágé'áá ene stíma bán, "Myōb níme médé Nhéd." Sédé asyāá né ene stíma ekédyεé áđê hōm ene pōndé e ahéb á ngíne esyāál.

¹² Sēnkě, sēpē á dyad á Sirakus. Sēmmād áwed e'pun é'láán.

¹³ Bootya hē dōo sékíi bon sēpäg á dyad ámbáá a Regium. Néε bīn é'sángé epub ēmbootéd abíd á pēd e mbəŋ. Ambíd e e'pun é'be sēmpě á dyad á Putioli.

¹⁴ Sēndibéd bad áwed ábe bédúbpé Krīstəə. Bēnlāā sé bán sébē ne bó sōndé póg. Néε sékíi bon sēpag á Roma.

¹⁵ Bānned ábe bédúbpé Krīstəə bēnwōg bán sēhúε', né-ōó, bēmpě káŋse á hōm áde béchágé'áá bán Dyon á Apios, donge-'ε bésiné sé hōm áde béchágé'áá bán Ndáb é Beken Eláán. Ade Paale ányíne bó, anságnēn Dyōb, nlém řwédndé-te mó á abum.

Paale apedé á Roma

¹⁶ Ade sēpédé á dyad á Roma bēntédé Paale bán ábē ne mó mwēn bon bēmbané sánze bán éno ne mó.

¹⁷ Ambíd e e'pun é'láán Paale anchélé bad bēmbáá bé Israel ábe bédé á dyad-tê wê á mbom.

Ade bépédé anláá bó aá, “A-baányan bé Israel, menkêmbenlé ábēd bad dyam dé mbéb ké ahóg, menkêmbēl-laá dyam dé mbéb ké ahóg t̄ngene e’lem ábe ábesyānē betaa bélyáǵké syānē. Boŋ kénê, ábēd bad bēnkōb me á Jerusalem bēbē-’ε me á mekáá me benkamlene bé Roma. Né-ǵó ndé hén nēε mod a mbwǵg.

¹⁸ Ade benkamlene bé Roma bémáá me akáad, bēhédé’áá me achene, áyāle bēnkēnkudté nzom ké póg echē elúmte nēn bán nt̄ngéné kwééd.

¹⁹ Boŋ bad bé Israel bēnkēnkwentēnné bán bétεde me, né-ǵó, menhób meé Kaisεε mósmād mímēm nkáá. Kénê-’ε ménkēnwóǵgé dyamdyam dé mbéb áhób t̄ngene ábēm bad.

²⁰ Nēn dǵ-’áá ákáá boŋ ríchēnlē nyé ábel boŋ syānē dékal. A mbále ndǵó meé nyébíi nēn bán nzé bengǵbengǵbē bédé mé á mekáá, né édii áyāle mod awē bad bé Israel bésúmé áyāl bán āpě.”

²¹ Héε ábē belyáǵged bēlāǵgé Paale bán, “Séekūdēε kálag ké póg echē ebídé á Judeya áyāl echōŋ. Mod awe syānē ké nhóg-ke eébidēε áwed se āpēēn nlébtéd ké nhóg ké’ε ehób é mbéb áyāl echōŋ.

²² Boŋ séēdǵŋ mímōŋ mewēmten awóg, áyāle sēbíi nēn bán hǵm-téé bad bēhóbe mam mé mbéb t̄ngene echēn epepé éche édii áte.”

²³ Né-ǵó, bóǵbe Paale bēntfi akag áde béhyě mó awóǵlen. Echē epun épédé-’áá ndun e mod épē-’ε wéε Paale ádyéé’áá. Paale ambootéd bó mekan mé nkamlen rí Dyǵb akale bootya mbwεmbwε kǵōŋ ne ngukél. Anwanén ábel bédúbe Yesuε. Abēnládtáá e’pēd ábe é’bídé á kálag e mbéndé e Mosε ne á metelag mé bekal bé’dǵǵdǵŋ ábel bédúbe nēn bán

Yesuε mó adé Krístæ.

²⁴ Bó donge á bad béndübē mó, bon donge dēnkēndübēéé bán chõm éche áhóbēé édé mbále.

²⁵ Né-óó, bēmbootéd apentēn áde békagké. Bédêkě, Paale anláá bó aá, “Edæádæη éche Esáá éntāηgēn áde élánge nkal é’dæádæη Yesayaa mekan aá áláa ábēn betaa aá,

²⁶ ‘Käg, éláa ábê bad wεé, nyéεwõg nyéwóg-ke ámpē bon nyéesóηtēnné mbéd,

nyéēnñn nyénñn-ne ámpē bon nyéenyínné mbéd.

²⁷ Nhóbe nê áyāle ábēn bad bélélé nlém á abum,

békólé nímab metúu,

bédíbé-’ε nímab mǐd.

Nzé enkēmbé nê, né nímab mǐd ményínne’

nímab metúu méwógne’

nímab nlém-me nísōηtēn.

Né bétimén me

né mǎchoód-te bó.’ ”

²⁸ Héε Paale ásógtéé nēn aá, “Nyébíi-óó nēn bán nkalanj mé e’choóchoη nime Dyõb álómé, alómé mó bõõb wéε bad ábe béesě bad bé Israel. Bέwõglēn-ne mó.” *

³⁰ Paale andyεé áwed mwě níbe á ndáb echē mwēn ásápé’áá. Bad bésyāēl ábe béhyágé’áá áwē akobé’áá-’ε bó nken.

³¹ Akalé’áá nkalanj mé nkamlēn ní Dyõb áyāgtē-’ε bad tāηgēne Sāηgú Yesu Krístæ ésebán abáa’ dyamdiam, modmod enkēnkāη-’aá mó áhób dyam.

* **28:28** Donge á kálag dé’só ábádé nchoo 29: *Ade Paale áhóbé nēn bad bé Israel ábe bébédé áhed, bēnhidé bēn ne bēn, bébootéd-te apentēn bwāmbwam.*

CXX

Mel̃ Mékōōlē
New Testament in Akoose (CM:bss:Akoose)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Akoose

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Akoose

bss

Cameroon

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Akoose

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

0143729f-907e-5098-b6ce-63b1629b8e48